

T Ü R K İ Y E
MÜHENDİSLİK
H A B E R L E R İ

YIL : 68 / 2023 - 1

SAYI : 512

**EMEĞİMİZİN KARŞILIĞINI
İSTİYORUZ!**

**Güvenceli iş,
güvenli gelecek
istiyoruz!**

**TALEBİMİZ
GELECEĞİMİZ**

 **TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI**

**Emeğimizin Karşılığını İstiyoruz
Yeterli İstihdam Adil Atama**

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

**TMMOB
İNŞAAT
MÜHENDİSLERİ
ODASI**

HER ŞANTIYEYE BİR ŞEF

Çevre, Şehircilik ve
İklim Değişikliği Bakanlığı'nın hazırladığı
şantiye şefliği yönetmelik taslağı yetersiz ve
ihtiyacı karşılamamaktadır.

#1ŞANTIYEYE1ŞEF

- 2** Başyazı
- 3** Emeğimizin Karşılığını İstiyoruz Yeterli İstihdam Adil Atama
- 7** İstihdam ve Özlük Haklarımıza Dair Sorunlar/Çözüm Önerileri Özet Raporu
- 13** Türkiye İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisi Tamamlandı
- 26** 23 Kasım 2022 Gölyaka-Düzce Depremi Ön Değerlendirme Raporu
- 38** İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Toplantısına Katıldı
- 43** KitaplıYorum - Birliğimizin Önemi *Mustafa Atmaca*
- 46** Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik Taslağı Hakkında İMO Görüşü
- 50** Basın Açıklamaları
- Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Yapılan Değişiklik, Beklentileri Karşılamaktan Uzaktır
- Yurttaşlarımızın Deprem Korkusu Duymadan Yaşama Hakkı Vardır!
- 19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günümüz Kutlu Olsun!
- 53** Odadan Haberler
- Odamızın Kuruluş Yılı Dönümü nedeniyle Şubelerimizde çeşitli etkinlikler düzenlendi
- Odamız Kurul ve Komisyonları Çalışmalarına Başladı
- Ulusal 8. Yapı Mekaniği Laboratuvarları Çalıştayı Tamamlandı
- İMO 48. Dönem 2. Danışma Kurulu Toplantısı Yapıldı
- Oda Yönetim Kurulu ve Oda Kurul Komisyon Başkanları Toplantısı Yapıldı
- İMO SEM
- Levent Darı'yı Saygı ve Özlemle Anıyoruz
- 64** Kayıplarımız

Yıl: 68 / 2023 - 1 Sayı: 512
İki ayda bir yayınlanır, yerel süreli yayın.
ISSN: 1300-3445

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

tarafından iki ayda bir yayınlanır.

Kurucusu

Orhan Yavuz

Sahibi

Taner Yüzgeç

Genel Yayın Yönetmeni

Özer Akkuş

Yazı İşleri Müdürü

Özer Akkuş

Yayın Kurulu

Mustafa Atmaca, Ali Aydın,

İbrahim Helvacı, Özer Or,

Yusuf Hatay Önen, Mehmet Necat Özgür,

Mustafa Tokyay

Yayın Görevlileri

Mehmet Bilber, Cemal Çimen

Yönetim Yeri

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası

Necatibey Cad. No:57 06640 Kızılay-Ankara

Tel: (0.312) 294 30 00 - Faks: 294 30 88

www.imo.org.tr - E-posta: tmh@imo.org.tr

Yazışmalar için yukarıdaki adres kullanılacaktır.

Yayın Koşulları

Yazılar hem elektronik ortamda hem de kağıt çıktı olarak gönderilmelidir. Görsel malzeme, teknik işlere uygun fotoğraf, dia ya da elektronik ortamda yüksek çözünürlüklü olmalıdır. Yayın kurulu gönderilen yazılarda dil, anlatım ve yazım tekniği yönünden gerekli düzeltme ve kısaltmaları yapabilir. Yazılardaki görüşler yazarlarına ait olup hiç bir şekilde İMO'nun aynı konudaki görüşlerini yansıtmaz. Gönderilen yazılar geri verilmez. Ancak yazıların basılıp basılmayacağı yazı sahiplerine mutlaka bildirilir. TMH'da yayınlanan yazılar kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

Baskı

Ziraat Gurup Matbaacılık Ambalaj San. Tic. A.Ş.

Bahçekapı Mah. 2534 Sok. No: 18 Şaşmaz / Ankara

Tel: 0.312.384 73 44 - Faks: 0.312.384 73 46

Baskı Tarihi

10 Ocak 2023

Merhaba,

Yeni yılın ilk sayısını okurlarımızla buluşturmanın heyecanını yaşıyoruz. Yeni yılın tüm meslektaşlarımıza güzel günler getirmesini diliyor, ülkemizde ve dünyada barış ve huzur dolu bir yıl olmasını umuyoruz.

Ne yazık ki yeni yılın ilk sayısında bir meslektaşımızdan gelen acı haberin üzüntüsüyle okurlarımızın karşısına çıkıyoruz. Odamızın Şanlıurfa Temsilciliği Yönetim Kurulu Üyeliğini yapan meslektaşımız Bahar Hezer'i bir kadın cinayeti sonucu kaybettik. Kadına yönelik şiddet konusunda duyarlı olan meslektaşımızın ne acıdır ki kendisi de yakını tarafından uğradığı silahlı saldırı sonucu bir kadın cinayetinde hayatını kaybetti. Kadına yönelik şiddet, cinsel saldırı ve kadın cinayetleri ülkemizin kara bir lekesi olarak gerçekliğini sürdürüyor; üstelik her geçen yıl daha da büyüyerek. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformunun raporuna göre 2022 yılında 334 kadın öldürüldü. Her geçen yıl giderek artan kadına yönelik cinsel saldırı ve şiddet olaylarına rağmen sorunun çözümüne yönelik adım atmak bir yana, bu konuda mevcut düzenleme ve uygulamaların bile gerisine giden politikalar hayata geçiriliyor. Uzun süredir ülkenin gündeminde yer alan "İstanbul Sözleşmesi" adıyla bilinen "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi" 20 Mart 2021 günü Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle iptal edildi. Sokak ortasında öldürülen kadınların haberleri gelmeye devam ederken Danıştay ise, Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmesine yönelik Cumhurbaşkanlığı Kararı'nın iptali istemiyle açılan davada verilen ret kararını 2 Ocak 2022 tarihinde onadı. Bahar Hezer şahsında kadın cinayetlerinde kaybettiklerimizi saygıyla anıyoruz.

Odamız, meslektaşlarımızın son yıllarda büyüyerek devam eden istihdam sorununa ve özlük haklarındaki kayıplara yönelik kapsamlı bir kampanya düzenledi. Bilindiği gibi 12 Eylül darbesiyle hayata geçirilen ve belki de en başarılı şekilde son 20 yıllık dönemde uygulanan özelleştirme politikaları bir yandan, yine son 20 yılda ülke ekonomisinin dinamosu haline getirilen inşaat sektöründeki kârlılık oranlarını artırmaya yönelik politikalar diğer yandan, inşaat mühendisliği meslek alanını bir mengenenin içinde sıkıştırmış; inşaat mühendisliği işsizliği ülke ortalamasının üstüne çıkmış, kamuda mühendis istihdamı yok denecek seviyelere gerilemiş ve meslektaşlarımız özlük haklarını birer birer kaybetmiştir. Bu sayımızın kapak konusu olan inşaat mühendislerinin istihdam ve özlük hakları konusundaki çalışmalarımızı TMH aracılığıyla ilginize sunuyoruz.

Mesleğimiz ve meslektaşlarımız büyük sıkıntılar yaşıyor, ülkemiz hem ekonomik hem de siyasal olarak bir krizin içinden geçiyor, kadınlar kadın cinayetlerinde, işçiler iş cinayetlerinde öldürülüyor. Bu sorunların sürdürülemez olduğu açıktır. Nitekim yeni yıl itibarıyla ülkemizin kaderini önemli ölçüde belirleyecek olan seçimin atmosferine iyiden iyiye girmiş bulunuyoruz. Bizler bu ülkenin mühendisleri, aydınları, emekçileri olarak seçim sonuçlarının mesleğimiz, ülkemizin ve yurttaşlarımızın lehine olan bir değişimin başlangıcı olacağına inanıyoruz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Emeğimizin Karşılığını İstiyoruz Yeterli İstihdam Adil Atama

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından "Talebimiz Geleceğimiz" kampanyası başlatıldı. İnşaat mühendislerinin istihdam, atama ve özlük hakları için yürütülen çalışma 21 Aralık 2022 Çarşamba günü İMO Merkezinde ve eş zamanlı olarak tüm şubelerde düzenlenen basın toplantısıyla başladı.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Genel Merkezinde düzenlenen basın toplantısı İMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Özer Akkuş'un konuşmasıyla başladı. Akkuş, mühendislerin yaşadığı sorunlara ve İMO'nun bu sorunlar etrafında yaptığı çalışmalara değindi. Akkuş'un ardından İMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Tatlı tarafından basın açıklaması metni okundu. Basın toplantısına Genel Sekreter Serap Dedeoğlu ve İMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Ahmet Onur Özergene katıldı.

Kampanya kapsamında Oda Merkezi ile tüm Şube ve Temsilcilik sosyal medya hesaplarından, taleplerimizi içeren görsellerle paylaşımlar yapıldı. İnşaat mühendislerinin taleplerini dile getiren afişler kamu kurum ve kuruluşlarına asıldı.

Kampanya kapsamında yürütülen bir diğer çalışma da CİMER'e yapılan başvurular oldu. Kamuda çalışan, özel sektörde çalışan ve işsiz üyelerimiz için ayrı ayrı hazırladığımız dilekçeler meslektaşlarımız tarafından CİMER'e başvurularak ilgili mercilere iletilmesi sağlandı.

Odamızın çalışmaları hakkında üyelerimizin bilgi sahibi olması ve kampanyaya aktif katılım sağlayabilmeleri için telegram kanalı oluşturuldu.

**YETERLİ İSTİHDAM,
ADİL ATAMA!**

Mühendislik hizmetleri için kamu kurumlarının teknik personel kadroları arttırılmalıdır.

TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI

f t i in

Odamız tarafından hazırlanan ve inşaat mühendislerinin güncel durumunu özetleyen rapor bir mektupla birlikte tüm milletvekillerine iletildi. Şubelerimiz kendi hinterlandında bulunan mühendis, mimar, şehir plancı milletvekillerine taleplerimizi ulaştırdı.

Ulusal ve yerel çok sayıda basın kuruluşunda kampanyamızla ilgili haberlere yer verildi.

Basın açıklamasının tam metni:

Emeğimizin Karşılığını İstiyoruz Yeterli İstihdam Adil Atama

Bizler, ülkenin dört bir yanındaki üniversitelerden; mesleğimizi, öğrendiklerimizi, bilimi ve tekniği; parçası olduğumuz toplumun hizmetine sunmak, güvenilir mühendislik hizmetlerini her bir vatandaşımız için ulaşılabilir hale getirmek, bununla birlikte insan onuruna yakışır şartlarda çalışmak ve mesleğimizin hak ettiği itibarla yaşamak isteyen inşaat mühendisleriyiz. Aynı zamanda bizler, her sarsıntıda yükleri ağza getirmeyen sağlam yapılar üretmek, her yağmurda sele teslim olmayan güvenilir şehirler inşa etmek, ülkemizi can pazarına dönmeyen emniyetli yollar ile kuşatmak ve mesleğimizi ilgilendiren her alanda güvenli yaşam alanları yaratmak için sabırsızlanan meslektaşlarımız. Ancak okullarımızdan, ülkemizin geleceğini inşa edecek bir mesleğin mensubu olma bilinciyle ve onca hayalle mezun olmuş olmamıza rağmen, mevcut ekonomik kriz ve dizginlenemeyen kâr hırsı nedeniyle işsizlikle sınıyor; düşük ücretlere, uzun mesailere, insani olmayan ağır çalışma koşullarına, baskıya, tehdide, güvencesizliğe mahkûm ediliyor ve nihayet çoğu zaman mesleğimizle alakalı olmayan sektörlerde çalışmak zorunda kalarak hayatta kalma mücadelesi veriyoruz.

Sorunu, sebeplerini ve çözümünü biliyor; taleplerimizi tüm meslektaşlarımızla birlikte karar alma mekanizmalarında yer alan ve alacak olanlara bildiriyoruz:

- Genç inşaat mühendislerinin karşı karşıya kaldığı en yakıcı problem olan işsizliğin son bulması için kamuda ve özel sektörde istihdam alanları yaratılmalıdır. Mevzuat düzeltilmeli, 1500 m² üzerindeki her şantiyede şantiye şefliğinin tam zamanlı bir iş olarak yürütülmesi sağlanmalıdır. Bir şantiye şefinin, belirtilen sınırın üzerine çıkan çalışma alanlarında birden fazla şantiyenin kâğıt üzerinde şefi olarak görev almasına izin verilmemelidir. Yapılacak düzenlemenin amacına uygun şekilde uygulanıp uygulanmadığı, şantiyelerde gerçekleştirilecek sürekli ve detaylı denetimlerle takip edilmeli, idaresi mevzuata uygun şekilde fiili olarak bir şantiye şefi tarafından gerçekleştirilmeyen hiçbir şantiyede yapım çalışmalarına devam edilmesine müsaade edilmemelidir.
- Özel sektörde çalışan meslektaşlarımızın işyerlerinde fiilen yaptıkları iş ile SGK kayıtlarında yer alan meslek kodları Sosyal Güvenlik Kurumu ve ilgili kamu kuruluşları tarafından karşılaştırılmalı, meslektaşlarımızın yaptıkları işe uygun meslek kodu ve en az TMMOB tarafından belirlenen asgari mühendis maaşı ile çalışmaları sağlanmalıdır.

- Yapı denetim hizmetleri kamu görevi sayılmalı, bu hizmetleri yerine getiren meslektaşlarımız gerçekleştirdikleri kamu görevinden doğacak güvence ile koruma altına alınmalıdır.
- Tüm iş yerlerinde çalışma koşulları ve süreleri, mevcut durumda da denetim görev ve yetkisine sahip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerince aktif ve sürekli olarak denetlenmeli, İş Kanunu ve ilgili mevzuatın fazla çalışma için belirlediği süre sınırına riayet edilmesi ve fazla çalışma sonucu işçi lehine belirlenen kazanımların meslektaşlarımız tarafından elde edilmesi sağlanmalıdır. Bununla birlikte işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri azami hassasiyetle yerine getirilmeli, tüm çalışma alanları meslektaşlarımız dahil olmak üzere bütün çalışanlar için güvenli hale getirilmelidir.

EMEĞİMİZİN KARŞILIĞINI İSTİYORUZ!

Tüm işyerlerinde çalışma koşulları ve süreleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müfettişlerince denetlenmelidir.

TMMOB İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

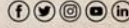
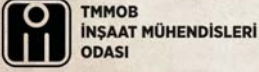
f t i y l n

- Kamu yatırımlarında genç mühendis istihdamı zorunlu hale getirilmeli, işin nitelik ve hacmine uygun sayıda genç inşaat mühendisi istihdamı ihale şartları içerisinde yer almalıdır. Söz konusu işler kapsamında genç meslektaşlarımızın mevzuata ve ihale şartlarına uygun şekilde fiili olarak çalışıp çalışmadığı ilgili idare tarafından sürekli olarak denetlenmeli, istihdam şartının ihlali ağır yaptırımlara bağlanmalıdır.
- Kamuda taşeronlaşmaya derhal son verilmeli, taşeron olarak çalışan meslektaşlarımız kadroya geçirilmelidir. Kamu kurum ve kuruluşları, ihtiyaç duydukları mühendislik hizmetlerini taşeron ve müşavir firmalardan değil, halihazırda çoğunluğu boş olan mühendis kadrolarına yapılacak adil ve şeffaf inşaat mühendisi atamaları ile oluşturulacak öz kaynaklarından temin etmelidir.
- Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelikte mühendislik hizmetlerinin nitelikli verilebilmesi amacıyla teknik kadro istihdamı artırılmalıdır.
- Kamu kurumlarına yapılacak atamalarda, adı "torpil" ile özdeşleşen "mülakat" uygulamasından vazgeçilmeli, atamalar yalnızca KPSS puanı ile adil şekilde gerçekleştirilmelidir.
- Genç meslektaşlarımızın kamuda istihdamı, atama ve güvenceli kadro konularında ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.
- Kamuda çalışan meslektaşlarımızın üzerindeki siyasi baskı ve sürgün tehdidi son bulmalı, güvencesiz kamu istihdamı modelleri ortadan kaldırılmalıdır. Kamu görevlisi meslektaşlarımızın zaman içinde aşınan ücret ve özlük haklarına yönelik iyileştirmeler yapılmalı, yetersiz kamu istihdamı nedeniyle artan iş yükü, yapılacak personel alımlarıyla makul seviyeye çekilmelidir.
- Kamu görevlisi meslektaşlarımızın çalışma dönemlerinde ücretlerini oluşturan kalemlerden biri olan ek ödeme oranları %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekliliğe yansıtılmalıdır.
- Ücretli kesimlerin omuzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, bütçe gelirleri büyük oranda kâr, faiz ve servetin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ücretlerinde meydana gelen gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.
- Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ek gösterge oranları yeniden düzenlenmelidir. Çarpan grubu değişen diğer meslek grupları gibi meslektaşlarımızın da emeklilikte hak ettiklerini ala-

YETERLİ İSTİHDAM, ADİL ATAMA!

KPSS ile yapılan atamalarda “torpil” ile özdeşleşen “mülakat” uygulamasından vazgeçilmelidir.

bilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamları, 1. derecenin 4. kademesindeki mühendisler için 6400 olarak belirlenmiştir.

- Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında Özel Hizmet Tazminatları belirlenen tavan oranı %160'dan %215-%260'a yükseltilmeli ve bu oran emekli aylık ücretlerine yansıtılmalıdır.

Bizler, inşaat mühendisleri olarak ülkeyi yöneten veya yönetmeye talip olan iradeden lütuf değil, olması gerekeni talep ediyoruz. Mesleğimizi ilgilendiren her alanda, hukuka ve çağdaş standartlara uygun planlama, projelendirme, yapım ve denetim faaliyetleri yürütülmesi halinde bütün meslektaşlarımızın insani şartlarda yaşamlarını sürdürebilmelerini sağlayacak düzeyde iş imkân ve koşullarına sahip olabileceğine inanıyor, tüm meslektaşlarımızı ve kamuoyunu sesimize ses olmaya, haklı taleplerimizi birlikte yükseltmeye çağırıyoruz.

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Milletvekillerine gönderilen mektup

Sayın milletvekili,

Konu: İnşaat Mühendisleri İstihdam ve Özlük Haklarına Dair Sorunlar/Çözüm Önerileri

Bugün inşaat mühendisliği meslek alanında biriken sorunlar sürdürülemez hale gelmiştir. Odamızın hazırladığı rapora göre; her 3 inşaat mühendisinden biri işsizdir. Bu oran genç inşaat mühendisleri arasında yüzde 50 seviyelerine ulaşmıştır. Meslektaşlarımızın yüzde 58,9'u borçlanarak yaşamlarını sürdürmektedir.

Kamuda çalışan meslektaşlarımız yıllardır ekonomik ve sosyal haklar yönünden büyük kayba uğramış, ücret farklılıkları konusunda geriye gitmiştir. Yalnızca alım gücünün günden güne erimesi değil aynı zamanda emekliliklerine etki eden hakları da diğer kamu görevlilerinin bir hayli gerisinde kalmıştır.

Özel sektörde ise firmalar, düşük sigorta primi ve vergi ödemek için mühendis olarak çalıştırdıkları personelin meslek kodlarını yanlış beyan etmektedir. Mühendisler TMMOB tarafından belirlenen mühendislik asgari ücretinin çok altında, hatta genel asgari ücret seviyelerinde çalıştırılmaktadır.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan İstihdam ve Özlük Haklarımıza Dair Sorunlar/Çözüm Önerileri Özet Raporunu ekte ilginize sunuyoruz.

İnşaat mühendislerinin sorunlarının çözümü için çaba göstereceğinize inanıyor ve çabalarınız için şimdiden teşekkür ediyoruz.

Saygılarımızla,

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

İstihdam ve Özlük Haklarımıza Dair Sorunlar/Çözüm Önerileri

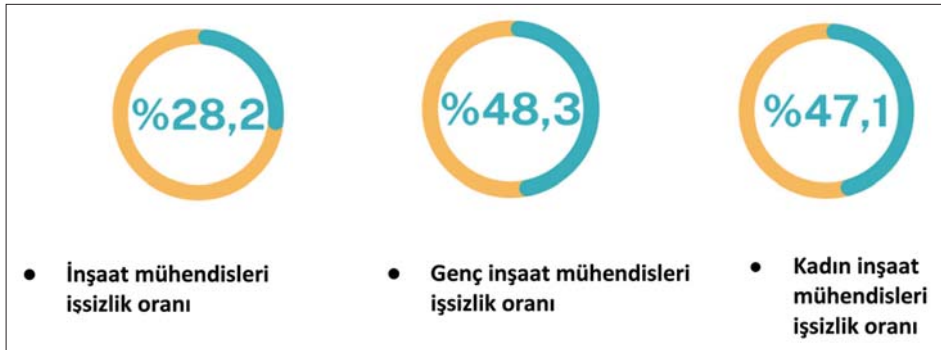
Özet Raporu

İnşaat Mühendislerinin ve Mesleğimizin Güncel Durumu

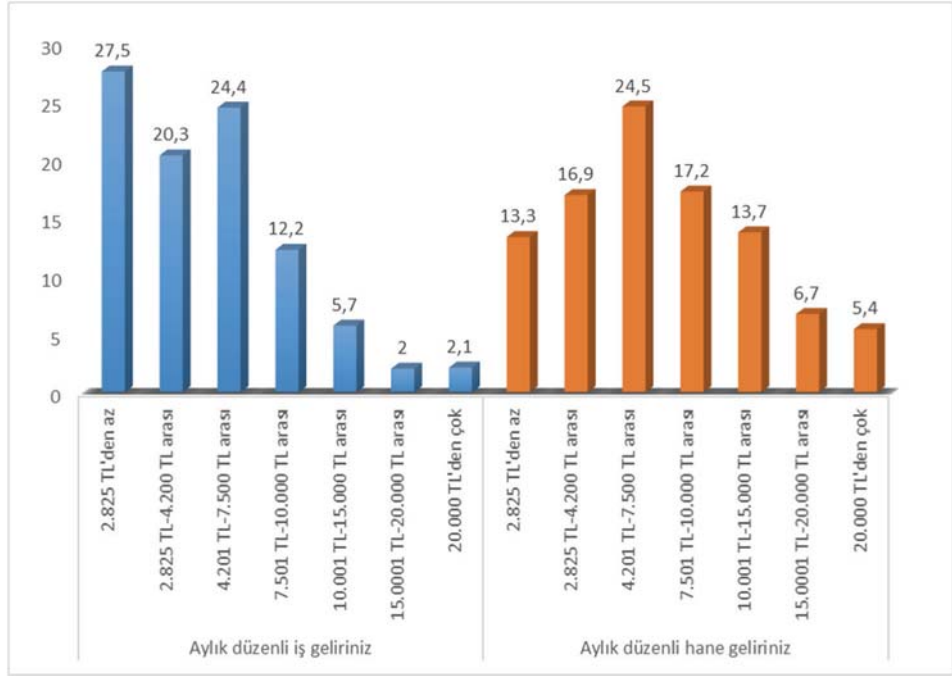
Toplumlar için yapı üretimi, can ve mal güvenliği açısından önem gösterilmesi gereken faaliyetlerin başında gelir. İnşaat mühendisliği mesleği de insanların can ve mal güvenliğini ilgilendiren bir üretim alanında, güvenli ve sürdürülebilir yapılaşma açısından önemli ve gerekli bir meslek alanıdır. Dolayısıyla bu üretimin doğru bir şekilde planlanması, gerçekleştirilmesi ve denetlenmesi açısından inşaat mühendisleri hayati bir rol oynar. Böylesi önemli bir rolü olan **inşaat mühendisleri bugün ülke tarihinin en yüksek işsizlik seviyeleriyle karşı karşıyadır**. İnşaat mühendisleri yalnızca işsizlikle değil, gasp edilen özlük hakları ve mesleki itibarını zedeleyen uygulamalarla da boğuşmaktadırlar.

Odamızın 2021 yılında hazırladığı *Türkiye’de İnşaat Mühendisleri Gerçeği İş, İstihdam ve İşsizlik Raporu*’nda tespit edildiği üzere her on inşaat mühendisinden üçü işsizdir (%28,2). Bu oran kadın mühendisler ve genç mühendisler arasında çok daha vahim boyutlardadır. 35 yaş altındaki inşaat mühendislerinin yarısı ile yaş farkı gözetmeksizin kadın inşaat mühendislerinin yarısı işsizdir.

Çalışan inşaat mühendislerinin %28’i ortalama aylık gelirinin asgari ücretin altında olduğunu ifade etmektedir. Bunun nedeni büyük ölçüde tam zamanlı olmayan veya kısa süreli işlerde çalışmaları, iki ayrı işteki çalışma dönemleri arasına uzun işsizlik sürelerinin girmesidir. Bu durumun yarattığı baskı sürekli ve düzenli çalışan mühendislerinin de reel gelirlerinde düşüşe ve çalışma koşullarında kötüleşmelere yol açmaktadır. İnşaat mühendislerinin %58,9’u yaşamsal faaliyetlerini sürdürmek

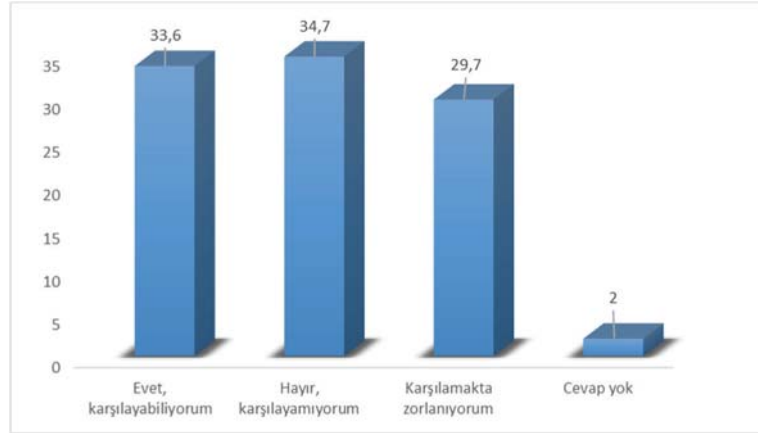

Şekil 1 - İnşaat Mühendislerinin Mevcut Çalışma Durumu

*Katılımcıların yüzde 5,9'u aylık düzenli meslek gelirlerine, yüzde 2,3'ü ise aylık düzenli hane gelirlerine ilişkin soruyu yanıtızsız bırakmışlardır.

Şekil 2 - İnşaat Mühendislerinin Aylık Düzenli Meslek ve Hane Gelirleri

Şekil 3 - İnşaat Mühendislerinin Ailelerinin İhtiyaçlarını Karşılabilme Durumu

Şekil 4 - İnşaat Mühendislerinin Borçlanma Durumu

Şekil 5 - İnşaat Mühendislerinin Mevcut İşyerlerinin Statüsü

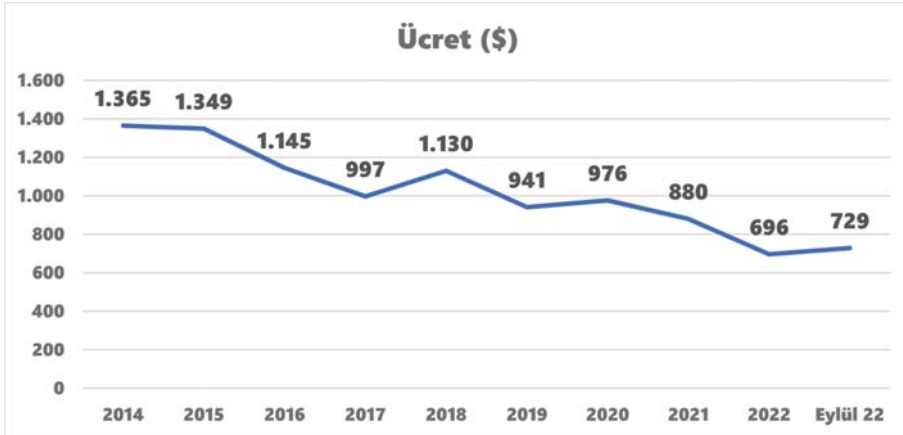
için borçlanırken, %51,7'si kredi borcu olduğunu bildirmektedir. Son dönemlerde ivme kazanan kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirilmesi kamu hizmetlerinin sağlanmasında taşeronlaştırma politikaları sonucu kamuda mühendis istihdamı neredeyse tamamen ortadan kaldırılmıştır. **Bu gün çalışan beş mühendisten yalnızca biri kamu personelidir.**

Yukarıda da ifade ettiğimiz gibi inşaat mühendislerinin %28,2'si işsizdir. İşsizliğin bu kadar yüksek olduğu bir dönemde ülkemizin nicelik ve nitelik olarak inşaat mühendislerine ve inşaat mühendisliğine ihtiyacı hiç de az değildir. **Özelde konut ve genelde inşaat sektörünün popülizmin aracı haline getirilmesi, yapıların tasarım, üretim ve denetim süreçleri üzerinde yaratılan süre ve düşük maliyet baskısı maalesef meslek alanımızı denetimsizleştirmiş, bu da inşaat sektöründeki yapım ve hizmet işlerinde niteliğin genel olarak düşmesine yol açmıştır.** Politik tercihler meslek alanımızda kamusal denetimin yeterli düzeyde güçlenmesini ve yaygınlaşmasını engellemekte, mühendislerin üretim ve denetim süreçlerinin dışına itilmesine göz yummaktadır.

12 Eylül Darbesiyle başlayan süreçte, özellikle son 20 yıl içinde uygulanan "devletin küçültülmesi" politikaları doğrultusunda kamu kurum ve kuruluşlarının birçok faaliyeti özel sektöre devredilmiş, kamu hizmeti niteliğindeki bu faaliyetler kârlılık hesabına göre işleyen piyasa mekanizmasının insafına terk edilmiştir. Kamu yararının ikinci plana itilerek can ve mal güvenliğinin tehlikeye atılması, kamu hizmetlerinde niteliksizleşme, denetimsizlik gibi sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Bu dönüşüm aynı zamanda kamu istihdamının azalmasına, güvencesizliğe ve ekonomik hak kayıplarına yol açmıştır.

Ülkemizde uygulanan neoliberal politikalar sonucunda kamu yatırımlarında plansızlık hâkim olmuştur. Politik veya popülist kaygılar sonucu anlık kararlarla yeni çığır projeler ortaya çıkmakta mevcut planlar, kanunlar, yönetmelikler bu tekil projelerin ihtiyaçlarına göre eğilip bükülmektedir. Bunun sonucu olarak her türlü yapının planlama aşamasından başlayarak projelendirme, üretim ve denetim süreçlerinde etkin olması gereken mühendislik hizmetlerinde ciddi açıklar bulunmaktadır.

Başta yatırımcı kuruluşlar olmak üzere; Köy Hizmetleri, İller Bankası, Bayındırlık Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, DSİ Genel Müdürlüğü gibi kamu kurumları ya tasfiye edilmiş ya da ilgi ve yetki alanları daraltılmıştır. Özelleştirme süreci, kamunun yatırım ve üretim sürecinden elini çekmesi mesleğimizi, mesleki alanlarımızı da yakından etkilemiş ve olumsuz sonuçların doğmasına yol açmıştır. Bunun mesleğimizin uygulama alanlarını daralttığı açıktır. Özelleştirmenin; işsizlik, güvencesizlik, sağlıksız çalışma koşulları, düşük ücretler, genç meslektaşlarımızın maruz kaldığı emek sömürsü, çalışma saatlerindeki keyfilik, fazla çalışma ücreti ödenmemesi, sendikasızlık gibi olumsuz sonuçları da görülmektedir.

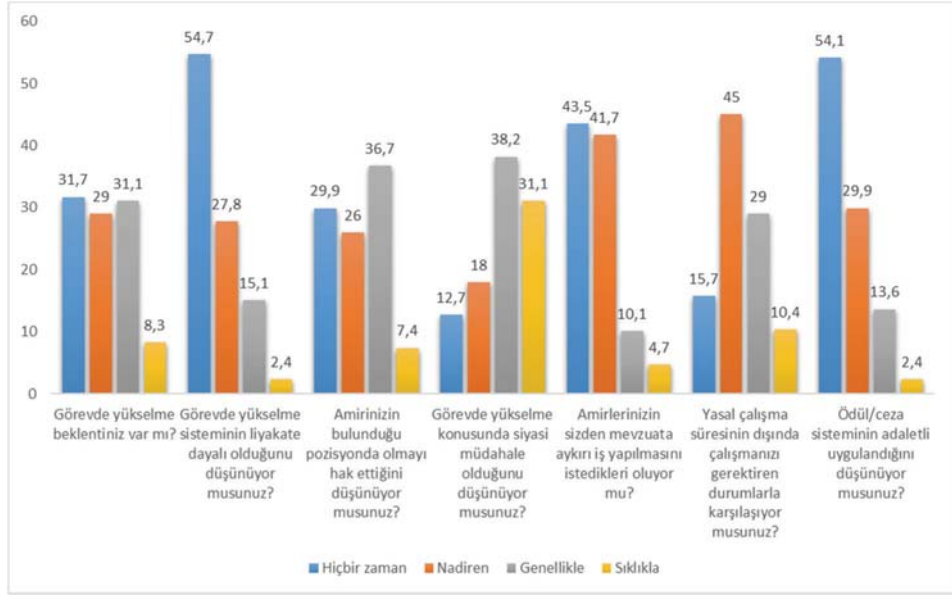

*Her yılın 15 Ocak tarihi itibarıyla 8. derece, 1. kademe, bekâr mühendis maaşı esas alınmıştır.

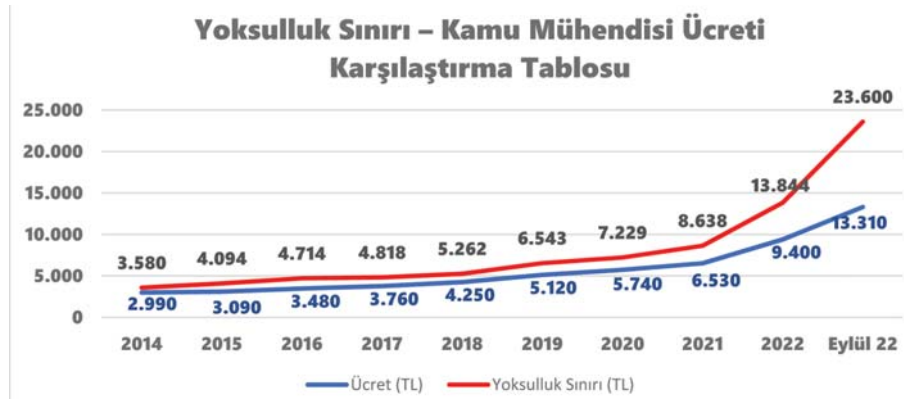
*Her yılın 15 Ocak tarihi itibarıyla Merkez Bankası Dolar Kurları esas alınmıştır.

*Dolar'ın son on yıldaki değer kaybı hesaplama dahil edilmemiştir.

Şekil 6 - Kamuda Çalışan Mühendislerin Dolar Bazında Ücretleri

Şekil 7 - İnşaat Mühendislerine Göre Kamuda Liyakat ve Görevde Yükselme

*Her yılın 15 Ocak tarihi itibarıyla 8. derece, 1. kademe, bekâr mühendis maaşı esas alınmıştır.

*Her yılın Ocak ayı TÜRK-İŞ yoksulluk sınırı değerleri esas alınmıştır.

Şekil 8 - Yoksulluk Sınırı – Kamu Mühendisi Ücreti Karşılaştırma Tablosu

Yapı Güvenliği İçin İnşaat Mühendisliği İstihdamının Sağlanması ve Çözüm Önerilerimiz

Biliyoruz ki yürürlükteki yetersiz olan mevzuatın ciddiyle uygulanması halinde dahi çok sayıda inşaat mühendisi istihdam edilecek, yapı güvenliği konusunda zaten yapılması gerekenlerin bir kısmı kendiliğinden hayata geçirilmiş olacaktır. İnşaat mühendisleri arasındaki bu yüksek işsizlik oranına rağmen belli tip ve büyüklükteki projelerin neredeyse mühendissiz sürdürülmesi deprem tehlikesi altındaki ülkemizde yurttaşlarımızın can ve mal güvenliğini tehdit eden başlıca sebepler arasında yer almaktadır.

- Geçen yıl boyunca hazırladığımız raporlarla yetkilileri uyardığımız ve kamuoyunu bilgilendirdiğimiz **"Her Şantiyeye Bir Şef"** kampanyamızdaki istek ve öneriler dikkate alınmamıştır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 18.11.2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" mühendislerin ve mühendisliğin beklentilerini karşılamaktan uzaktır. Daha önceki çalışmalarımızda da pek çok kez ifade ettiğimiz gibi 1500 m² üzerindeki her şantiyede şantiye şefliğinin

tam zamanlı bir iş olarak yürütülmesi sağlanmalıdır. Bir şantiye şefinin, belirtilen sınırın üzerine çıkan çalışma alanlarında birden fazla şantiyenin kâğıt üzerinde şantiye şefi olarak görev almasına izin verilmemelidir.

- Özel sektörde çalışan mühendislerinin işyerlerinde fiilen yaptıkları iş ile SGK kayıtlarında yer alan meslek kodları Sosyal Güvenlik Kurumu ve ilgili kamu kuruluşları tarafından karşılaştırılmalı, meslektaşlarımızın yaptıkları işe uygun meslek kodlarında ve en az TMMOB tarafından belirlenen asgari mühendis maaşı ile çalışmaları sağlanmalıdır. Mühendislik asgari ücretinin uygulanması ve denetlenmesi SGK ile TMMOB arasında daha önce denendiğinde önemli ölçüde başarılı olmuştur. Bu iş birliği yenilenerek ve geliştirilerek tekrar gündeme alınmalıdır.
- Yapı denetim hizmetleri kamu görevi sayılmalı, bu hizmetleri yerine getiren meslektaşlarımız gerçekleştirdikleri işin niteliği sebebiyle bu güvence ile koruma altına alınmalıdır. Toplam inşaat bütçesi içindeki payı giderek daraltılan yapı denetim sistemi pek çok iyileştirme denemesine rağmen hâlâ beklenen niteliği sağlamaktan uzaktır. Bu konuda faaliyet yürüten firmalar aktif faaliyetlerini fiilen sürdürmekte zorlanmaktadır. Bu da denetim sürecindeki görevlerinin gereğini yapmalarını zorlaştırmaktadır.
- Büyük ölçekli ve sınırlı sayıdaki projede çalışanlar dışındaki meslektaşlarımız fazla mesai ve düşük ücret kıskacında varlık yokluk savaşı vermektedir. Tüm iş yerlerindeki çalışma koşulları ve süreleri mevcut durumda da denetim görev ve yetkisine sahip olan **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı** tarafından aktif ve sürekli olarak denetlenmelidir. İş Kanunu ve ilgili mevzuatın fazla çalışma için belirlediği süre sınırına uyulması ve fazla mesai haklarından meslektaşlarımızın da yararlanması sağlanmalıdır. Bununla birlikte işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemleri azami hassasiyetle yerine getirilmeli, çalışma alanları meslektaşlarımız da dahil olmak üzere tüm çalışanlar için güvenli ve sağlıklı hale getirilmelidir.
- Ülkemizde son derece sorunlu ve denetimsiz olan müteahhitlik alanının teknik olarak güçlendirilmesi ve güvenli yapı üretimi amacıyla Yapı Müteahhitlerinin Sınıflandırılması ve Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelikte teknik kadro istihdamı artırılmalıdır.
- Kamuda çalışan meslektaşlarımıza aynı anda birden fazla işin kontrollüğünün verilmesi denetimde yetersizliğe neden olmakta, hizmetin kalitesini düşürmektedir. Mühendislik hizmetlerinin tam ve sağlıklı bir şekilde verilmesi için kadro açıkları ve yetersizlikleri ortadayken bu alanda işsizlik oranları ülke ortalamasının üstündedir. Özellikle son yıllarda kamu yatırımlarındaki denetim hizmetlerinin müşavirlik firmaları üzerinden yürütülmesi kamudaki mühendis istihdamının yetersiz olduğunun kanıtıdır. Bu çelişkili durumun ortadan kaldırılabilmesi için öncelikle planlı ve kamucu bir kalkınma modeli benimsenmelidir. Kamunun ülke yatırımlarında öncülük görevini tekrar üstlenmesi, buna bağlı olarak kamu yatırımcısı kuruluşların güçlendirilmesi son derece önemli ve vazgeçilmezdir. Kamu kurumlarında mühendislik hizmetlerinin sağlıklı sürdürülebilmesi için eksik kadrolar tamamlanmalı, yeni kadrolar tanımlanmalıdır.
- Depremler başta olmak üzere doğa olayları sonucu ortaya çıkan zararları en aza indirmenin ya da yok etmenin tek yolu güvenli yapılar inşa etmektir. Bu bütünlüklü sürecin bir ayağı merkezi yönetimse diğer ayağı da yerel yönetimlerdir. Belediyelerin görev ve sorumluluk kapsamında altyapı hizmetleri, sosyal donatıların ruhsatlandırılması ve denetlenmesi gibi faaliyetleri yer almaktadır. Yapı üretim sürecinin sac ayaklarından biri olan ilçe belediyelerinde yeterli sayıda ve nitelikte inşaat mühendisi bulunmaması uygulamada büyük bir eksiklik olarak karşımıza çıkmakta ve bu husus güvenli yapı üretimini olumsuz yönde etkilemektedir. Ülkemizde yapı stokunun durumu belirsizliğini korumaktadır. Olası bir depremde yapı stokunun nasıl yanıt vereceği bilinmemektedir. Oysa belediyeler tarafından yapı stoku taranarak depreme hazırlık konusunda önemli bir adım atılabilir. Bu önemli görevin ifası için de ilave inşaat mühendisi istihdamı gereklidir.
- Kamuda çalışan mühendis, mimar ve şehir plancısı meslektaşlarımız ekonomik ve sosyal haklar açısından oldukça ciddi kayıplar yaşamıştır. Son dönemde sağlık alanında tabiplere, hukuk alanında hâkim-savcılara ve polisler gibi diğer meslek gruplarına yapılan ekonomik iyileştirmeleri kapsayan düzenlemeler ile birlikte bu meslek çalışanları ile mühendis, mimar ve şehir plancıları arasındaki ekonomik fark açılmıştır. Benzer iyileştirmelerin kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde özel bir önemi bulunan meslektaşlarımıza da yapılması zorunluluk haline gelmiştir.

- Kamuda çalışan meslektaşlarımız sorumlulukları dahilinde mali yükümlülüklerle karşı karşıya kalmakta, hatta bazı durumlarda rücu davalarıyla muhatap olmaktadır. Kamu çalışanı meslektaşlarımıza sorumluluklarının karşılığı olan risk ve sorumluluk tazminatı ödemesi yapılmamıştır.
- Kamu yatırımlarında genç mühendis istihdamı zorunlu hale getirilmeli, işin nitelik ve hacmine uygun sayıda genç inşaat mühendisi istihdamı ihale şartları içerisinde yer almalıdır. Söz konusu işler kapsamında genç meslektaşlarımızın mevzuata ve ihale şartlarına uygun şekilde fiili olarak çalışıp çalışmadığı ilgili idare tarafından sürekli olarak denetlenmeli, istihdam şartının ihlali ciddi yaptırımlara bağlanmalıdır.
- Kamuda taşeronlaşmaya son verilmelidir. Kamu kurum ve kuruluşları, ihtiyaç duydukları mühendislik hizmetlerini taşeron firmalardan değil, halihazırda çoğunluğu boş olan mühendis kadrolarına yapılacak adil ve şeffaf inşaat mühendisi atamaları ile oluşturulacak özkaynaklarından temin etmelidir.
- Kamu kurumlarına yapılacak atamalarda, adı "torpil" ile özdeşleşen "mülakat" uygulamasından vazgeçilmeli, atamalar yalnızca KPSS puanı ile adil şekilde gerçekleştirilmelidir. Liyakat kriterleri objektif, personel alım süreçleri şeffaf ve denetime açık olmalıdır.
- Genç mühendislerin kamuda istihdamı, atama ve güvenceli kadro konularında ihtiyaca uygun alım talebi yaratılmalı ve buna uygun bütçe ayrılmalıdır.
- Kamuda çalışan mühendislerin üzerindeki siyasi baskı ve sürgün tehdidi son bulmalı, güvensiz kamu istihdamı modelleri ortadan kaldırılmalıdır. Kamu çalışanı meslektaşlarımızın zaman içinde aşınan ücretleri ve özlük hakları iyileştirilmeli, kamuda yetersiz personel istihdamı nedeniyle artan iş yükü, yapılacak personel alımlarıyla uygun sınırlar içine çekilmelidir.
- Kamu görevlisi meslektaşlarımızın çalışma dönemlerinde ücretlerini oluşturan kalemlerden biri olan **ek ödeme** oranları **%180** ile **%200** seviyesine yükseltilmeli ve emekliliklerine yansıtılmalıdır.
- Ücretli kesimlerin omzuna yıkılan vergi yükü hafifletilmeli, ülkenin bütçe gelirleri ağırlıklı olarak kârların ve servetlerin vergilendirilmesine dayanmalıdır. Kamuda çalışan meslektaşlarımızın ücretlerinde meydana gelen gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.
- Kamuda çalışan meslektaşlarımızın **ek gösterge** oranları yeniden düzenlenmelidir. Çarpan grubu değişen diğer meslek grupları gibi meslektaşlarımızın da emeklilikte hak ettikleri ücretleri alabilmeleri için çarpan grubunu bir üste çıkaracak yeni ek gösterge rakamları, 1. derecenin 4. kademesindeki mühendisler için 6400 olarak belirlenmelidir.
- Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında Özel Hizmet Tazminatları belirlenen tavan oranı %160'tan %215-%260'a yükseltilmeli ve bu oran emekli aylık ücretlerine yansıtılmalıdır.

Kendi dallarında lisansüstü eğitimlerine devam etmiş mühendis arkadaşlarımız dahi iş arama süreçlerinde veya çalışma hayatlarında hayal kırıklığına uğradıkları için ülkeyi terk etmek istemekte, nitelikli emek sahibi veya eğitimli olmayı gerektirmeyen yurtdışı işlere başvurmaktadır. Artık istisna olmaktan çıkarak genellik kazanmış bu durumda iyi planlanmamış eğitim politikaları sonucu kamu kaynakları israf edilirken aynı zamanda yetişmiş işgücünün gelişmiş ülkelere ucuz yollu transferi anlamına gelmektedir.

Yüksek işsizlikle mücadele etmekten kaçındığımız her gün sosyal güvenlik sisteminin sürekliliğinin sağlanmasındaki ciddi sorunlar büyümekte, mevcut ve muhtemel emeklilerin yaşam koşulları güçleşmektedir. Bu nedenle de taleplerimiz geleceğimize, aynı zamanda ülkemizin de geleceğidir diyoruz.

İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

Türkiye İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisi Tamamlandı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası tarafından ilki 1962 yılında düzenlenen Türkiye İnşaat Mühendisliği Teknik Kongre ve Sergisi etkinliklerinin on sekizincisi 7-8-9 Kasım 2022 tarihlerinde İstanbul Teknik Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi Ayazağa Yerleşkesinde gerçekleştirildi.

Kongrenin açılış konuşmaları, Düzenleme Kurulu Başkanı Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçınar ve İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç tarafından yapıldı. Prof. Dr. Ayşen Ergin de açılışta çağrılı konuşmacı olarak, "2023'e Doğru Vizyon-Cumhuriyetin 100. Yılında İnşaat Mühendisliği Tarihi Sürecinin Değerlendirilmesi ve Yeni Ufuklar" başlıklı konuşmasını yaptı.

Taner Yüzgeç konuşmasına, Kongrenin hazırlanmasında ve gerçekleştirilmesinde emeği geçenlere, çağrılı konuşmacılara ve katılımcılara teşekkür ederek başladı. Yüzgeç, Levent Darı'yı anarak, "4 Kasım 2021'de kaybettiğimiz Levent Darı dostumuz bugün aramızda olmasa bile onun çalışmalarını başlattığı Teknik Kongrenin gerçekleşiyor olması, onun bu örgüt içerisinde hala yaşadığını ve yaşayacağını göstermektedir. Yönetim Kurulu olarak iyi bir mühendis, iyi bir yönetici ve iyi bir arkadaşı kaybetmiş olmanın hüznünü hala yaşıyoruz. O'nu saygıyla, minnetle ve çok büyük bir özlemle anıyorum" dedi.

Kamuoyunda İzmir Depremi olarak bilinen Sisam depreminin 2. yıl dönümünde, deprem sonrası kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun raporuna göre envanter çalışmasının, riskli bina tespitinin yöntemi bile çıkarılmadığını belirten Yüzgeç, 18 yıl önce, 2004'te gerçekleştirilen Teknik Kongre'de bilimsel bir yöntemle bina tespit ve değerlendirme çalışmalarının nasıl yapılacağını tartışılıp değerlendirildiğini vurguladı.

"Hak ve yetkilerini kısıtlayıp tırpanladıkları, ekonomik olarak çökertmeye çalıştıkları yetmezmiş gibi her birkaç yılda bir yasa değişikliğini gündeme getirerek etkisizleştirilmek istemektedirler" diyor Yüzgeç, "Bugün yapılmak istenen, bilim ve tekniği kamunun yararına sunan TMMOB ve diğer akademik meslek birliklerini parçalama, kamusal görevlerini ve bağımsızlığını zedeleyerek iktidara bağımlı kılma çabasıdır. İnanıyoruz ki, her ne yapmaya çalışırlarsa çalışanlar gücünü üyesinden ve toplumdaki alan ve 68 yıllık bir birikime sahip olan kurumlarımıza karşı besledikleri emellerinde başarılı olamayacaklardır. Türkiye Barolar Birliğinde yaşadıkları başarısızlık bunun en somut örneğidir. Yapılan araştırmalarda toplumdaki güvenilirliği Cumhurbaşkanlığından, Meclisten, Yargı Organlarından, YÖK'ten daha fazla olan kurumlarımızın dağıtılması sanıldığı kadar kolay olmayacaktır" dedi.

Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçınar de konuşmasında, 18. Teknik Kongre ve Sergisi kapsamında, İnşaat Mühendisliği mesleğinin toplumda yarattığı etkiler ile mesleği etkileyen unsurların teknik ve yönetsel boyutlarıyla tartışılacağını, İnşaat Mühendisliği faaliyetlerinin disiplin içi ve disiplinler arası planlama, tasarım, uygulama ve işletim alanlarındaki akademik ve profesyonel birikimlerini yansıtan farklı bakış açılarının, İnşaat Mühendisliği öğrencileri başta olmak üzere tüm katılımcılarla düzenlenecek etkinliklerde paylaşılmaya çalışıldığını belirterek, "İnşaat Mühendisliği alanındaki gelişmelerin, kamu yararını da ön planda tutacak şekilde yaygınlaşmasını sağlamak için üniversite ve sonrasında eğitim faaliyetleri arasında bütünlük sağlamak 18. Teknik Kongre ve Sergisi'nin temel amaçları arasındadır" dedi.

Ulusal ve uluslararası tüm gelişmeleri, değişimleri, değinilen ve öncelikli konuları, deneyim ve birikimleri ortak bir bilgi havuzunda toplama amacı ile Kongre hazırlıklarını yapan Yürütme Kurulunun, farklı yoğunlukta gerçekleştirilecek bir program oluşturmaya çalıştığını kaydeden Yalçınler, "Etkin ve kapsamlı bir mesleki buluşma gerçekleştirme çabası süresince bizlerle birlikte olan Yönetim Kurulu üyemiz sevgili Levent Darı ve 48. Dönem Kıyı ve Deniz Uzmanlık Kurulu üyemiz Prof. Dr. Adnan Akyarlı'nın kaybı büyük üzüntümüzdür" dedi.

Yalçınler sözlerini, "İleriye dönük süreklilik sağlayacak adımlar ve ortak tartışma platformlarında dinamizm kazanacak mesleki atılımlar gerçekleştirilmesi dileği ile 18. Teknik Kongre ve Sergisine katılan tüm meslektaşlara ve ilgililere saygılarımızı sunarız" diyerek tamamladı.

Prof. Dr. Ayşen Ergin konuşmasında, mühendislik eserlerinin, hızla gelişen ve değişen toplumsal yaşamın farklılaşan gereksinimlerine cevap veren temel ürünler olduğunu, bilimsel bulgularla yaratılan ve üretime uygulanan teknoloji ve bu gücü elinde tutan mühendislerin, endüstri devrimine öncülük yaptığını, yüzyıllar boyu bilim teknoloji ve üretim sürecinde, doğal olarak toplumsal değişimlerde sorumluluk taşıdıklarını söyledi.

Mühendisliğin Osmanlı ve Cumhuriyet dönemindeki gelişim süreçlerinden söz eden Ergin, Anayasa ve TMMOB Yasası ile yönetmeliklerin çizdiği çerçevede İnşaat Mühendisleri Odası'nın görev ve sorumluluklarına değindi. Ülkemizde ekonomik gelişmenin lokomotif sektörü olan inşaat sektörü yatırımlarının kamu ve özel ülke yatırımlarının en büyük bölümünü oluşturmasının İMO'nun sorumluluklarını çok büyük ölçüde artırdığını belirten Ergin, "İMO bu sorumluluğunu yayınlar, kongreler, konferanslar, sempozyumlar, seminerler, meslek içi sürekli eğitim kursları, tartışma platformları açık oturumlar, söyleşiler gibi bilimsel etkinlikler düzenleyerek yerine getirmektedir. İMO'nun 1962 yılından itibaren düzenlediği 'Türkiye İnşaat Mühendisliği Teknik Kongre ve Sergisi' etkinliği ilgili uzmanların, bilim insanlarının kamu ve özel sektörün, yerel yönetimlerin, ilgili kuruluşlarının bir araya geldiği çok önemli bir etkinliktir" dedi.

Ergin, Yetkin Mühendislik ve Referans Belgesi süreçlerinden bahsederek, "Bir inşaat mühendisi meslek hayatı boyunca kendini geliştirmek adına hiçbir çabası olmasa dahi mesleğini yapma hakkına sahip olabilmesi' sorgulanmalıdır" dedi.

Toplumsal süreçleri ve dinamiğini yönlendirecek bilimsel gücün temel elemanının doğal olarak insan olduğunu vurgulayan Ergin, İnşaat Sektörüne odaklanarak yapılacak değerlendirmede ise

eğitilmiş insan gücünün en temel elemanının İnşaat Mühendisi olduğunu söyledi.

Açılış konuşmalarının ardından çekilen toplu fotoğraftan sonra Türkiye İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisinin ilk oturumu başladı.

Kongreye davetli konuşmacı olarak Prof. Dr. Ayşen Ergin, Prof. Dr. Oral Büyükoztürk, Prof. Dr. Zekai Şen, Prof. Dr. Mehmet Ali Taşdemir, Prof. Dr. Haluk Gerçek, Prof. Dr. Elyas Ghaffori, Prof. Dr. Micheal Fardis ve Doç. Dr. Katrin Bayer katılırken, inşaat mühendisliği alt disiplinlerinde 64 bildiri sunuldu, 2 tema konuşması yapıldı. Yapılan konuşmaların ve sunulan bildirilerin ardından izleyicilerin soruları yanıtlandı.

Kongre kapsamında düzenlenen İnşaat Mühendisliği Eğitimi panelinde Uğur Ersoy'un moderatörlüğünde Prof. Dr. Mustafa Tokyay, Prof. Dr. Metin Hüsem, Yüksek İnşaat Mühendisi Mustafa Çobanoğlu ve inşaat mühendisliği öğrencisi Candeğer Ceylan sunum yaptı.

Prof. Dr. Feyza Çinicioğlu moderatörlüğünde yapılan İnşaat Mühendisliği Uygulamalarında Geotekniğin Yeri panelinde ise, Dr. Rasin Düzceer, Prof. Dr. Nurdan Memişoğlu Apaydın, Prof. Dr. Cenk Alhan ve İnşaat Yüksek Mühendisi Ahmet Arslan sunum yaptı.

Levent Darı anısına düzenlenen Toplumda Mühendisin Yeri Sorumlulukları ve Etik panelinin ise moderatörlüğünü Prof. Dr. Tuğrul Tankut yaparken, Prof. Dr. Betül Çotuksöken ve Prof. Dr. Beno Kuryel sunum yaptı.

Kongrede; çağrılı konuşmacılar, oturum başkanları ve panelistlere plaket takdim edildi.

tk18.imo.org.tr adresinden canlı olarak da yayımlanan Kongreye; İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç, 2. Başkanı Nusret Suna, Sekreter Üyesi Özer Akkuş, Sayman Üyesi Jale Alel, Yönetim Kurulu Üyeleri Gülsun Parlar, Tansel Önal ve Veysel Özkan, TMMOB 2. Başkanı Selçuk Uluata, TMMOB Denetleme Kurulu Üyesi Özgür Topçu, Genel Sekreter Serap Dedeoğlu, Genel Sekreter Yardımcısı Ceylan Özkul, Onur Kurulu, Denetleme Kurulu ve Danışma Kurulu üyeleri, Şube Yöneticileri ile çok sayıda inşaat mühendisi ve inşaat mühendisliği öğrencisi katıldı.

Türkiye İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisi, Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçın ve İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç'in kapanış konuşmalarıyla tamamlandı.

3 gün süren kongrenin video kayıtları İMO Genel Merkezi youtube kanalında izlenebilmektedir.

İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç'in yaptığı konuşma:

Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım,

İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisine hoş geldiniz. Hepinizi İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle bir teşekkür borcumu ödemek isterim. Tam 18 yıl sonra 18'incisini yapmakta olduğumuz Teknik Kongrenin gerçekleşmesini sağlayan, başta Yürütme Kurulu Başkanı değerli hocam Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçın olmak üzere tüm Yürütme Kuruluna, Düzenleme Kuruluna, Danışma Kuruluna ve Bilim Kuruluna şükranlarımı sunarım.

Ayrıca gerek yurt içinden gerekse yurt dışından kongremize katılıp değerli görüşlerini bizimle paylaşacak olan ve her

biri kendi alanında bilime ve İnşaat Mühendisliğine büyük katkılar sağlamış olan çok kıymetli Çağrılı Konuşmacılarımıza, Oturum Başkanlarımıza, Panelistlerimize ve Panel Yöneticilerine, Tema Konuşmacılarına ve 3 gün boyunca bilimsel-mesleki çalışmalarını bizimle ve kamuoyu ile paylaşacak olan tüm bildiri sahiplerine teşekkürlerimi sunarım.

Tabi böylesi bir organizasyonun gerçekleşebilmesi, emek, çaba ve maddi kaynak gerektirmektedir. İnşaat Mühendisleri Odasının sınırlı bütçesine katkı koyan tüm sponsorlarımıza, profesyonel kadrolarımıza, emekçilerimize ve özellikle İstanbul Şubemize çok çok teşekkür ederim.

Değerli meslektaşlarım,

İsmini anmadan geçemeyeceğim bir kişi daha var. O da, Teknik Kongrenin yeniden yapılması fikrini ortaya atıp, büyük bir istek ve özveri ile Yürütme Kurulunda çalışan sevgili dostumuz ve yol arkadaşımız Levent Darı'dır.

Aramızdan ayrılalı tam 1 yıl oldu...

4 Kasım 2021'de kaybettiğimiz Levent Darı dostumuz bugün aramızda olmasa bile onun çalışmalarını başlattığı Teknik Kongrenin gerçekleşiyor olması, onun bu örgüt içerisinde hala yaşadığını ve yaşayacağını göstermektedir. Yönetim Kurulu olarak iyi bir mühendis, iyi bir yönetici ve iyi bir arkadaş kaybetmiş olmanın hüznünü hala yaşıyoruz.

O'nu saygıyla, minnetle ve çok büyük bir özlemlerle anıyorum.

Değerli konuklar, değerli meslektaşlarım,

İnşaat Mühendisliği Teknik Kongrelerinin yolculuğu bundan tam 60 sene önce, 1962 yılında başladı. 1980 askeri darbe dönemi hariç olmak üzere, 2 veya 3 yıllık periyotlarla 2004 yılına kadar süregeldi. 2004 yılında yine İstanbul'da gerçekleştirilen 17. Teknik Kongreden günümüze kadar 18 yıl geçti. Tabi ki bu zaman zarfında İnşaat Mühendisleri Odasının bilimsel ve teknik aktiviteleri durmamıştır. Tam tersine bu geçen zaman dilimi içerisinde İnşaat Mühendisliğinin bütün ana bilim dallarında ve alt uzmanlık alanlarında, İnşaat Mühendislerinin faaliyet gösterdiği her konuda onlarca sempozyum ve kongreler düzenlendi. Ülkemizdeki ve dünyadaki bilimsel ve teknik gelişmeler, araştırmalar, çalışmalar bu etkinliklerde irdelendi. Mesleki sorun ve sorumluluklar buralarda değerlendirildi.

İnşaat Mühendisleri Odası Türkiye'de inşaat mühendisliği meslek alanının tüm alt disiplinlerinde ciddi bir bilgi birikimini bünyesinde toplamıştır. Akademiden uygulamaya tüm meslektaşları buluşturan sempozyumlar, kongreler ve konferanslar, bu birikimi sağlayan başlıca Oda etkinlikleri olmuştur.

Meslek alanımızdaki güncelleme vakıf olmak, buna yönelik geliştirici çalışmalar yapmak, mesleğimize ve meslektaşlarımızın gelişimine verdiğimiz önemin bir ifadesi olmakla birlikte toplumsal sorumluluğumuzun da bir gereğidir.

Ancak geride bıraktığımız iki yılda, dünya çapında yaşanan salgın birçok etkinliği sekteye uğratmış, salgın nedeniyle pek çok etkinlik yapılamamış ya da çevrimiçi düzenlenmiş ve ne yazık ki Odamızın düzenlediği bilimsel etkinlikler de kaçınılmaz olarak benzer sorunlarla karşılaşmıştır. Bundan dolayı, önceki dönem Yönetim Kurulu, tüm dünyayı kasıp kavuran pandemi ve bunun yaratacağı olumsuz sonuçları değerlendirerek İnşaat Mühendisliği genelindeki bilimsel çalışmaların sunulabileceği ve ayrıca eğitim ve meslek yaşamıyla ilgili konuların ele alınabileceği genel bir platform olan Teknik Kongremizi yeniden düzenleme kararı almıştır. Ve belki de bu kongre, Teknik Kongrelerin bir daha uzun aralar vermeden belirli periyotlarla gerçekleştirilmesine vesile olacaktır. Çünkü her ne kadar alt alanlarda daha detaylı etkinlikler gerçekleştiriliyor olsa bile, İnşaat Mühendisliğinin bütününü kapsayan böylesi bir etkinliğin mesleğimiz ve meslektaşımız açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

Değerli konuklar

Günümüz dünyası bilgi çağı olarak tarif edilmektedir. Her gün bilgi yeniden üretiliyor ve yaygınlaşıyor. Hemen her alanda bilimsel ve teknolojik çalışmalar baş döndürücü bir hızla geliyor. Yeni yöntemler, yeni malzemeler ufuk açıyor. Bilgisayar teknolojileri, yapay zeka uygulamaları her alanda olduğu gibi mühendislik alanında da sınırları zorluyor. Yeni yeni uzmanlıklar ve iş alanları ortaya çıkarken diğer yandan klasik mühendislik alanları ve mühendis tarif ve tanımları kaçınılmaz olarak değişiyor. Önümüzdeki birkaç on yıl içerisinde tamamiyle farklılaşmış mühendislik hizmet ve alanlarından bahsetmek kehanet sayılmayacaktır.

Ancak önemli olan bu gelişmeler yaşanırken yani bilimsel teknolojik ilerleme ve değişimler yaşanırken kimlerin faydalanacağı veya kimlerin lehine gelişmelerin yaşanacağıdır. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler toplumların daha müreffeh, daha güvenli, daha insanca yaşamasını sağlayabilecek mi?

Doğanın tahribatını engelleyip, insanın doğayla uyumlu sürdürülebilir yaşam çevreleri oluşturmaya imkân verecek mi? Yoksa bilim ve teknoloji tekneli elinde bulunduran ülkelerin, yönetimlerin, iktisadi kesimlerin varlıklarını devam ettirip yeniden üretmesini mi sağlayacak?

Sanırım bilgiyi ve tekniği değerlendirirken nerelerde nasıl ve hangi önceliklerde kullanılması gerektiğini de konuşmamız gerekmektedir. Nasıl ki, bir mühendis veya bilim insanı olarak bilime ve bilimin gerekliliklerine karşı sorumluluğumuz bulunuyorsa, bir aydın olarak topluma karşı sorumluluğumuz ise ürettiğimiz değerlerin nasıl kullanıldığının sorgulanmasını gerektirmektedir.

Değerli meslektaşlarım,

Günümüzü değerlendirirken bazen geriden bakmak durumumuzu anlamamıza yardımcı oluyor. 18 yıl önce 2004 yılında yapılan Teknik Kongredeki oturumlardan birisi 2023 Penceresinden İnşaat Mühendisliği Vizyonu başlıklı paneldi. Panel aslen TÜBİTAK'ın 2003-2023 strateji belgesinin ve bu belgedeki alanımızla ilgili konuların değerlendirildiği bir oturum olmuştur.

Evet 2023 geldi çattı! Neydi hedefler? Neydi beklentiler ve umutlar? Neydi ön görülen ve olması gereken şeyler?

2003 yılında TÜBİTAK, Cumhuriyetimiz 100. yılını tamamladığında şöyle ön görüyordu Türkiye'yi;

- "Bölgesinde ve dünyada adil ve kalıcı bir barışın tesisi için çaba gösteren;
- Demokratik ve adil bir hukuk sistemine sahip;
- Yurttaşları ülkelerinin geleceğinde söz ve karar sahibi;
- Sağlık, eğitim ve kültür gereksinimlerinin karşılanması devlet tarafından güvence altına alınmış;
- Sürdürülebilir gelişmeyi gözeterek; gelir dağılımı dengeli;
- Bilim, teknoloji ve yenilikte yetkinleşmiş; üreten; net katma değerini kendi beyin gücüne dayanarak artırabilen bir TÜRKİYE'dir." diyor vizyonumuz.

(TÜBİTAK'ın İnşaat, Ulaştırma ve Enerji konularında da hayat geçmemiş öngörülleri var. Açılıştan sonraki ilk çağrılı konuşmacımız olan sevgili hocam ve 17. Teknik Kongre Yürütme Kurulu Başkanı Sn. Ayşen Ergin daha detaylı bahsedecektir bu konulardan.)

Ancak dönüp baktığımızda son 18 yılımıza, bu vizyon belgesinde yazılanların bir tanesinin bile hayata geçmemiş olmasını, hatta tam tersi uygulamaların yapıldığını gördüğümüzde, nasıl değerlendirmeliyiz bu yazılanları?! Bunlar TÜBİTAK kadrolarının gerçekleştirilemeyecek ütopyik hayalleri miydi? Yoksa "nasıl olsa daha 18 yıl var kim öle kim kala" diyen inançsız siyasetçilerin göstermelik icraatları mıydı?

Değerli meslektaşlarım,

Bu yaklaşımı sadece TÜBİTAK Strateji belgesinde görmüyoruz. 2011 yılında yayınlanan ve 2012-2023 yıllarını kapsayan "Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planının amaç maddesi şöyle; "depremlerin neden olabilecekleri fiziksel, ekonomik, sosyal, çevresel ve politik zarar ve kayıpları önlemek veya etkilerini azaltmak ve depreme dirençli, güvenli, hazırlıklı ve sürdürülebilir yeni yaşam çevreleri oluşturmaktır" demektedir.

Şimdi şunu sormak gerekiyor; 11 yıllık zaman dilimi geldi geçti, başta İstanbul olmak üzere ülkemiz yurttaşları evlerinde otururken, işyerinde çalışırken, çocuklarını okula gönderirken, hastanede yatarken, sinemaya, tiyatroya alışverişe giderken, yolda yürürken, seyahat ederken kendilerini depreme karşı güvende hissediyorlar mı? Elbette ki alınacak cevap belli!

Peki birakalım güvenli yapılaşmayı, mevcut binalarımızın durumunu biliyor muyuz? Mevcut binalarımızın envanteri var mı? Hayır! 2017 yılı itibarıyla bunların çıkarılmış olması gerekmektedir oysa!

Peki diyelim ki yetişmedi! Bazı belediyeler hariç olmak üzere bu konuda devletin bir çalışması var mı? Hayır! Varsa bile çok gizli yürütülüyor olmalı ki biz bilmiyoruz!

Kamuoyunda İzmir Depremi olarak bilinen Sisam depreminin 2. yıl dönümündeyiz. Bu deprem sonrası kurulan Meclis Araştırma Komisyonunun geçen yıl yayınlanan raporuna göre envanter çalışmasının, riskli bina tespitinin yöntemi bile çıkarılmış durumda değil.

Oysa biz, 18 yıl önce, 2004'te gerçekleştirdiğimiz Teknik Kongremizde bilimsel bir yöntemle bina

tespit ve değerlendirme çalışmalarının nasıl yapılacağını tartışıp değerlendirmekteydik.

Sadece deprem alanında değil, biz 17. Teknik Kongrede mühendislik eğitiminin sorunlarını, çözüm yollarını, Cumhuriyetin 100. Yılında ulaşması gereken seviyeyi değerlendirip ülke kalkınmasındaki önemini vurgulamaktaydık.

Mühendisliğin niteliğinin artırılmasının, yetki ve sorumluluk kargaşasının sonlandırılmasının, mühendislikte yetkinleşmenin bu yetkinlik düzeylerine göre belgelendirmenin ve bu belgelendirmenin sonucuna göre de yetki ve sorumluluk verilmesinin gerekliliğini ifade ediyorduk. Bu gereklilikler sadece bizler tarafından değil, 2012 yılına kadar devlet kurumlarının ürettiği bütün plan, rapor ve benzeri dokümanlarda ifade edilmekteydi.

Gelinen nokta ne yazık ki başlangıç noktasından bir adım ilerisi değildir. Fizikte "İş" Kuvvet x Yol olarak formüle edilmektedir. Harcanan efor ne olursa olsun alınan yol sıfır ise bir iş yapmış sayılmıyorsunuz.

Oysa biliyoruz ki Türkiye'nin çok kısa zaman içerisinde çok büyük atılımlar yapıp, büyük gelişmeler sağlayabilecek imkanları ve kapasitesi mevcuttur. Yeter ki bu konuda samimi bir istek, kararlı bir irade ortaya konulsun. 18-20 yıl gibi süreler topyekün bir değişim, kalkınma ve gelişme için fazlasıyla yeterli bir zaman dilimidir. Türkiye tarihi tüm yoksunluklarına rağmen bunun örnekleriyle doludur.

Bizler Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği ve İnşaat Mühendisleri Odası olarak bunları dile getirdiğimizde, buna karşılık; yapmış oldukları "dev projeleri" dillendirmekte ve bizi bunları görmezden gelmekle suçlamaktadırlar. Fakat bu yapıları görmemek mümkün mü? Sadece ölçeksiz büyüklükleriyle değil bütçesel büyüklükleriyle de fark edilmemeleri mümkün değildir. Her mühendislik yapısının etütleriyle, projesiyle, inşaa yöntemleriyle, kullanılan malzemeleriyle mühendisliğe katkısı vardır ve bu durum inkâr edilemez bir gerçektir. Ancak her projenin insana, doğaya, topluma ve ülkeye katkısı var mıdır? İşte bu tartışılır!

Biz mühendisler yaptığımız yapıları putlaştırıp onlara tapınmayız. Bu siyasetçilerin davranış tarzı... Biz sorgularız!

Değerli meslektaşlarım,

Politik güç sahipleri, mühendislik eserlerinin simgesel gücünden yararlanmak isterler. Ya da salt güç gösterisine dönüşmüş simgesel yapılar yaptırırlar. Diğer yandan iktisadi çıkar çevreleri ise insanoğlunun en temel ihtiyaçları olan, barınma, enerji, ulaşım, su gibi alanların en büyük kâr getirisine sahip alanlar olduğu bilinciyle yatırım yapar ve bu doğrultuda siyasi çevreleri yönlendirirler.

Siyasi yöneticiler ile sermaye çevrelerinin iç içe geçmiş ihtiyaçları mühendislik yapılarından beklentilerini de ortaklaştırmaktadır. Bu ortaklığın adı, bir yanıyla gösteriş diğer yanıyla kârlılıktır.

Yapının çevreye uyumu, bir planın parçası olup olmadığı, kültürel etkileşimi, toplumsal getirisi ve geleceğe katkısı onlar için önem taşımaz. Çünkü onlar için o yapıların kullanıcıları, tüketici veya seçmen olduğu sürece önemlidir.

İşte bu yüzden bugün ülkemizde, üzerinden araba geçmeyen otoyollar ve köprüler, yolcusu olmayan havaalanları, gemisi olmayan limanlar, kapasitesi dolmayan stadyumlar, hastası doktoru olmayan hastaneler, cemaati olmayan camiler yapılmakta, Kanal İstanbul gibi fanteziler üretilmektedir.

İşte bu yüzden TMMOB ve bağlı Odaları bahsettikleri "dev projelerine" karşı çıkmaktadır. Bu sorunları kamuoyunun gündemine taşımaktadır. Ve bu yüzden Odalarımız siyasal iktidarın hışmına maruz kalmakta, çeşitli bahaneler ve karalamalar ile işlevsizleştirmeye çalışılmaktadır.

Hak ve yetkilerini kısıtlayıp tırpanladıkları, ekonomik olarak çökertmeye çalıştıkları yetmezmiş gibi her birkaç yılda bir yasa değişikliğini gündeme getirerek etkisizleştirilmek istemektedirler.

TMMOB ve bağlı Odalarının bilimden ve toplumdaki niteliğini ancak ve ancak üzerinde hiyerarşik baskı kurarak adeta Bakanlığın hiyerarşik bir altı haline getirerek yok edebileceğini bilen iktidar, bir kez daha yasa değişikliğini tartışma konusu yapmıştır. Bugün yapılmak istenen, bilim ve tekniği kamunun yararına sunan TMMOB ve diğer akademik meslek birliklerini parçalama, kamusal görevlerini ve bağımsızlığını zedeleyerek iktidara bağımlı kılma çabasıdır.

İnanıyoruz ki, her ne yapmaya çalışırlarsa çalışsınlar gücünü üyesinden ve toplumdaki alan ve 68 yıllık bir birikime sahip olan kurumlarımıza karşı besledikleri emellerinde başarılı olamayacaklardır.

Türkiye Barolar Birliğinde yaşadıkları başarısızlık bunun en somut örneğidir. Yapılan araştırmalarda toplumdaki güvenilirliği Cumhurbaşkanlığından, Meclisten, Yargı Organlarından, YÖK'ten daha fazla olan kurumlarımızın dağıtılması sanıldığı kadar kolay olmayacaktır.

Değerli meslektaşlarım,

Son Teknik Kongremizden bu yana geçen 18 yılda planlanıp yapılmayanlardan ve planlanmamış yapılanlardan örnekler vermeye çalıştım.

Zaman sınırı mesleğimizle ilgili pek çok konuyu dile getirmemi engelliyor. İşsizlikten, liyakate; eğitimden, yetkinliğe; yapıların projelendirme, inşa ve denetim süreçlerindeki sorunlara, ihale düzeninin çarpıklığına, inşaat sektörünün durumuna, konut sorunundan geliştirilen modellerin değerlendirilmesine; afet politikalarından, kentsel dönüşümlere; ulaştırma politikalarına, enerji politikalarına; planlama, planlı kalkınma ve planlı kentleşmeye kadar pek çok konu meslek-meslektaş konuları/sorunları olarak karşımızda durmaktadır. Bu başlıklar çeşitli etkinliklerle Odamızın gündeminde tutuluyor olmakla birlikte, bazı konular bu kongremizdeki panel ve sunumlarda da dile getirilecektir.

Sözlerime son verirken, Teknik Kongre platformunda 18 yıllık aradan sonra tekrar bir araya gelmiş olmaktan dolayı duyduğum mutluluğu ifade ediyorum ve başarılı bir kongre geçireceğimize olan inancım hepimize saygılar sunuyorum.

Ahmet Cevdet Yalçın'er'in yaptığı konuşma:

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası öncülüğünde, çok değerli meslektaşlarımızla, 1962 yılından beri birikimlerimizi ortaya koyduğumuz, deneyimlerimizi paylaştığımız, ayrıntıları tartıştığımız, uygulamalardaki sonuçları profesyonel yaşamımıza ve bilim dünyasına kazandırdığımız Teknik Kongre ve Sergilerinin on sekizincisi 7-9 Kasım 2022 tarihleri arasında, İstanbul Teknik Üniversitesi Süleyman Demirel Kültür Merkezi Salonlarında gerçekleşmektedir.

18. Teknik Kongre ve Sergisi kapsamında, İnşaat Mühendisliği mesleğinin toplumda yarattığı etkiler ile mesleği etkileyen unsurlar teknik ve yönetsel boyutlarıyla tartışılacaktır. İnşaat Mühendisliği faaliyetlerinin disiplin içi ve

disiplinler arası planlama, tasarım, uygulama ve işletim alanlarındaki akademik ve profesyonel birikimlerini yansıtan farklı bakış açıları, İnşaat Mühendisliği öğrencileri başta olmak üzere tüm katılımcılarla düzenlenecek etkinliklerde paylaşılmaya çalışılmıştır. İnşaat Mühendisliği alanındaki gelişmelerin, kamu yararını da ön planda tutacak şekilde yaygınlaşmasını sağlamak için üniversite ve sonrasında eğitim faaliyetleri arasında bütünlük sağlamak 18. Teknik Kongre ve Sergisi'nin temel amaçları arasındadır.

Bu doğrultuda olmak üzere "İnşaat Mühendisliğinde Geçmişten Geleceğe" başlığı altında, Eğitim ve Derin Öğrenme, Etik, Bilişim, İstihdam, Sürdürülebilirlik, Planlama ve Kalkınma, Tasarım ve Uygulamada Yenilikçi Teknolojiler ve Malzemeler, Afet Dirençliliği, Kentsel Dönüşüm Yapılarda Servis Ömrü, İş Güvenliği, Yetkin Mühendislik, Yapı Kalite ve Sertifikasyonu, Finansman ve Mevzuat, Kentsel Erişilebilirlik ve Geleceğin Şehirleri, Yapılan Çevrede Karbon Ayak İzi ve Yeşil Mutabakat, Enerji, Yapım Yöntemleri ve Yap-İşlet-Devret Modeli temalarının işlenmesi hedeflenmiştir.

Düzenlenen panel ve oturumlarda, konusunda uzman katılımcılar tarafından sunulacak görüş ve önerilerin tüm meslektaş ve ilgililerce kayda değer bulunacağından eminiz. Medeniyetin temel taşlarını oluşturan inşaat mühendisleri teknik olduğu kadar sosyal temelleri ile de mesleklerini tar-

tışacakları ortak bir platformu paylaşmanın heyecanı içerisindeyiz.

Ulusal ve uluslararası tüm gelişmeleri, değişimleri, değinilen ve öncelikli konuları, deneyim ve birikimleri ortak bir bilgi havuzunda toplama amacı ile Kongre hazırlıklarını yapan Yürütme Kurulumuz, farklı yoğunlukta gerçekleştirilecek bir program oluşturmaya çalışmıştır.

18. Teknik Kongre ve Sergisi kapsamında gönderilen bildirilerin yoğunluğu sevindirici bir ilgi göstergesi oluşturmuş, bildiriler nitelikleri doğrultusunda yüksek kriterler çerçevesinde değerlendirilerek, aralarından 73 adet bildiri seçilmiştir. Kongremizde farklı bir içerik akışı olarak bildiriler yoğun ve paralel oturumlarda sunulmuş, ulusal ve uluslararası önemli konuları kapsayan panel oturumlarda ise sektörün güncel ve ağırlıklı sorunlarına yer verilmiştir. Panel oturumları;

- Uğur Ersoy moderatörlüğünde, Mustafa Tokyay, Metin Hüsem, Mustafa Çobanoğlu, Candeğer Ceylan katılımları ile "İnşaat Mühendisliği Eğitimi"
- Feyza Çinicioğlu moderatörlüğünde, Rasin Düzceer, Nurdan Memişoğlu, Cenk Alhan, Ahmet Arslan katılımları ile "İnşaat Mühendisliği Uygulamalarında Geotekniğin Yeri"
- Tuğrul Tankut moderatörlüğünde, Betül Çotuksöken, Beno Kuryel, Gamze Yücesan Özdemir katılımlarıyla "Toplumda Mühendisin Yeri Sorumlulukları ve Etik (Levent Darı Anısına)"

gerçekleşecektir. Tüm panel başkanları ve katılımcılarına bilgi ve deneyimleri ile katkılarından dolayı teşekkür ederiz.

Zorlu pandemi yılları sonrasında 18. Teknik Kongre ve Sergisi'nin gerçekleşebilmesi için kongre olanaklarını tahsis ederek önemli destek veren İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörlüğü'ne teşekkürlerimizi sunarız.

Oturum başkanlıklarını üstlenerek Kongremizi onurlandıran Erkan Özer, Cüneyt Vatansever, Alper İlki, Medine İspir, Zekai Celep, Hafzullah Aksoy, Ayşen Ergin, Özgür Kırca, Murat Kuruoğlu, Mustafa Tokyay, Özkan Şengül, Yalçın Yüksel, Güngör Evren, Ilgın Gökaşar, Işıkhan Güler, Beyza Taşkın, Cem Demir, İsmail Şahin, Nuray Aydınoğlu, Eren Vuran, Murat S. Kırçıl, Oğuz Cem Çelik ve Banu İkizler'e teşekkür ederiz.

Teknik Kongremizde davetli konuşmacı olarak bizi onurlandıran Ayşen Ergin, Orak Büyüköztürk, Katrin Beyer, Zekai Şen, Mehmet Ali Taşdemir, Haluk Gerçek, Michael Fardis ve Elyas Ghafori'ye, Tema dersi sunucuları Işıkhan Güler ve Emre Örtemiz'e

Kongremizde yer alan Yürütme, Düzenleme, Danışma, Bilim Kurul Üyelerimize ve Kongre Sekreteriasına,

Değerli bildiri sahiplerine, katılımcılara, delegelere, meslektaşlara ve izleyicilerle birlikte tartışmalar yürüteceğimiz tüm bilim adamlarına, sektör yetkililerine ve temsilcilerine;

Kongremiz sponsorları, ÇİMSA Çimento Sanayi Tic. A.Ş., ABS Yapı Elemanları San. Tic. Ltd. Şti., Türkiye Prefabrik Birliği, Hilti İnşaat Malzemeleri Ticaret Anonim Şirketi, AKÇANSA Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, YAPI MERKEZİ, Altınok Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri Anonim Şirketi, TİS Teknolojik İzolatör Sistemleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi, BATIÇİM Batı Anadolu Çimento Sanayi Anonim Şirketi, SAS-STEEL Turkey Çelik Ticaret Ltd. Şirketi, AYES Çelik Hasır ve Çit Sanayi Anonim Şirketi, OMEGA KONSEPT Proje ve Yapı Tasarım Limited Şirketi, Beton ve Harç Kimyasal Katkı Üreticileri Derneği, MPI Mühendislik Proje İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi, MEINHARDT Mühendislik ve Müşavirlik Limited Şirketi, İDE Yapı Anonim Şirketi'ne

Kongremiz planlama, düzenleme süreçlerinde mesleki görev sorumluluğunun ilerisinde sergiledikleri detaylı yoğun çalışmalarından dolayı İnşaat Mühendisleri Odası bünyesindeki mesai arkadaşlarımıza özveri dolu çalışmaları ve katkılarından dolayı teşekkür eder, ortak çalışmalarımızın devamı dileğimizi paylaşmak isteriz.

Etkin ve kapsamlı bir mesleki buluşma gerçekleştirme çabası süresince bizlerle birlikte olan Yönetim Kurulu üyemiz sevgili Levent Darı ve 48. Dönem Kıyı ve Deniz Uzmanlık Kurulu üyemiz Prof. Dr. Adnan Akyarlı'nın kaybı büyük üzüntümüzdür.

İleriye dönük süreklilik sağlayacak adımlar ve ortak tartışma platformlarında dinamizm kazanacak mesleki atılımlar gerçekleştirmesi dileği ile 18. Teknik Kongre ve Sergisine katılan tüm meslektaşlara ve ilgililere saygılarımızı sunarız.

Türkiye İnşaat Mühendisliği 18. Teknik Kongre ve Sergisi Programı

7 Kasım 2022, Pazartesi

Kayıt

Açılış Dinletisi

Açılış Konuşmaları

- Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçın
- Taner Yüzgeç

1. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Erkan Özer, Doç. Dr. Cüneyt Vatansever

- Çağrılı Konuşmacı

2023'e Doğru Vizyon - Cumhuriyetin 100. Yılında İnşaat Mühendisliği Tarihi Sürecinin Değerlendirilmesi ve Yeni Ufuklar - *Prof. Dr. Ayşen Ergin*

- Türkiye'de Kaydedilen Depremlerin Davranış Spektrumlarının Tasarım Spektrumları ile Karşılaştırılması - *H. Polat Gülkan, Vesile Hatun Akansel, Erol Kalkan*

- İki Boyutlu Doğrusal Olmayan Analizlere Dayalı Topoğrafyanın Deprem Yer Büyütmelerine Etkisi ve Hasar Gözlemleri - *Kemal Beyen*

- Çift Cidarlı İçi Beton Dolu Çelik Tüplerin Eksenel Basınç Altında İnelastik Davranışı - *Berika Ceren Cihan Yılmaz, Ebru Okşaksin, Oğuz Cem Çelik*

2. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Alper İlki, Doç. Dr. Medine İspir

- Çağrılı Konuşmacı

Key Features of the Masonry Chapter of the new Eurocode 8 Part 1-2 (Yeni Eurocode 8 Bölüm 1-2'nin Yığma Yapılar Bölümünün Temel Özellikleri) - *Assoc. Prof. Dr. Katrin Beyer*

- Mevcut Betonarme Bir Binaların Basitleştirilmiş Yanal Mekanizma Analizi Yöntemi ile Sismik Risk Değerlendirmesi - *Çağrı Çetnik, Sadık Can Girgin, Esra Bengü Kenar*

- Tarihi Kesme Taş Binaların Düzlemsiz Sismik Performansının Değerlendirmesi İçin Deneysel Ötelenme Limitleri - *İbrahim Serkan Mısırlı, Fikret Kuran, Gökhan Yücel, Ali Cihan Demir, Ege Yeşilbaş, Cansu Beril Eser, Serap Topçu, Ömer Aldemir*

- Betonarme Çerçevelede Yumuşak Kat Etkilerinin Yeni Nesil Dolgu Duvarlar ile Azaltılması - *Prost Iverden Balenda Bakala, İbrahim Serkan Mısırlı, Ömer Aldemir*

- Cam Lifi ile Güçlendirilmiş Alçı (CLGA) Panellerle Üretilen Döşeme Sisteminin İncelenmesi Döşeme Sisteminin İncelenmesi - *Beyza Kapucu Güzelbulut, Oğuz Cem Çelik*

3. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Zekai Celep, Prof. Dr. Hafzullah Aksoy

- Çağrılı Konuşmacı

Dünya ve Türkiye'de Yeraltı Suları Yönetimi - *Prof. Dr. Zekai Şen*

- Yıllık Standart Süreli Maksimum Yağışların Durağan Olmayan Frekans Analizi - *Ayşegül Yarcı, Türkan Baran*

- Gediz Havzası Örneğinde Entropi Tabanlı Bölgesel Yağış Tahmini - *Özgür Bozoğlu, Türkan Baran, Filiz Barbaros*

- Güncel Hidrometeorolojik Ölçüm Ağı Olmayan Bir Havzada Su Potansiyeli Hesabı: Gürcistan Örneği - *Eray Usta, Aldonat Köksal*

- Milas İlçesinde Rusle Yöntemi Kullanılarak Erozyon Riskinin Belirlenmesi - *Kutay Yılmaz, Yakup Darama*

- Termal Deşarjın Kıyı Bölgesinde Seyrelme Sürecinin Nümerik Modelleme Yöntemiyle İncelenmesi - *Murat Aksel, Fatih Buğrahan Yorğun, Mehmet Yusuf Erbişim, Şevket Çokgör, Oral Yağcı*

Panel - İnşaat Mühendisliği Eğitimi

Moderatör: Uğur Ersoy

- Mustafa Tokyay
- Metin Hüsem
- Mustafa Çobanoğlu
- Candeğer Ceylan

8 Kasım 2022, Salı

4. Oturum

- A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşen Ergin, Prof. Dr. Özgür Kırca
- **Tema:** Kanal İstanbul - *Işıkhan Güler*
  - Koruma Tabakasında Tetrapod Bloklar Kullanılan Dalgakıran Kesitinin Antifer Bloklar ile Güçlendirilmesi - *Berkay Akyol, Günay Gazaloğlu, Hasan Gökhan Güler, Cüneyt Baykal, Gülizar Özyurt Tarakcioğlu, Işıkhan Güler, Ahmet Cevdet Yalçın, Ayşen Ergin*
  - Kurupelit Yat Limanında Meydana Gelen Kıyı Şeridi Değişiminin Sayısal Modellenmesi - *Yağız Arda Çiçek, Barış Ufuk Şentürk, Hasan Gökhan Güler, Cüneyt Baykal, Gülizar Özyurt Tarakcioğlu, Ahmet Cevdet Yalçın, Işıkhan Güler, Ayşen Ergin*
  - Deniz Üstü Rüzgar Enerjisi İçin Yeni Bir Platform - *Elif Girgin, Kadir Aktaş, Salih Ak, Bergüzar Öztunalı Özbahçeci, Ünver Özkol*
  - İzmir Körfezinde Deniz Taşkınlarının İncelenmesi - *Bergüzar Özbahçeci, Doğan Kısacık, Salih Ak*
- B - Salonu - Oturum Başkanı: Dr. Murat Kuruoğlu
- Sürdürülebilir Döngüsel Ekonomi: Gelişimi ve Temel Prensipleri - *Rifat Akbıyıklı*
  - İnşaat Sektörü Proje Yöneticisi Rol ve Becerileri: Bir Literatür İncelemesi - *Rifat Akbıyıklı, Bilge Akbıyıklı*
  - Dünyanın ve Türkiye'nin Yenilenebilir Elektrik Üretim Planı - *Çetin Önder İncekara*
  - Çelik Yapılarda Tasarım Yoluyla İş Güvenliğinin Sağlanması İçin Algoritma - *Selçuk İz, Özgür Köylüoğlu*

5. Oturum

- A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Mustafa Tokyay, Prof. Dr. Özkan Şengül
- **Çağrılı Konuşmacı**
  - Yapılarda En Az 100 Yıllık Tasarım Servis Ömrü İçin Bir Yöntem - *Prof. Dr. Mehmet Ali Taşdemir*
  - **Tema:** Yapı Sektöründe Dijital Dönüşüm: 3D Yazıcı Teknolojisi ile Beton Üretimi - *Emre Örtemiz*
  - Hafif Betonda Genleştirilmiş Kil Agregası Kullanımı ile Beton Basınç Dayanımı Arasındaki İlişkinin Meta-Analiz Yöntemiyle İncelenmesi - *İlbüke Uslu, Can Baran Aktaş, İsmail Özgür Yaman*
  - Bor Madeni Atıklarından Alkali Füzyon Yöntemi ile Tek Bileşenli Geopolimer Bağlayıcı Geliştirilmesi - *Cavit Çağatay Kızıltepe, İsa Yüksel, Serdar Aydın, Ayşenur Sığındere*
  - Sentetik Fiber Donatılı Betonların Tasarımı ve Uygulanması Hakkında Teknik Rehber - *Tunahan Beşer, Burak Erdal, Faraz Malik, Serhat Sarıkaya*
  - Alkanolamin Türlerinin Portland Uçucu Küllü Çimentoların Priz Süresi ve Dayanım Gelişimine Etkileri - *Berna Orhon Kolukisa, Bimen Kadiroğlu, Mert Yücel Yardımcı*
- B - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Yalçın Yüksel
- Dalga Kaynaklı Deniz Tabanı Sıvılaşmasının Gömülü Altyapılar Etrafında Sayısal Modellemesi - *S. Utku Yılmaz, V. Ş. Özgür Kırca, B. Mutlu Sümer*
  - Kılavuz Kazıklarla Sabitlenen T-Tipi Bir Yüzer İskelenin Dalga Yükü Etkisi Altındaki Tepkilerinin Nümerik Analiz Yöntemleri ile İncelenmesi - *Murat Aksel, Mehmet Yusuf Erbişim, Fatih Buğrahan Yorğun, Şevket Çokgör, Oral Yağcı*
  - Karadeniz'de Spektral Pik Enerjinin Eğilim Analizi - *Emine Acar, Adem Akpınar, Murat Kankal, Khalid Amarouche*
  - Ölçeklendirilmiş Ocean Tec Dalgı Enerji Dönüştürücüsünün Karadeniz'in Cide Kıyısındaki Performansı - *Bilal Bingölbali, Ajab Gul Majidi, Adem Akpınar*

Panel - İnşaat Mühendisliği Uygulamalarında Geotekniğin Yeri

Moderatör: Feyza Çinicioğlu

- Rasin Düzceer
- Nurdan Memişoğlu
- Cenk Alhan
- Ahmet Arslan

6. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Güngör Evren, Doç. Dr. Ilgın Gökaşar

- Çağrılı Konuşmacı

Ulaşım planlaması sorunları ve İstanbul Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planı - *Prof. Dr. Haluk Gerçek*

- Tren Gecikmelerinin Doğru Tahmin Edilmesinde Verinin Önemi - *Mehmet Şirin Artan, İsmail Şahin*

- Yüksek Hızlı Demiryolları: Dünya ve Türkiye Perspektifi - *İsmail Şahin*

- E-Skuter Şarj İstasyonu Yerlerinin Seçimine İlişkin Bir Yöntem - *Şimal Eker, Selim Dündar*

- E-Skuterlerin Bağdat Caddesi Trafiğine Etkilerinin İncelenmesi - *Selim Dündar, Ecem Şentürk Berkaş, Milas Ceren Höke, İrem Merve Ulu*

- Türkiye'deki Tarihi Kent Merkezlerinde Bisikletli Ulaşım: Sorunlar ve Çözüm Önerileri - *Gökçe Aydın, Engin Aktürk, Büşra Aktürk*

B - Salonu - Oturum Başkanı: Dr. Işıkhan Güler

- Yüzer Yapının Serbest Dalıp Çıkma ve Baş Kıç Vurma Hareketlerinin OpenFOAM ile Sayısal Modellenmesi - *Umutcan İnal, Yalçın Yüksel, Ferdi Çakıcı, Emre Kahramanoğlu*

- Küp Bloklularla Dalgakıranlarda Dalga Yansıması - *Bilal Ayaz, Cihan Şahin, Yalçın Yüksel*

- Açık Deniz Yüzer Rüzgar Türbinlerinin Hidrodinamik Davranışının Araştırılması - *Yalçın Yüksel, Esin Çevik, Bülent Bayram, Hüseyin Yılmaz, Serdar Beji, Burak Akpınar, Havva Anıl Güner, Yeşim Çelikoğlu, Mehmet Öztürk, Cihan Şahin, Tolga Bakırman, Ferdi Çakıcı, Deniz Bayraktar, Fulya İşlek, Umutcan İnal, M. Utku Öğür*

- Konteyner Terminali Yanaşma Yeri Kapasite Ölçüm Kriterlerinin Değerlendirilmesi - *İdil Esra Elver, Esin Çevik*

- Küresel İklim Değişikliğinin Rüzgar ve Dalga İklimi Üzerindeki Olası Etkileri - *Fulya İşlek, Yalçın Yüksel, Cihan Şahin, Furkan Yüksel*

- Akarsularda Tsunami Dalgası İlerlemesinin Deneysel İncelenmesi - *H. Anıl Güner, Yalçın Yüksel, Ahmet Cevdet Yalçın, Mehmet Öztürk, Cihan Şahin, Şükrü Ersoy, Cem Yılmaz, Onur Altıntaş, Barış Aydın, Merve Ayaz*

9 Kasım 2022, Çarşamba

7. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Doç. Dr. Beyza Taşkın, Dr. Cem Demir

- İtme Sürme Yöntemi ile Köprü ve Ayak Tasarımı - *Alper Naycı, Kutlu Darılmaz*

- Deprem Bölgelerinde Çapraz Lamine Ahşap (CLT) Panel Kullanımının Yapı Uygulamaları Üzerinden İncelenmesi - *Aygül Ceylan, Z. Canan Girgin*

- Taban Yalıtımlı Bir Binanın Deprem Davranışının Zaman-Frekans Ortamında Araştırılması - *Ahmet Özenir, Kemal Beyen*

- GFRP Donatı ile Güçlendirilmiş Betonarme Döşemelerin Zımbalama Dayanımının Makine Öğrenmesi ile Belirlenmesi - *Gamze Doğan, Musa Hakan Arslan*

- Sismik İzolasyonlu Binalardaki Rafların En Üst Kat Yerdeğiştirmelerinin Sentetik Pulslar ile Değerlendirilmesi - *Zafer Kanbir, Z. Metehan Karslıoğlu, Onur Çevik, Cenk Alhan*

- Çayırhan Köprüsü Yapım Danışmanlığı ve Ters Sehim Hesapları - *Tolga Cantürk*

B - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. İsmail Şahin

- Kesintisiz Akımlarda Bağlantılı Otonom Trafikte Makine Öğrenimi ile Gecikme Tahmini - *İlgın Gökaşar, Kaan Aytekin*

- SNS Kaza-Olay Tespit Algoritmasının Bağlı Otonom Araç Trafiğindeki Performansının Değerlendirilmesi - *İlgın Gökaşar, Sarp Semih Özkan, Alperen Timuroğulları*

- İnsansız Teslimat Robotlarının İstanbul'da Pilot Bölge Uygulamalarının Değerlendirilmesi - *İlgın Gökaşar, Mehmet Akıncılar*

8. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Nuray Aydınoğlu, Dr. Eren Vuran

- Çağrılı Konuşmacı

- Concrete Buildings in the Second-Generation European Standard for Design for Earthquake Resistance (Eurocode 8): Technical Developments and Computational Implementation (Depreme Dayanıklı Tasarım İçin İkinci Nesil Avrupa Standartında Beton Binalar. Eurocode 8: Teknik Gelişmeler ve Sayısal Uygulamalar) - *Prof. Dr. Michael Fardis*
- Taban İzolasyonlu Silo Yapısının Tasarımında Kullanılan İki Farklı Analiz Yönteminin Karşılaştırılması - *Mert Hacıemiroğlu, Cenk Alhan*
- Az Katlı Binalar İçin Çapraz Yay Gruplarından Oluşan Yeni Bir Sismik Yalıtım Sistemi - *Varol Karayel, Ercan Yüksel, Tansu Gökçe, Fatih Şahin*
- Yanal Kuşatma Basıncı Etkisindeki Yüksek Dayanımlı Betonarme Elemanlar İçin Yeni Bir Modelleme Yaklaşımı - *Atacan Erdoğan, Hasan Orhun Köksal*
- Küresel Depolama Tanklarının Yakın Fay Yer Hareketlerinde Sismik Davranışları - *Sezer Öztürk, Ali Sari*
- Deprem Dayanımı Yetersiz Riskli Binaların Hızlı Risk Tespit Yöntemi Kullanılarak Belirlenmesi: Elazığ İli Örneği - *Rabia Nur Sağlam, Tuba Nur İmiş, Muhammed Ulucan, Nurbanu Demirbaş, Ayşe Ruşen Durucan, Hümeysra Şahin, Cengizhan Durucan, Kürşat Esat Alyamaç*

B - Salonu - Oturum Başkanı: Doç. Dr. Murat S. Kırçıl

- Bambu Donatılı Betonarme Kirişlerde Düşey Yükler Altında Göçmenin Deneysel İncelenmesi - *Özlem Karakuş Zambak, Ergün Binbir, Furkan Çalım, Oğuz Cem Çelik*
- Betonarme Kiriş Kesme Dayanımına GFRP Katkısının Değerlendirilmesi - *Kadir Şengün, Güray Arslan*
- 2.5MW Rüzgâr Türbininin Dinamik Özelliklerinin Titreşim Verileri Kullanılarak Belirlenmesi - *Onur Öztürkoğlu, Veysel Yurtseven, Yaşar Taner, Özgür Özçelik, Serkan Günel*
- Kırılganlık Eğrisi Kullanımının Elektrik Dağıtım Sistemlerinin Depremden Sonra Yeniden Ayağa Kaldırılmasına Etkisi - *Merve Bayraktar, Burcu Güldür Erkal*

9. Oturum

A - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Oğuz Cem Çelik

- Çağrılı Konuşmacı

- Towards Net Zero 2050 in Steel Industry (Çelik Endüstrisinde 2050'ye Doğru Net Sıfır) - *Prof. Dr. Elyas Ghaffori*
- Eksenel Basınç Etkisindeki Çelik Elemanların Davranışında Geometrik Önkusurlar ve Artık Gerilmelerin Önemi - *Haşim Çayır, Cüneyt Vatanserver, Muhammed Şükrü Yavaş, Zekai Celep*
- Orta Yükseklikteki Bina Sınıfı İçin Uzak ve Yakın Deprem Davranışlarının Sayısal Ortamda İncelenmesi - *Ahmet Berkay Mostura, Kemal Beyen*
- Betonarme Kirişlerde Çelik Halat Kullanımının Yapısal Davranışa Olan Etkisinin İrdelenmesi - *Muzaffer Yazar, Beyza Taşkın, Metin Aydoğan*
- Mevcut Betonarme Binaların Deprem Risklerinin Hızlı Tayinine Yönelik Bir Yaklaşım - *Ercan Yüksel, Mustafa Altıneller, Varol Karayel, Fatih Şahin*
- Makina Kütle Temellerinin Tasarımı Üzerine Bir Uygulama Çalışması - *Mehmet Salih Ölmez, H. Hülya Kostak*
- Sürdürülebilir Hazır Beton Üretimi - *Yasin Engin*

B - Salonu - Oturum Başkanı: Prof. Dr. Banu İkizler

- İçerisinde Yer Alan Tünellerin Kazıklar Üzerinde Etkisinin Sonlu Elemanlar Yöntemi ile Araştırılması - *Cansu Günday Uras, Berna Unutmaz*
- Yüksek Dayanımlı Betonun Balistik Performansının Deneysel ve Sayısal Yöntemlerle İncelenmesi - *Ahmet Reha Günay, Sami Karadeniz*

Panel - Toplumda Mühendisin Yeri Sorumlulukları ve Etik (Levent Darı Anısına)

Moderatör: Tuğrul Tankut

- Betül Çotuksöken
- Beno Kuryel

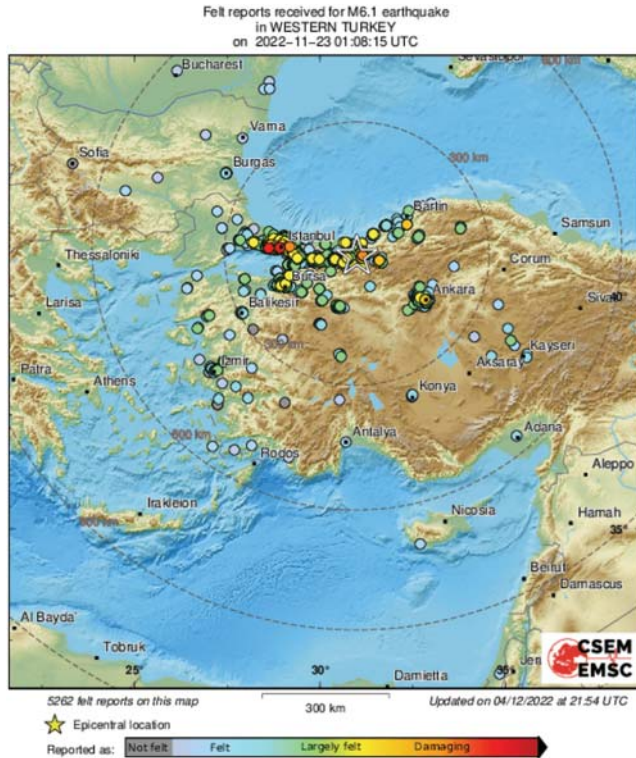
23 Kasım 2022

Gölyaka-Düzce Depremi

Ön Değerlendirme Raporu

1. Giriş

23 Kasım 2022 tarihinde Türkiye saati ile 04:08:15'de merkez üssü Düzce'nin Gölyaka İlçesi olan şiddetli bir deprem meydana gelmiştir. Avrupa-Akdeniz Sismoloji Merkezi (EMSC)'nin telefon uygulaması üzerinden toplamış olduğu geri bildirimler, depremin Edirne'den Adana'ya, hatta Romanya'ya dek hissedildiğine işaret etmektedir, (Şekil 1). Farklı merkezlerce yapılan ölçümler, depreme ait aletsel büyüklüğün M_w 5.9~6.1 arasında değiştiğini, şiddetinin ise merkez üssünde VIII olduğunu göstermektedir. Tablo 1, bu merkezler tarafından yapılan ölçümlere ait bulguları özetlemektedir.

Şekil 1 - 23.11.2022 Gölyaka depreminin hissedilme yaygınlığı (EMSC)

Tablo 1 - Farklı Merkezler Tarafından Yapılan Ölçüm Sonuçları

Merkez	Enlem (N°)	Boylam (E°)	Derinlik (km)	Büyüklik (M _w)
AFAD	40.823	31.025	6.81	5.9
KRDAE	40.817	30.987	10.6	6.0
EMSC	40.820	30.990	11.0	6.1
USGG	40.836	30.983	10.0	6.1

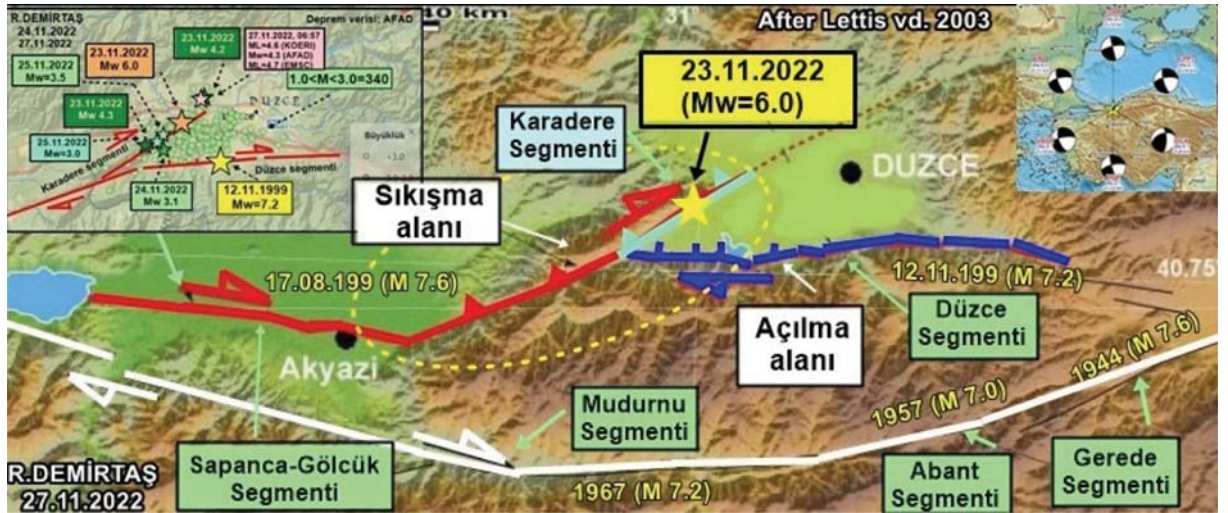
AFAD : Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
KRDAE : Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü
EMSC : European-Mediterranean Seismological Centre
USGS : United States Geological Survey

Depremin meydana geldiği bölge ve yakın civarı tarih boyunca yıkıcı depremlere maruz kalmıştır. 1900'lerin başından bu yana geçen aletsel dönem süresince 26 Mayıs 1957 tarihli M_w7.1 Mudurnu depremi ile 12 Kasım 1999 M_w7.2 Düzce depremi çok şiddetli depremler olarak kayda girmiştir. Büyüklüğü 6.0~6.9 arasında 2 adet şiddetli ve büyüklüğü 5.0~5.9 arasında 29 adet orta şiddette deprem de aletsel dönem kayıtlarında yerini almaktadır.

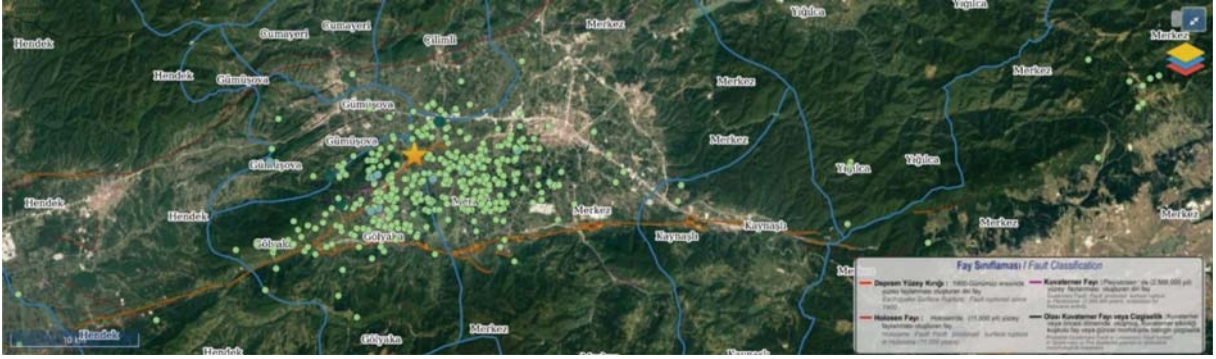
Özalp ve Kürçer (2022) tarafından hazırlanan rapora göre Düzce Ovasının, Kuzey Anadolu Fay Zonunun K71°D doğrultulu Karadere Segmenti ile D-B doğrultulu Düzce Segmentleri arasında gelişmiş bir fay kaması havzası olduğu ifade edilmiştir. 23 Kasım 2022 Gölyaka depreminin meydana geldiği Karadere Segmenti, batı ucunda Akyazı'nın doğusundan başlamakta ve doğu-kuzeydoğu doğrultulu olarak devam etmektedir. Karadere Segmentinin büyük bir kısmınının 17 Ağustos 1999 depreminde meydana gelen 1.0m~2.1m yerdeğiştirme ile kırıldığı Duman ve diğerleri (2003)'nin çalışmasında belirtilmiştir. Gölyaka depremi ise Özalp ve Kürçer'in (2022) raporuna göre 1999'da kırılmayan yaklaşık 7 km'lik kesiminin kırılması ile oluşmuştur. Demirtaş (2022) ise bu kesiminin yaklaşık 12 km uzunluğunda olduğunu ifade etmiştir, (Şekil 2).

Ana şoku takiben Şekil 3'te görülen bölgede en büyüğü Mw4.3 olan 500'e yakın artçı yer hareketi kaydedilmiştir. Artçı depremlerin günlük değişimleri ve büyüklüğe göre dağılımları ise Şekil 4'te görülmektedir.

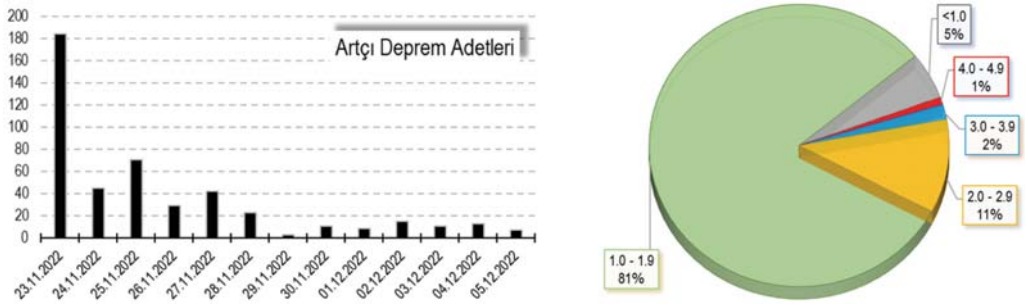
Gölyaka depreminin hemen ardından bölgede kamu kurum ve kuruluşları ile sivil toplum örgütlerinden 3748 personel ve 812 araç görevlendirilerek Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) kapsamında destek çalışmalarına başlanmıştır. Lojistik hizmetler dahilinde bölgeye 10 adet mobil baz istasyonu; Düzce Merkez, Gölyaka, Çilimli, Gümüşova ve Cumayeri İlçelerine mobil mutfak tırları; 20 adet genel amaçlı büyük çadır ile 689 adet aile yaşam çadırı ve bunlara ait donanımlar; gıda ve

Şekil 2 - Gölyaka depreminin meydana geldiği Karadere Segmenti (Demirtaş, 2022)

ihtiyaç malzemeleri sevk edilmiştir. Şekil 5'te bu lojistik hizmetlere ait genel görüntüler verilmektedir.

Şekil 3 - Artçı depremlerin merkez üssü dağılımı (AFAD - 05.12.2022 tarihi itibarıyla)

Şekil 4 - Artçı depremlerin günlük (sol) ve büyüklük (sağ) bakımından dağılımları

Şekil 5 - Afet yönetimi açısından bölgedeki durum (01.12.2022)

2. Yer Hareketlerinin Değerlendirilmesi

23 Kasım 2022 Gölyaka depremi AFAD Deprem Dairesi Başkanlığı kayıt şebekesi dâhilinde aktif olan 182 farklı istasyonda kaydedilen ilk şiddetli deprem olmuştur. Türkiye İvme Veri Tabanı ve Analiz Sistemi (tadas.afad.gov.tr) üzerinden erişime açık yer hareketleri incelendiğinde, en büyük yer ivmesinin (PGA) Düzce Merkez İlçesinde 8105 kodlu kayıtçıdan geldiği ve kuzey-güney (NS) bileşenin 581.91 cm/s², doğu-batı (EW) bileşenin 592.03 cm/s², düşey (UD) bileşenin ise 212.96 cm/s² olduğu görülmektedir. Merkez üssüne en yakın kayıtçı, yaklaşık 5 km uzaklıktaki 8109 kodlu Gölyaka istasyonunda bulunmakta olup, bu istasyondan alınan kayıtlar sırasıyla 265.3m cm/s² (NS), 356.87 cm/s² (EW) ve 237.47 cm/s² (UD)'dir. En büyük yer hızı (PGV) ve en büyük yerdeğiştirme (PGD) değerleri Düzce Merkez'de bulunan 8102 kodlu istasyonda sırasıyla 73.99 cm/s ve 24.39 cm ölçülmüştür. Tablo 2, depremde en yüksek ivmelerin kaydedildiği 15 adet istasyon verisini özetlemektedir.

Tablo 2 - En Yüksek İvmelerin Kaydedildiği İstasyonlar ve Yer Hareketi Parametreleri

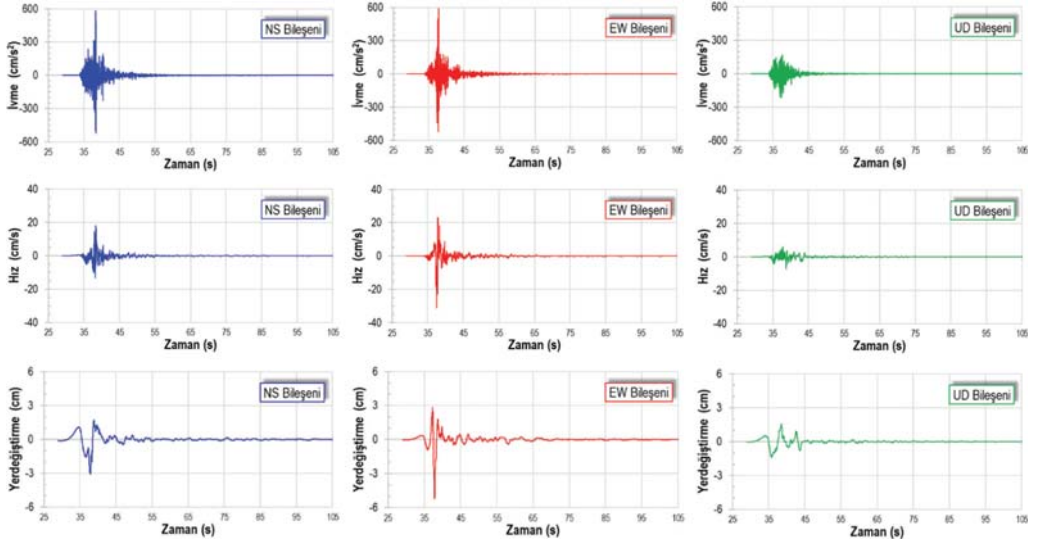
Kod	İl	İlçe	R (km)	PGA (cm/s ²)			V _{s,30} (m/s)	YZS
				NS	EW	UD		
8105	Düzce	Merkez	13.88	581.91	592.03	212.96	914	ZB
8102	Düzce	Merkez	11.79	218.04	407.76	244.31	280	ZD
8106	Düzce	Merkez	9.63	343.10	377.30	226.16	338	ZD
8104	Düzce	Merkez	13.74	353.19	367.14	226.69	398	ZC
8109	Düzce	Gölyaka	4.75	265.33	356.87	237.47	183	ZD
8101	Düzce	Merkez	10.67	291.64	306.75	251.97	282	ZD
8110	Düzce	Akçakoca	31.29	108.35	156.73	64.26	407	ZC
1411	Bolu	Merkez	52.22	95.23	141.25	50.59	229	ZD
8108	Düzce	Merkez	17.76	105.44	117.28	69.90	487	ZC
1407	Bolu	Mudurnu	26.89	141.89	101.15	67.67	273	ZD
5414	Sakarya	Karasu	41.96	70.27	86.30	44.65	-	-
8111	Düzce	Yığılca	38.80	113.74	86.18	36.21	-	-
5406	Sakarya	Akyazı	37.92	72.80	71.33	24.63	272	ZD
1403	Bolu	Göynük	51.22	46.00	64.79	19.04	472	ZC
5404	Sakarya	Geyve	70.37	74.94	63.23	38.39	381	ZC

En yüksek PGA değerinin ölçülmüş olduğu Şekil 6'da görülen 8105 kodlu istasyona ait yer hareketleri öncül kayıt kısımları çıkartılmış halde Şekil 7'de verilmektedir.

Şekil 6 - 8105 kodlu kayıt istasyonunun görünüşü

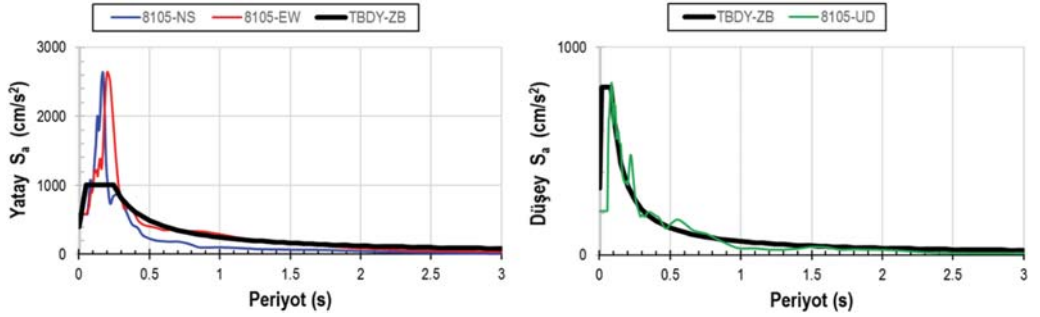

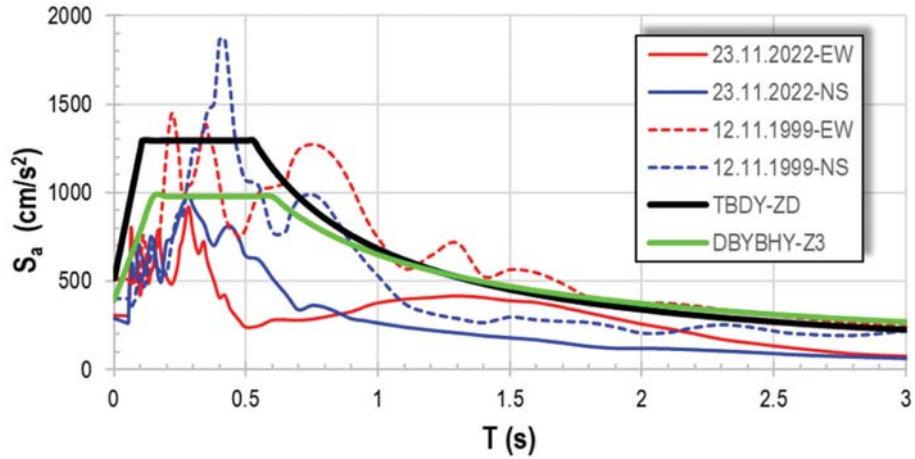
Şekil 7 - 8105 kodlu istasyonda ölçülen yer hareketleri (0.1Hz-25Hz Butterworth filtreli-TADAS)

ZB yerel zemin sınıfı üzerinde teşkil edilmiş istasyona ait ivme ve yer değiştirme davranış spektrumları, Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (2018) esaslarında tanımlanan 50 yılda aşılma olasılığı %10 olan tasarım depremi spektrumları ile karşılaştırılmış halde Şekil 8'de sunulmaktadır.

Tablo 2'de verilen istasyonlar arasından 8101 kodlu Düzce Merkez istasyonu hem 12 Kasım 1999 Düzce, hem de 23 Kasım 2022 Gölyaka depremlerini kaydetmiş ortak bir istasyondur. ZD yerel ze-

Şekil 8 - 8105 kayıtlarına ait davranış spektrumlarının tasarım spektrumları ile karşılaştırması

Şekil 9 - 12.11.1999 ve 23.11.2022 depremlerinin davranış spektrumları açısından karşılaştırması

min sınıfı üzerinde yerleşik olan istasyonda en büyük yer ivmeleri M_w 7.2 büyüklüğünde ve 11.0 km odak derinlikli 12 Kasım 1999 depremi esnasında 400.08 cm/s^2 (NS); 512.95 cm/s^2 (EW) ve 314.53 cm/s^2 (UD) değerlerinde ölçülmüştür. Her iki depreme ait ivme spektrumları, gerek TBDY (2018) ZD yerel zemin sınıfı, gerekse DBYBHY (2007) Z3 yerel sınıfı için karşılaştırılarak Şekil 9'da verilmektedir. Gölyaka deprem kayıtlarının her iki yönetmelikte tanımlanan tasarım spektrumunun altında kalmakta olduğu, buna karşılık Düzce depremin hâlihazırda yürürlükte olan TBDY'nin de üzerinde değerlere sahip oldukça yıkıcı bir deprem olduğu görülmektedir.

3. Mevcut Binaların Değerlendirilmesi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı 6 Aralık 2022 tarihinde yaptığı açıklama ile hasar tespit çalışmalarının tamamlanmış olduğunu, içlerinde inşaat mühendislerinin de olduğu 300 kişilik hasar tespit ekiplerinin 166,375 bağımsız bölümden oluşan 66,172 binayı incelediğini, 791 adet binanın ağır hasarlı olduğunun tespit edildiğini, basın açıklaması yapılan 06.12.2022 tarihi itibarıyla de bunlardan 210 adedinin yıkımının tamamlandığını bildirmiştir. Hasar incelemesi yapılan 452 adet bölge okul binası arasından 1 adedinin orta hasarlı olduğu ve MEB tarafından güçlendirme çalışmalarının yapılacağı belirtilmiştir. Açıklamaya 577 adet kamu binasının 5'inde ağır hasar olduğu belirtilerek devam edilmiş ve yıkılan binaların yerine yenilerinin yapılması amacıyla ihale sürecinin başlatıldığının altı çizilmiştir.

İMO, İMO İstanbul Şubesi, İMO Ankara Şubesi ve İMO Sakarya Şubesi ile İMO Düzce İl temsilciliğinden yöneticiler ve oda üyesi uzmanlardan oluşan teknik heyet, 01.12.2022 tarihinde Düzce'nin Merkez, Gölyaka ve Çilimli İlçelerinde incelemelerde bulunmuştur. Genel olarak iki ve üç katlı binalardan oluşan yapılaşmaya sahip bölge, hatırlanacağı üzere ilk olarak 17 Ağustos 1999 Kocaeli ile hemen peşinden meydana gelen 12 Kasım 1999 Düzce depremlerinden etkilenmiş ve birçok yapı bu depremlerde yıkıldığı için yenilenmiş ya da güçlendirilmiş bir bina envanterine sahiptir. Bununla birlikte 12 Kasım 1999 depreminde Düzce'de yıkılmamış çok sayıda bina olduğu da anlaşılmıştır. İnceleme tarihinde yapmış olduğumuz tespitler, betonarme binalar için, yığma ve geleneksel binalar için ve güçlendirilmiş binalar için tasnif edilerek aşağıda özetlenmektedir.

3.1. Betonarme Binalar

İnceleme kapsamındaki bölgelerde betonarme binaların çoğunluğunun zemin kat üzerinde 1 veya 2 normal kattan oluştuğu gözlenmiştir. 23.11.2022 Gölyaka depremi sonrasında bitişik düzende inşa edilmiş binaların derz bölgelerinde açılmalar, cephe ve bölme duvarlarında farklı seviyelerde kayma çatlakları, betonarme kiriş-duvar birleşimlerinde yatay ayrılmalar, betonarme perde/kolon-duvar birleşimlerinde düşey ayrılmalar ve pencere/kapı boşluk köşelerinde diyagonal çatlaklar tipik olarak gözlemlenen ve yapısal olmayan sistem hasarlarındandır, (Şekil 10).

Gerek bina stokunun nispeten yeni olması, gerekse depremselliği yüksek olan bölgede toplumsal duyarlılığın yüksek olması nedenleriyle mevcut betonarme yapıların genel ortalamaya göre daha yüksek mühendislik hizmeti almış olduğu gözlenmiştir. Her ne kadar mevcut betonarme binalar az katlı olsalar da bu yapıların belirgin bir miktarında betonarme perde bulunduğu tespit edilmiştir. Taşyıcı sistem hasarları ise yaygın olarak perdeler arasında teşkil edilmiş bağ kirişi davranışı ser-

Şekil 10 - Betonarme binalarda yapısal olmayan hasar örnekleri

Şekil 10 - Betonarme binalarda yapısal olmayan hasar örnekleri (devam)

gileyen kirişlerde kılcal ve orta düzeyli çatlaklardan oluşmaktadır. Şekil 11’de verilen örneklerden de anlaşılacağı üzere, düşey taşıyıcı sistem elemanlarında paspayı seviyesinde çatlaklar, beton dökümü sırasında oluşan iş derzlerinde çatlaklar ve ayrılmalar gözlemlenen diğer hasarlardandır. Daha büyük bir depremi (12 Kasım 1999 Düzce) az ya da hasarsız olarak atlattığı yapıların daha küçük bir depremde (23 Kasım 2022 Gölyaka) hasar görmeyeceği veya hasarın beklenen şekilde duvar-taşıyıcı sistem arasında kılcal çatlak düzeyinde olabileceği görüşü de bir anlamda doğrulanmıştır.

Şekil 11 - Betonarme binalarda yapısal hasar örnekleri

Şekil 11 - Betonarme binalarda yapısal hasar örnekleri (devam)

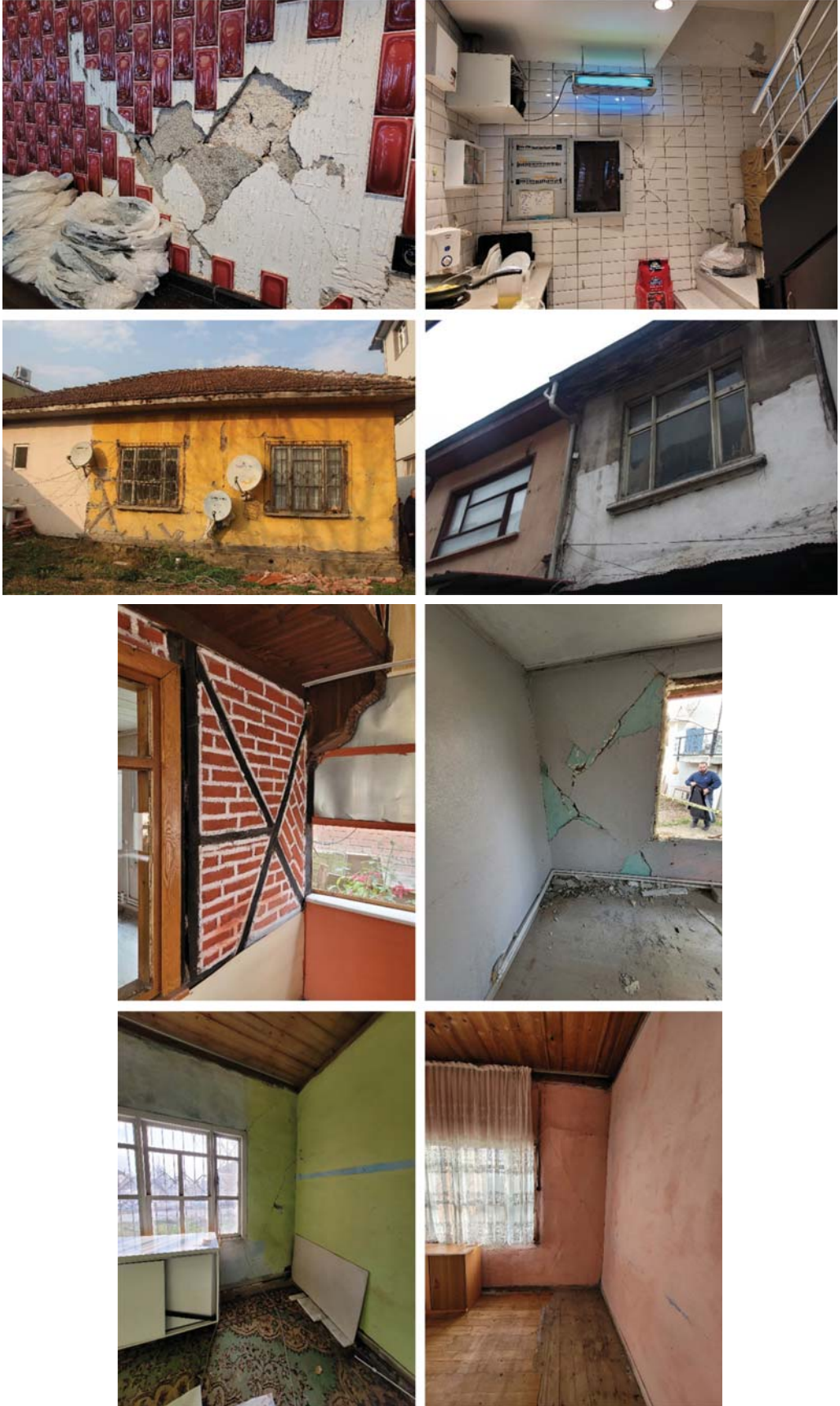
3.2. Yığma ve Geleneksel Binalar

23 Kasım 2022 Gölyaka depremi şehir ve ilçe merkezlerinden ziyade kırsal yerleşim bölgelerinde geleneksel (hımış) ve yığma türü binalarda hasar oluşturmuş, hatta bir kısmı deprem sırasında kısmi veya toptan göçmeye maruz kalmıştır. Şekil 12, farklı kâgir üniteler ile teşkil edilmiş yığma taşıyıcı sisteme sahip binalarda gözlemlenen hasarlardan örnekler vermektedir. Birbirine dik duvar birleşimlerinde ayrılma türü çatlaklar, taşıyıcı duvarlarda diyagonal veya X türü kayma çatlakları, hatıl-duvar ayrılmaları yığma binalarda karşılaşılan genel hasar tiplerini oluşturmaktadır. Buna karşılık bazı iyi korunmuş bakımlı hımış binalarda hiç hasar gözlenmemesi dikkat çekicidir. Bu yapıla-

Şekil 12 - Yığma binalarda yapısal hasar örnekleri

Şekil 12 - Yığma binalarda yapısal hasar örnekleri (devam)

Şekil 13 - Hasarsız hımış bina örnekleri

rın bir kısmında hiçbir çatlak, ahşap elemanların birbirinden bağlantı noktasında ayrılması, hatta baca devrilmesi bile oluşmamıştır, (Şekil 13).

3.3. Güçlendirilmiş Binalar

12 Kasım 1999 Düzce depremi sonrasında hafif ve orta hasar gören ve güçlendirilmiş olan binaların, 23 Kasım 2022 Gölyaka depremi sırasında oldukça iyi bir davranış gösterdiği gözlemlenmiştir. Güçlendirilmiş olmakla beraber, orijinal beton dayanımının gözle görülür düzeyde düşük olduğu ve betonarme taşıyıcı sistem elemanlarının donatılarında aderansı etkileyecek düzeyde korozyon olduğu görülen binalar da dâhil olmak üzere tespit edilen hasarlar oldukça hafif düzeydedir. Güçlendirilmiş yapılarda en çok dolgu duvar ile taşıyıcı sistem arasında kılcal çatlaklardan daha ötede hasar gözlemlenmemiştir. Bu durum güçlendirmenin etkili olduğunun kanıtıdır.

Şekil 14, güçlendirilmiş yapıların Gölyaka depremi sonrasındaki durumlarından bazı örnekler vermektedir.

Şekil 14 - Güçlendirilmiş binaların Gölyaka depremi sonrası durumları

4. Genel Değerlendirme ve Sonuç

23.11.2022 Gölyaka-Düzce depremi sonrasında İMO, İMO İstanbul, İMO Ankara ve İMO Sakarya Şubeleri ile İMO Düzce temsilciliğinden yönetici ve Oda üyesi uzmanlardan oluşan teknik heyet, 01.12.2022 tarihinde Düzce'nin Merkez, Gölyaka ve Çilimli İlçelerinde incelemelerde bulunmuştur. Büyüklüğü farklı kuruluşlarca M_w 5.9~6.1 arasında değişen değerlerde tanımlanan depremde kaydedilen en büyük yer ivmesi, yamaç etkisine maruz kaldığı değerlendirilen 8105 no.lu Düzce Merkez İstasyonunda 0.6g değerinde ölçülmüş olup, buna en yakın yüksek ivme değeri 0.46g ile 8102 kodlu istasyonda kaydedilmiştir. Dolayısıyla Gölyaka depremi her koşulda kuvvetli yer hareketleri üretmiş, şiddetli kategoride bir depremdir.

Yerinde yapılan incelemelerle sınırlı olarak aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

- Geçmişte yaşanmış ve M_w 5.9-6.1 olan depremlerdeki can kayıplarını incelediğimizde, 12 Mayıs 1971 Burdur depreminde 57, on gün sonra olan 22 Mayıs 1971 Bingöl depreminde 850, 1 Mayıs 2003 Bingöl depreminde ise 150 civarında can kaybı olduğunu görmekteyiz. 2003 Bingöl depremindeki can kaybının yarısı Çeltiksuyu Yatılı Bölge İlköğretim okulunun yatakhanelinin yıkılması sonucunda olmuştur. 23 Kasım 2020 depreminde kalp krizi sonucu olan 2 can kaybı dışında yıkılmış bina nedeni ile can kaybı yoktur. Aynı büyüklükteki depremlere göre 23 Kasım 2022 depreminde can kaybının az olması olumlu bir gelişmedir.

Beton santrallerinde üretilen dayanımı yüksek betonlara ülkenin her yerinde ulaşılabilir olması, ilk kez 1968 deprem yönetmeliğinde adı geçmesine karşın uygulamada yapılmayan kolon kiriş uç bölgelerinde etriye sıklaştırmasının 17 Ağustos 1999 depremi sonrasında yapılmaya çalışılması, etkinliği konusunda kuşku olsa bile yapı denetim sisteminin hayata geçirilmesi, nervürlü inşaat demirinin yaygın olarak kullanılması, 1998 ve sonrasında yürürlüğe giren deprem yönetmeliklerinde tasarım kuvvetlerinin daha yüksek olması ve dayanım fazlalığı katsayısı da dikkate alındığı zaman çok daha rijit binalar yapılıyor olması ve böylelikle yatay ötelenme oranlarının kısıtlanması bu olumlu gelişmenin nedenleri arasında sayılabilir. Zaten 12 Kasım 1999 Düzce depremine maruz kalan bölgede genel olarak toplumun deprem afeti farkındalığı oldukça yüksektir. Birçok yapının yıkılarak yenilendiği bölgede, az katlı betonarme yapılarda bile yaygın düzeyde perde kullanılmış olduğu gözlenmiştir.

- 1999 Düzce depremi sonrasında hafif ve orta hasar görerek güçlendirilmiş olan binaların, 2022 Gölyaka depremi sonrasında oldukça iyi bir yapısal performans gösterdikleri tespit edilmiştir. Ancak şu da gözlemlenmiştir ki, 1999 depremi sonrasında bölge halkı büyük oranda güçlendirilmiş yapılarda yaşamak istememiş, bu yapıların bir kısmı metruk halde olduğundan bakımsızlık nedeniyle ağır yapı fiziği problemleri ile karşı karşıya kalmıştır. Yapıların güçlendirilmesi durumunda, güvenlik seviyelerinin yükseltilebileceği ve deprem etkileri altında, mevcut deprem yönetmeliklerinin öngördüğü davranışı sergileyebileceği konusunda Düzce halkının gösterdiği güvensizlik ne yazık ki toplumun büyük kesiminde hala yaygındır. Hatta bir kısım inşaat mühendislerinin bile aynı şekilde düşündüğünü söylemek dahi mümkündür.

"Depremle yaşamaya alışmak" sözü çok kullanılan bir slogan haline gelse de bunun hiç de kolay bir şey olmadığı açıktır. İnsanların titreşim algılama ivme eşiği yaklaşık 1 cm/sn^2 iken, yapılarda kılcal çatlak başlatan ivme yaklaşık 100 cm/sn^2 olduğundan hissetme eşiğinin 100 katı bir ivmesi olan salınımı yaşayan insanın ruhsal durumu çok bozulmaktadır. Diğer taraftan betonarme yapılarda taşıyıcı kolon, kiriş ve perde duvarlar ile dolgu duvarlar arasında ya da duvar içinde olan çatlakların, bölme duvar ile çerçeve arasında küçük depremlerde bile olabilecek açılmaların yarattığı algı, insanların yapısına olan güvenini yok edebilmektedir. Yani depremi yaşayanların güçlendirilme sonrasında dahi aynı yapıda tekrar yaşamaları psikolojik etkenlerle zor olabilmektedir. Konunun tüm paydaşları toplumsal bilinci ve teşviği arttırmak için çaba göstermelidir. Çünkü, orta hasarlı, az hasarlı veya hasarsız bir binayı yıkıp yeniden yapmak için ekonomik, zamansal ve mülki koşullar uygun değilse binayı güçlendirmek en rasyonel çözümdür.

- İlçe merkezlerinde ve kırsal bölgelerde daha yüksek oranda bulunan yığma, geleneksel yığma ve geleneksel hımış binaların, orijinal hallerinin korunması ve genel olarak bakımlı olması durumunda, sınırlı düzeyde hasar ile Gölyaka depremini atlattıkları, buna karşın taşıyıcı duvarlara müdahale edilerek boşluk oranı sonradan artırılmış binalarda ise hasarın orta ve ağır seviyelere çıkmış olduğu belirlenmiştir.
- Betonarme yapılarda en yaygın hasar, perdeleri birleştiren bağ kirişlerinde görülmüş olup bu hasarların da sınırlı düzeyde kaldıkları anlaşılmaktadır.

- 1999 Kocaeli ve Düzce depremlerinden sonra toplumsal duyarlılığın bölgede yükselmesiyle, bu tarihten sonra nispeten daha iyi mühendislik hizmeti alan ve tekniğine uygun şekilde inşa edilmeye çalışılan yapıların şiddetli bir depremi en az hasarla atlatabileceklerinin göstergesi olması bakımından 23 Kasım 2022 Gölyaka-Düzce depremi ulusal literatüre geçecek niteliğe sahiptir.
- 17 Ağustos ve 12 Kasım 1999 depremleri sonrasında ülke genelinde özellikle afet sonrası müdahale sürecinde önemli aşamalar kaydedildiği değerlendirilmektedir. Ancak bu depremde afet sonrası müdahale sürecinin önemli bir bölümü olan hasar tespit çalışmaları ve sonuçları incelendiğinde bazı soru işaretleri oluşmuştur. Şöyle ki:

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı'nın 6 Aralık 2022 tarihinde yaptığı açıklamada, içlerinde inşaat mühendislerinin de olduğu 300 kişilik hasar tespit ekibinin oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Bu ifadeden anlaşılmaktadır ki hasar tespit ekiplerinin tamamı inşaat mühendislerinden oluşmamaktadır. Oysaki hasar sınıfını belirleyen, bina taşıyıcı sisteminde hasar olup olmadığı, yeri ve şeklidir. Bu tespiti de ancak bir inşaat mühendisi doğru olarak yapılabilir. Hatta bu tespiti yapacak inşaat mühendisi depremden kaynaklanan hasar türleri ve bunların taşıyıcı sistem taşıma gücüne etkisi konusunda bilgi ve deneyim sahibi olmalıdır. İnşaat mühendislerinin sayı olarak yeterli olmadığı durumlarda, bir inşaat mühendisi ile birlikte mimarlar da konuya dahil edilebilir.

- İnşaat Mühendisleri Odası uzun yıllardır hasar tespiti konusunda Türkiye çapında üyelerine eğitim vermektedir. Bu eğitimler sonucunda da belge verilmektedir. İMO, deneyimli üyeleri ile İzmir depreminde olduğu gibi Gölyaka depreminde de hasar tespit çalışmalarına dahil olmak istemiş ancak ihtiyaç olmadığı resmi yetkililer tarafından bildirilmiştir. Oysaki, resmî açıklamaya göre 12 günde 66,172 bina 300 kişilik hasar tespit ekibi ile incelenmiştir. İki kişilik bir ekibin bir günde yaklaşık 36 binayı incelemiş olması gerektiği hesaplanmaktadır. Bir ekibin kesintisiz 8 saat çalıştığı bile kabul edilse, bina başına yaklaşık 13 dakika gibi çok kısa bir sürede yapı incelenmiş ve hasar sınıfı belirlenmiştir.
- ÇŞB resmi internet sayfasından hasar tespit sonuçları incelendiğinde Düzce'nin merkez mahallelerinin toplamında (68 adet) acil yıktırılacak 9 bina, ağır hasarlı 187 bina, orta hasarlı 6 bina, az hasarlı 2720 bina tespit edildiği anlaşılmaktadır. Depremin merkez üssü olan Gölyaka ilçesinin merkez mahallelerinde ise (10 adet) acil yıktırılacak bina ve orta hasarlı bina tespit edilmediği, ağır hasarlı 14 bina, az hasarlı 141 bina tespit edildiği anlaşılmaktadır. Bu rakamlara bakıldığında her iki bölgenin toplamında da çok az sayıda orta hasarlı yapı tespit edilmiş olması dikkat çekicidir. Acil yıktırılacak ya da ağır hasarlı yapıların yanında orta hasarlı ve az ya da hasarsız yapı sayıları arasında bir uyum olmalıdır. Yapıların ya ağır ya da hasarsız az hasarlı olması arasında "geçiş" durumunda olan orta hasarlı yapıların da önemli sayıda olması beklenirken, Düzce'de 187 ağır hasarlı bina varken 6 tane orta hasarlı bina tespit edilmiş olması, Gölyaka'da hiç orta hasarlı bina tespit edilmemiş olması eşyanın tabiatına aykırı görünmektedir.

Kaynakça

Demirtaş R (2022). Sosyal medya bilgiseli: <https://twitter.com/Paleosismolog/status/1597231124706918401?t=qp02QourBS0Nmo6QuFqJJA&s=19>

Duman TY, Awata Y, Yoshioka T, Emre Ö, Doğan A, Özalp S (2003). 1999 İzmit Depremi Yüzey Kırığının Ayrıntılı Haritaları ve Envanter Bilgisi. İçinde: Emre Ö, Awata Y, Duman TY (Ed.) 17 Ağustos 1999 İzmit Depremi Yüzey Kırığı. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Özel Yayın Serisi: 1, 23-28, Ankara. ISBN: 975-6595-53-1

Özalp S, Kürçer A (2022). 23 Kasım 2022 Gölyaka (Düzce) Depremi (Mw 6,0) Saha Gözlemleri ve Değerlendirme Raporu. MTA Jeoloji Etütleri Dairesi Başkanlığı, Ankara.

Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği (2018). Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Ankara.

Deprem Bölgelerinde Yapılacak Binalar Hakkında Yönetmelik (2007).

AFAD web sitesi: <https://www.afad.gov.tr>

ÇŞİDB web sitesi: <https://csb.gov.tr>

KRDAE web sitesi: <http://koeri.boun.edu.tr>

MTA web sitesi: <https://www.mta.gov.tr>

EMSC web sitesi: <https://www.emsc-csem.org>

USGS web sitesi: <https://usgs.gov>

İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Toplantısına Katıldı

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Sosyal İşler, Sağlık ve Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi'nin 22 -23 Eylül 2022 tarihlerinde İzmir'de düzenlediği toplantıların ilk günkü oturumuna Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ve ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Erdem Canbay katıldı.

Komite Başkanlığını İzmir Milletvekili Selin Sayek Böke'nin yürüttüğü toplantıyı Avrupa Komisyonu üyesi ülkelerden 50'ye yakın parlamenter izledi.

Odamız Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç Afetler ve Afet Politikaları üzerine bir konuşma yaparken, Prof. Dr. Erdem Canbay ise Depremler ve Deprem çalışmaları hakkında bir sunum yaptı.

İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç'in yapmış olduğu konuşma:

Değerli Parlamenterler,

Değerli Konuklar,

Saygıdeğer Hanımefendiler ve Beyefendiler

Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi'nin siz değerli üyelerini İnşaat Mühendisleri Odası adına dostlukla ve saygıyla selamlıyorum.

Afetler ve Afet Yönetimi politikalarına ilişkin görüşlerimizi sunmak için toplantınıza davet edilmiş bulunmaktayım. Öncelikle bu fırsatı bana veren İzmir Milletvekili Sayın Selin Sayek Böke'ye teşekkürlerimi sunuyorum.

Dünya çapında verilere ulaşmak günümüz imkanlarıyla son derece kolay olması nedeniyle sizleri rakamlarla ve istatistiklerle yormamaya çalışacağım. Ama genel kabul görmüş afet sınıflandırmasından kısaca bahsederek konuşmama başlamak isterim.

Bildiğiniz gibi afetler İnsan Kaynaklı ve Doğa Kaynaklı olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Konumuz olan Doğa Kaynaklı olan afetler; Depremler, Tsunami, Volkan Patlamaları, Kütle Hareketleri gibi

olanlar Jeolojik afetler, Sel ve Taşkınlar, Deniz Kabarmaları, Heyelan, Çığ gibi olanlar Hidrolojik afetler, Fırtına, Hortum, Sis, Dolu gibi olanlar Meteorolojik afetler, Anormal sıcaklıklar ve Aşırı soğuklar, Sıcak Hava ve Soğuk Hava Dalgaları, Yangınlar gibi olanlar Klimatolojik afetler, Salgın Hastalıklar, Böcek istilaları gibi olanlar ise Biyolojik afetler olarak tasnif edilmektedir.

Bahsi geçen olaylar her ne kadar Afet olarak tanımlansa bile bunlar sadece doğa olaylarıdır. Afet bu doğa olaylarının sonucunda yaşanan yıkım ve tahribatın genel adıdır.

Örneğin bir bölgede yoğun bir yağış sonucu ortaya çıkan sel ve taşkınların etkilerinin kısıtlı ve geçici olması halinde olay, Acil Durum olarak nitelendirilirken, aynı bölgenin başka bir yerinde aynı meteorolojik ve hidrolojik olaylar sonucu geniş ve yıkıcı bir tahribat oluşmuş ise Afet olarak nitelendirilmektedir.

Hemen hemen her gün dünyanın bir köşesinde bir şeyler oluyor. Dünyada her yıl Richter ölçeğine göre 5 büyüklüğünde 1000 civarında deprem olmaktadır. Yine istatikselsel olarak her üç günde bir 6 büyüklüğünde deprem oluyor. Ancak bunlardan sadece bazılarının yıkıcı etkisi olmaktadır. Bu etki depremin niteliğinden çok gerçekleştiği bölgedeki yaşam alanlarının maalesef kırılganlığından kaynaklanıyor. Benzer tablolar tayfunlar, taşkınlar ve pek çok doğal olaylar için de söylenebilir.

10 binlerce yıldır insanoğlu parçası olduğu doğanın bu türlü aşırılıklarına karşı uyumlu bir yaşama-yı aramıştır.

İnsan, izah edemediği, kavrayamadığı jeolojik ve meteorolojik olayların nedenlerini tarihi boyunca tanrısallıkla yorumlasa bile, kaderine boyun eğmek yerine şiddetli doğa olaylarından sakınmanın yollarını aramıştır.

Bu günün modern dünyasının "Risk Yönetimi" için önemli bir başlık olarak ortaya koyduğu "Mekansal Planlama" kavramı binlerce yıl öncesinde de deneyimlerden çıkarılan derslerle hayata geçirilmekteydi.

Antik Mısırda Nil nehri taşkınları önceleri sorun teşkil ederken sonraları tarımsal sulama kaynağı haline dönüşmüştür.

Atalarımız yerleşim yerlerini seçerken, suya erişebilirliği öncelese bile taşkın yataklarının dışında kalmayı gözetmiş, depremlere karşı sağlam zeminin önemini anlamış ve dolayısıyla yamaçlara yerleşmeye çalışmıştır. Böylelikle tarımsal alanlarını da daha verimli kullanabilmişlerdir.

Ancak üretim ve buna bağlı olarak ticaretin gelişmesiyle kentler ve özellikle kıyı yerleşimleri büyümeye başlamış, doğa olaylarına karşı mekânsal avantajlar ikinci planda kalmıştır. Buna karşılık kentlerin ve kentlerdeki yapıların güvenliği ön plana çıkmaya başlamıştır.

Örneğin 1509 yılında İstanbul'da 7,7 büyüklüğünde olduğu tahmin edilen bir deprem olmuş, kayıtlara göre 5 bin civarında can kaybının olduğu, şehir surlarının ve 1200 civarında yapının yıkıldığı kayda geçmiştir. Bu depremin ardından dönemin İstanbul şehir yönetimi "Deprem Önlemi" olarak İstanbul'da taş yapıyı yasaklayarak evlerin ahşaptan yapılmasına karar vermiştir.

Fakat başka yerdeki başka bir afet insanları farklı önlemler almaya zorlamaktadır. Bu duruma gösterilecek örnek ise 1666 yılında olan Büyük Londra yangınıdır. Kayıtlara göre 13.200 ev yanmış, 80 bin kişinin yaşadığı Londra'da 70 bin kişi evsiz kalmıştır. Bunun yanı sıra pek çok kilise ve kamu binası da kül olmuştur.

Bu yangının ardından sokak ve cadde genişliklerinin artırılması, caddelerin nehre kadar götürülmesi gibi kent planı yapılırken, ahşap ev yapımı yasaklanmış yerine taş ve tuğladan ev yapılması kararı alınmıştır.

Tarihteki bir başka önemli örnek 1755 Lizbon depremidir. Richter ölçeğine göre 9,0 büyüklüğünde olduğu düşünülen deprem ve arkasından gelen tsunami dalgaları şehirde çok büyük bir hasara sebep olmuş, bununla birlikte 60 ila 100 bin civarında insanın ölümüne neden olmuştur. Tarihteki en yıkıcı depremlerden biri olan Lizbon Depremi, pek çok toplumsal ve bilimsel değişimlere vesile olurken, belki de afet sonrası müdahalede organize olup koordineli bir şekilde sürecin yönetilmesi bakımından ilk örneği teşkil etmiştir.

Depremin ardından ordu dahil tüm devlet unsurları harekete geçirilmiş kent güvenliği sağlanmış, kent dışından yiyecek temin edilmiş ve dağıtılmış, kısa sürede depremin şoku atlatılarak Lizbon'un yeniden inşa sürecine girilmiştir. Üstelik bundan sora oluşacak depremlerde yapıların esnekliğini

sağlayıp yıkılmasını önlemek amacıyla taş ve ahşap malzemeler birlikte kullanılarak deprem mühendisliğinin ilk örneklerini oluşturmuşlardır.

Yine şehir planlaması açısından da örnek teşkil eden ilk uygulama hayata geçirilmiştir.

Değerli Konuklar,

İnsanoğlunun deneyimlerden yararlanarak sonraki afetlere karşı nasıl önlemler almaya çalıştığına dair örnekler vermeye çalıştım.

Afetler sonuçları itibarıyla sadece can kaybı ve yapısal hasarlara sebep olmuyor, aynı zamanda sosyolojik, psikolojik ve ekonomik kalıcı hasarlar da yaratıyor.

Günümüz dünyasının üretim ilişkilerinin karmaşıklığı ve dengesizliği çarpık kentleşmeye ve doğanın tahribatına neden olurken, bu durum toplumların ve yaşam alanlarının afetler karşısında kırılganlığını artırıyor.

Böylesine karmaşıklaşmış kentlerin, afetler karşısında kırılganlığını azaltmak için ortaya koyulan afet planlaması ve afet yönetimleri de aynı oranda karmaşık bir hal almaktadır.

En basit haliyle Bütünleşik Afet Yönetimi; Risk ve Zarar Azaltma, Hazırlık, Müdahale ve İyileştirme başlıkları altında ele alınmakta ve her bir başlık onlarca alt başlıklar dahilinde makro ve mikro planlamaya, stratejilere, eylem planlarına, organizasyonlara ve maddi kaynaklara ihtiyaç duymaktadır. Ayrıca bunlar afet cinslerine göre de farklılaşabilmekte ve her birisi ayrı ayrı teknik, sosyal ve yönetsel çözümlenmeleri gerekli kılmaktadır.

Yaşam alanları ne kadar sorunlu ise Afet Yönetimi ve Planlaması da o denli zorlaşmakta ve kaynak ihtiyacı o denli artmaktadır. Hükümetlerin, devletlerin, yerel yönetimlerin sorumluluk ve görevleri de aynı oranda artmaktadır.

Bu görevlerin yapılabilmesi öncelikli olarak siyasi yönetimlerin samimi isteği ve eylemi ile mümkündür. Çünkü bu faaliyetler için önemli bir kaynak gerekmektedir.

Yöneticiler bazen kısıtlı olan kaynakların bu türlü faaliyet için ayrılmasının seçmenleri nezdinde çok da görünür olamayabileceğini düşünmektedir.

Diğer yandan bazı kesimlerin kent rantı üzerinden sermaye biriktirme çabaları, sağlıklı kentleşmenin önünde engel teşkil etmekte, kamusal planlama ve denetim süreçlerinin zayıflamasına ve bugün yaşanan kent sorunlarının oluşmasına neden olmaktadır.

Afete karşı alınacak önlemler ve hazırlık çalışmaları ise kentsel rant çevrelerinin çıkarları ile çeliştiği için bu faaliyetler öncelik sıralamasında yer bulamamaktadır.

Bu türlü sebeplerden kaynaklı Türkiye'deki Afet Yönetimi, Planlaması ve Hazırlık çalışmaları olması gerekenin çok altında bir seyir izlemektedir.

Türkiye'de sadece kentler değil, kırsal yerleşim yerleri de afetler açısından oldukça fazla bir kırılganlığa sahiptir. Hükümetler önlem almaktan ziyade afet sonrası yara sarma politika ve faaliyetlerine odaklanmış durumdadır.

Değerli konuklar,

Türkiye'de yaşanan afetlerin yaklaşık %70'i deprem ve taşkınlardan oluşmaktadır. Ancak depremler yarattıkları tahribat ve sebep oldukları ölüm oranları açısından diğer afet türlerinin %60 ile açık ara önünde bulunmaktadır.

20. Yüzyılın başından itibaren Türkiye'de 85 yıkıcı deprem meydana gelmiş ve yaklaşık 85 bin civarında can kaybına sebebiyet vermiştir. Yani ortalamada her 1,5 yılda bir yıkıcı sonuçları olan depremler meydana gelmektedir. Dolayısıyla nüfusun %96'sı deprem riski altında bulunan bölgelerde yaşayan yurttaşların öncelikli sorunu, depremlere karşı güvenli yerleşim alanları ve güvenli yapılaşma ihtiyacı olmaktadır.

Sorunun kaynağını plansız ve sağlıksız büyüyen kentleşme oluşturmaktadır. Özellikle mega kentlerdeki riskli bölgelerin dönüştürülmesi, yenilenmesi, güçlendirilmesi için büyük kaynağa ihtiyaç duyulmaktadır.

20 bin civarında yurttaşımızın hayatını kaybettiği ve yaklaşık 20 milyar dolar civarında ekonomik zararın olduğu 1999 yılı Marmara depreminin akabinde yer bilim uzmanları, 2030 yılına kadar mega kent İstanbul'u etkileyecek 7,2 ila 7,6 civarında büyüklüğe sahip bir depremin olma olasılığı-

nı %64 olarak tespit etmişlerdir.

Bu oran son derece yüksek bir risk potansiyelini ortaya koymaktadır. Yapılan senaryolarda 50 ila 70 bin civarında binanın yıkılacağı veya çok ağır hasar alacağı ifade edilmektedir. Bunun sonucu olarak 50 bin ila 300 bin arasında can kaybının olabileceği hesaplanmaktadır. Ayrıca 500 bin civarında binanın da çeşitli oranlarda hasar alacağı öngörülmektedir.

Ancak bu kadar yakın bir tehlikeye ve böylesine büyük bir risk potansiyeline rağmen 22 yılda yapılabilen yapısal dönüşüm çalışması, sadece 70 bin civarında kalmış, çok riskli alanların büyük bir kısmına hala girilememiştir.

Sadece bu da değil okul, hastane, yurt gibi binalarda yapılması gereken iyileştirme çalışmalarını ne yazık ki son derece sınırlı kalmıştır.

Bu tip afet hazırlık çalışmalarının tek başlarına yerel yönetimler tarafından yapılabilme şansı yoktur. İstanbul'daki riskli yapı stokunun bırakalım dönüştürülmesini, büyük kısmının tespitinin bile yapılabildiğini söylemek mümkün değildir.

Aynı durum Türkiye geneli için de geçerlidir. Türkiye genelinde 6 milyonun üzerinde riskli yapı varlığından söz edilmektedir. Bu da toplam yapı stokunun %60'na tekabül etmektedir. Bu rakamlar tahmini rakamlardır. 20 yıldır her türlü deprem master planında, strateji ve eylem planlarında yer almasına rağmen bugüne kadar herhangi bir yapı envanter çalışması yapılmamış ve dolayısıyla yapısal risk haritaları da çıkarılamamıştır.

Değerli konuklar,

Yukarıda bahsettiğim konular Afetlere hazırlıklı olmak ve kentsel ve toplumsal kırılganlıkları gidermek hususunda atılması gereken (ve ne yazık ki atılmamış olan) adımlardan sadece bazılarıdır.

Afet hazırlıklarının son derece karmaşık ve çok boyutlu olduğunu daha önce ifade etmiştim. Bu yüzden sorun sadece planların hazırlanması, yasal mevzuatların düzenlenmesi değil aynı zamanda hükümetlerin kararlıca meseleye sahip çıkmasıdır. Maddi kaynak sorunu bunun peşinden gelmektedir.

Maddi kaynak dünyadaki bazı ülkeler için birincil sorun olsa bile, Türkiye için çözülemeyecek bir konu olarak görünmemektedir. Çünkü 1999 yılından sonra 20 yıl boyunca toplanan deprem/afet vergilerinin 30 milyar dolar civarında olduğunu tahmin etmekteyiz. Ancak hükümet yetkililerinin açıklamalarından da anlıyoruz ki, ne yazık ki toplanan bu vergiler depreme ve afetlere karşı hazırlık çalışmalarından ziyade, farklı yatırım ve giderlere harcanmış durumdadır.

Bu durum da göstermektedir ki afet sorununun çözümü esas olarak hükümetlerin niyetlerine ve kararlılıklarına bağlıdır.

Değerli Parlamenterler,

Doğa hareketlerinin gücü ve şiddetinin bazen öngörülerin üzerinde olduğu ve hesaplanamayan özellikler taşıdığı, dolayısıyla insanın afetler karşısında kimi zaman çaresiz kaldığı bilinmektedir.

Büyük afetler zengin-yoksul ülke ayrımı yapmadan gerçekleşmekte, ancak sonuçları ülkenin veya bölgenin gelişmişlik düzeyine göre değişmektedir.

Yoksulluk göstergesinin sadece rakamlardan ibaret olmadığı, afetlerin daha çok yoksulları vurmasından anlaşılmaktadır ki, gerçekten de afetlerin olumsuz sonuçları yoksulluğun turnusol kâğıdı olarak görülmektedir.

Nasıl ki Jean Jacques Rousseau 1755 Lizbon depremi sonrası Voltaire'ye yazdığı mektupta "Yaşadığımız acıların nedeni sadece jeolojik değildir. İnsanları deprem değil, yoksulluk öldürüyor" diyerek sorunun sosyolojik boyutlarını da ortaya koyduysa, bugünün dünyası da, afetlerin bu boyutunu görmezden gelemez.

Afet güvenliğinin sağlanması diğer tüm toplumsal olgular gibi siyasal bir etkinlik alanıdır. Dünyada afeti sadece yasal, kurumsal veya teknik bir sorun olarak gören ve bu noktalarda çözmeye çalışan anlayışlar başarısızlığa mahkumdur.

Zarar azaltma, önceden hazırlık ve planlama, afet olayına müdahale, iyileştirme ve yeniden inşaat aşamalarını birbirini bütünler bir tarzda kurgulayan bir afet yönetim sistemi etrafında bütünleşmek ve afet etkileriyle toplumsal olarak mücadele etmek zorundayız.

Afetlerden korunmak yönünde istemler insanların doğal talebidir. Daha güvenli, daha sağlıklı ve yaşanabilir çevre her yurttaş için temel bir insan hakkıdır.

Değerli Parlamenterler,

Nitekim Birleşmiş Milletler de tüm dünyada açlık ve yoksulluğa son vermek, iklim değişikliği ile mücadele etmek, bilinçli üretim ve tüketimi yaygınlaştırmak gibi konuları birlikte değerlendirerek, 17 ana başlıktan oluşan sosyal, kültürel ve ekolojik meselelerin çözümüne ilişkin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını (Sustainable Development Goal) yayınlamıştır.

Bu amaçların 13.sü İklim Eylemidir. "Dünyamız için ciddi bir varoluşsal risk" olarak değerlendirilen iklim değişikliği ve sonuçları ile mücadeleyi hedefleyen bu "amaç" doğal afetlere karşı dayanıklılığı ve uyum kapasitesinin bütün ülkelerde güçlendirilmesini hedeflemektedir. Fakat bu 13. Madde tek başına ve diğer maddelerden bağımsız olarak değerlendirilemez. İklim değişikliği ile mücadele diğer başlıklarda yer alan konularla doğrudan ilintilidir.

Evet, atmosferik sıcaklık ortalamasının artması meteorolojik ve klimatolojik aktiviteleri sıklaştırmakta ve şiddetini artırmaktadır. Nitekim son 20 yıl içerisinde gerçekleşen meteorolojik hava olaylarının sayısında ve şiddetinde artışlar gözlenmiş, deniz seviyelerindeki yükselme ivmeleri artmış, deniz suyu sıcaklarındaki artış deniz ekosistemini olumsuz etkilemiştir.

Atmosferdeki sıcaklık artışının ana nedeninin insan kaynaklı sera gazı emisyonu olduğu, bunda da en büyük payın karbondioksit gazında olduğu ve bu gazın kaynağının da fosil yakıt tüketimi olduğu tüm dünya tarafından artık neredeyse ezberlenmiş durumdadır. Ayrıca bu emisyonun %50'sinden fazlasının sanayileşmiş birkaç ülke tarafından yapıldığı yine herkes tarafından bilinmektedir.

Ancak, karbon salınımının azaltılmasına, en aza indirilmesine yönelik atılan adımlar ve oluşturulan duyarlılıklar son derece önemli ve kıymetli olmakla birlikte ne yazık ki yeterli değildir.

Çünkü küresel atmosferik ısınmayı durdurabilmek için karbon salınımının azaltılması kadar karbon emiliminin de artırılması gerekmektedir. Bu da ormanların, meraların, okyanus ve denizlerdeki mercanların korunması demektir. Kısaca doğanın, ekosistemin korunması ve geliştirilmesi demektir.

Nüfus artışı, kontrolsüz nüfus hareketleri (göçler), savaşlar, kontrolsüz sanayileşme, plansız ve kontrolsüz kentleşme, kontrolsüz tarım, kontrolsüz sulama, maden işletmeleri, rasyonel olmayan yatırım ve yapılar, kontrolsüz turizm yapıları ve faaliyetleri olmak üzere sermayenin ihtiyaç duyduğu sonsuz ve sınırsız "Talep", ve ayrıca yoksul ve dezavantajlı kesimlerin yaşama tutunabilmek için yarattığı doğa tahribatları; tüm bunlar, karbon salınımından daha fazla oranda Dünya Ticaret Örgütü'nün deyimiyle "dünyamız için ciddi bir varoluşsal risk" oluşturmaktadır.

Sonuç olarak; afetlerle mücadele, aslında yukarıda bahsedilen konularla mücadeleyi gerektirmektedir öncelikle.

Dinlediğiniz için teşekkür eder, toplantınızın başarılı geçmesini dilerim.

Birliğimizin Önemi

Bu sayımızda, (TMH 512) TMMOB yayını olan bir tanıtım kitapçığını konu olarak seçtim. Kitabın esas başlığı, **Kamusal Kaynaklarımızın ve Haklarımızın Korunmasında Birliğimizin Önemi**. TMMOB bu kitabı 2020 yılında yayımlamış. Son yıllarda yayıncılıkta gelişen, kısa ve özlü kitapçıklar yayımlamak iyi bir uygulama. TMMOB'yi bu ve benzeri yayınlarından dolayı kutlamak gerekir.

Bu kitapçığı seçmekteki amacım: Bundan önce Kitaplı Yorum'a seçtiğim konular daha çok, kapitalizmin teknolojiyi araçsallaştırması ve bu araçsallaştırmayı eleştirmekte TMMOB'nin biraz zayıf kaldığı üzerineydi. TMMOB'nin yapamadıklarını eleştirirken, ne kadar değerli şeyler de yaptığı bu kitabın konusu. O nedenle bu kitabı seçtim. Kitap, tanıtım kitabı olarak kitapçık niteliğinde ama ben yine de özetleyerek yorumlamaya çalışayım.

TMMOB'nin Kamusal Statüyle ve Kamu Yararı İçin Mücadelesi

TMMOB kendini şöyle tanımlıyor: mühendis, mimar ve kent planlama mesleklerinin

- Ortak sorunlarına,
- Mesleki alanlarının sınırlarının belirlenmesine,
- Mesleğin kamusal ilişkileri konusunda kamunun çıkarlarının korunmasına,
- Mesleğin muhatabı olan insanlarla ve halkla olan ilişkilerinde güven ve etik değerlerin sağlanmasında yetki kullanan bir meslek örgütüdür.

70'li Yıllarda, TMMOB Yönetimlerindeki Değişikliğin Anlamı

TMMOB yönetimlerine 70'li yıllarda gelenler, TMMOB Yasasının verdiği yetkilerde, özellikle toplumun genel çıkarını etkileyen politikalarıyla mesleklerinin kamusal yönünü öne çıkardılar.

TMMOB'nin kamunun ve halkın çıkarlarının takipçisi olması, iktidarları rahatsız etti. İktidarlar, TMMOB'nin izlediği bu politikalara karşı olmaya ve TMMOB'yi söyledikleri dikkate alınmayacak bir muhalif örgüt olarak saymaya başladılar.

Bu nedenle, TMMOB üyelerinin kamuda çalışanları, iktidarlar tarafından sürgün edilmeye, işlerinden atılmaya, fiziksel ve başka türlü zorlara maruz bırakıldılar.

Birlik baskı altına alınmaya çalışıldı, ancak TMMOB bu türlü baskılara karşı sıkı mücadele ederek varlığını ve duruşunu bugüne kadar korumayı başardı.

80'li yıllarda Kapitalizmin Yeni Bir Aşaması Olan, Neoliberalizme Karşı TMMOB Mücadelesi

TMMOB, 1980'lerde başlayan,

- Kuralsızlaştırma
- Kamu mallarının satılması (Özelleştirme),
- KİT'lerin dağıtılması,
- Kamusal olan her şeyin ortadan kaldırılması, itibarsızlaştırılması vb. konulardaki neoliberal politikalara karşı da mücadeleye devam etti. (Bu arada TMMOB'nin kendisi de bu politikalarla etkilenerek 70-80'li yıllar arasındaki sıkı mücadele çizgisinde zafiyetler de oluştu-TMMOB bu durumun özeleştirisini Demokrasi Kurultayı ve Programı'nda yaptı.)

AKP'nin iktidara geldiği dönemdeki tezleri neoliberalizmle uyumluydu ve neoliberal toplumsal yıkım onunla daha da hızlanarak devam etti.

Kamu Adına Yürütülen Mücadeleler ve Kamusal Varlıkların Savunulmasında TMMOB'nin Rolü

Özelleştirme Karşısı Mücadele

Neoliberal ekonomik model, kamu girişimciliğine ve sosyal devlet politikalarına saldırıyla işe başladı.

Neoliberal politikaların uygulanmasında ortaya çıkabilecek karşı direniş için 1980 Askeri Darbesi koşulları uygun bir ortam yarattı, bu ortam planlı olarak hazırlandı.

Cumhuriyetin kamuya kazandırdığı KİT'ler, kurumsal yapı ve varlıkları, 80'li yılların ikinci yarısından itibaren satılmaya başlandı.

Devlet, tümüyle ekonomik faaliyetlerden el çektilererek kamusal karakterli eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik gibi alanlar piyasaya açıldı.

Bir yandan özelleştirme yoluyla sermaye kesimine kaynak aktarılırken diğer taraftan emekçi ve yoksul kesimlerin kamusal hizmetlere ulaşımı kısıtlandı.

Kamu mallarının satışında; "devletin sırtındaki kambur", "zarar eden kuruluşlar", "arpalıklar" gibi propagandayla itibarsızlaştırma, kötüleme ve KİT'lerin satılacağı, satın alan özel kuruluşların bunları çok verimli hale getireceği spekülasyonu 2000'li yıllara gelindiğinde en kârlı KİT'ler öncelikle satıldı.

TMMOB, tüm bu kamu malları yağmalamasına karşı çıktı, sanayileşmeden ve kalkınmadan yana yaratılmış olan kamusal kurum ve kuruluşların özel sektöre satılmasının haksızlığını vurguladı, bununla ilgili eylemler, hukuk mücadeleleri verdi. TMMOB'nin verdiği kararlı mücadele bu süreci durdurmasa bile tümüyle yağmalanmayı önledi.

Kentsel Kimliğin ve Ortak Mekânların Korunması

Kentin tarihsel, kültürel vb. özelliklerinin korunması gerekirken, özellikle neoliberalizmin Türkiye uygulamasında çok öne çıkan inşaatçılığın (betonlaşma) tüm kentsel tarihsellikleri kurban etmesi yaygınlaştı. Kent planlama ilkeleri aşındırıldı, deprem etkileri dikkate alınmadan ranta açık yapılaşma hızlandı. Kentler adeta modern gecekondulaşmaya başladı.

TMMOB, tüm bu kanunsuzluk ve yasaların boşluklarını kullanma uygulamalarına karşı sıkı bir mücadele verdi.

Kentlerimize kimliğini veren yapıların, parkların, meydanların, ortak kullanım alanlarının korunması, yıkılarak AVM vb. ticari binalara dönüştürülmesi konularında da TMMOB sürekli mücadele yürüttü.

Doğal ve Tarihi Mirasın Korunması

Neoliberalizm en cüretkâr tahribatını doğal ve kültürel mirası yok etmek konusunda yaptı. Toplumun hafızası niteliğindeki bu değerlerin de paraya çevrilmesinin yolu açıldı. 2002 yılında iktidara gelen AKP bu uygulamanın kültür mirası kısmından sadece İslam eserlerini korumayı esas aldı, doğal mirasa karşı her türlü yıkıma yol verdi.

TMMOB, Türkiye'nin her yerindeki doğal ve tarihi mirası koruyabilmek için binlerce dava açtı. Kamusal çıkara karşı yapılan her projeye, alınan her karara, yapılan her yasaya karşı hukuki mücadele verdi.

Rant Projelerine Karşı Kamusal İhtiyaçların Önceliği

Türkiye, neoliberalizmle birlikte üretim ekonomisi yerine hizmet ve ranta yönelik ekonomiyi uygulamaya koydu. Teknolojik altyapı yerine inşaat ve finans ekonomisi öne geçti.

Kamusal kaynaklar halkın ortak çıkarı için değil, yandaş sermaye kesimleri için kullanıldı. Hiçbir planlamaya dayanmayan, toplumsal öncelikleri olmayan, doğayı ve tarihi hiçe sayan ve yandaş müteahhitlerin kasalarını dolduran büyük rant projeleri AKP'nin seçim reklamı olarak kullanıldı.

TMMOB, kuruluşundan beri her zaman halkın da iş bulabileceği (istihdam yaratan) doğa ve çevreyle uyumlu sanayileşmeyi, AR-GE ve ekonomik büyümeyi savundu. TMMOB, yasa ve yönetmeliklerin tekniğe ve toplum yararına uygunluğu için, ÇED (Çevresel Etki Değerlendirilmesi) Raporlarının dikkate alınmasını ve doğru yapılmasını savundu. Bunun için, mühendislik yapılarının çevreye ve doğaya verebileceği zararların araştırılarak yapımına karar verilmesi ve raporlanması TMMOB'nin önemli mücadele alanlarından biri oldu. AKP'nin ÇED raporlarının içeriğini değiştirerek; AVM, kayak merkezi, madencilik, göletler vb. inşaat konularını kapsam dışına çıkarmaya yönelik girişimlerine karşı verdiği mücadelede elinden gelen her şeyi yaptı.

TMMOB,

- Planlı alanlar tip imar yönetmeliği,
- Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi ve bu kanunun uygulama yönetmeliği (kentsel yenileme),
- Yapı Denetim Kanunundaki değişikliklere karşı mücadelesine devam ediyor.

Özlük Hakları

SGK ile TMMOB arasında yapılan Mühendislik Asgari Ücret Protokolü SGK tarafından tek taraflı olarak iptal edildi. Uluslararası İşgücü Yasa Tasarısına, yabancı mühendis ve mimarın haksız rekabet yaratacağı gerekçesiyle karşı çıktı, ancak yasa yine de 2016 yılında çıktı. Buna karşılık TMMOB'nin mücadelesi sonucu, zaten işsizlikle boğuşan mühendis, mimar ve şehir plancılarının haklarının korunması sağlandı.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği

TMMOB, işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda yasanın tam anlamıyla uygulanması konusunda mücadeleye devam etmektedir. Cinayet niteliğindeki iş kazaları (Soma, Ermenek, Şirvan ve Şırnak maden faciaları vb.) konusunda TMMOB, yoğun mücadelelerine devam ediyor. AKP iktidarı sürecinde İSG (İşçi Sağlığı ve Güvenliği) ihlalleri konusunda çok hızlı bir artış oldu.

Kamusal Mesleki Denetim

Mesleki denetim, mühendislik ve mimarlık mesleklerinin kamusal yanıyla iç içe olan bir kısımdır. Bu mesleklerin toplumsal saygınlığı ve güvenilirliği açısından mesleki denetimde çalışan mühendis ve mimarların hizmet kalitelerinin artırılması TMMOB'nin çalışma yaptığı faaliyet kalemlerinin en önemlilerindedir. TMMOB;

- Serbest mühendis ve mimarların hizmet kalitesinin geliştirilmesi,
- Meslek içi haksız rekabetin önlenmesi,
- Mesleki sicillerin tutulması için belgelendirme ve denetlemeler yapılması,
- Proje, müşavirlik ve şehir plancılığı alanlarında faaliyet yürütenlerin hizmetlerini güvenle yürütebilmesi,
- Yapı Denetim hizmetlerinin kamusal nitelikten koparılıp tamamen ticarileşmesi ve denetimin yapılmamasına karşı önemli çalışma ve mücadeleler yürütmektedir.

Eşitlik, Özgürlük, Demokrasi ve Bağımsızlık Mücadelesinde TMMOB

Mühendislik ve mimarlık meslek insanları mesleklerini gerçekleştirirken bir yandan kamusal diğer yandan kendilerine ekonomik kazanç elde etme amacı güderler.

TMMOB, mesleğin bu iki yanını birbirinden ayırmaz. Mesleğin kamusal sorumluluğu gereği ülkede uygulanan politikayla ilgilenmenin gerekli ve zorunlu olduğuna da inanmaktadır. TMMOB ve bağlı odalarına yapılan "siyaset yapıyorsunuz" eleştirisine karşı,

- Sermaye sınıfının sınırsız sömürü isteğine karşı emeğin yanında yer alarak,
- Neoliberalizmin piyasacı anlayışına karşı, kamusal mal ve hizmet üretimi ve bu üretimin adaletli dağıtımını için mücadele ederek,
- Emperyalist her türlü tahakküme karşı bağımsızlığı savunarak,
- Her türlü gericiğe karşı bilimi ve ilerici değerleri savunarak,
- İktidarların faşizan bakılarına karşı durarak,
- Doğayı ve doğal varlıkları koruma mücadelesi vererek,
- Herkes için güvenceli ve güvenli iş olanağının sağlanmasını savunarak,
- Ayırımçı politikalara karşı eşitliği ve demokrasiyi savunarak,
- Savaş ve her türlü şiddete karşı birlikte yaşamı savunarak,
- Toplumun haklarını, meslektaşların haklarından ayırmadan savunarak siyaset yapmaya devam edeceğini gür bir sesle söylemeye ve gereğini yapmaya devam ediyor.

Yorum

TMMOB'nin söylediklerine ilavem, **TMMOB, siyaset yapmaya devam edecek...** olabilir.

Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik Taslağı Hakkında İMO Görüşü

ÇŞİDB Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan "Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik" taslağına ilişkin görüşlerimiz aşağıda, maddeler halinde belirtilmiştir.

1. Yetki Sorunu:

Bakanlığın hazırlamış olduğu Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik taslağının 1. (Amaç ve Kapsam) Maddesinde "Bu Yönetmeliğin amacı; ileri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren, özellik arz eden binaların tasarım gözetimi ve kontrolü hizmetleri ile bu hizmeti yerine getireceklerin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesi ve hizmetin yürütülmesine dair usul ve esasları belirlemektir" denilmektedir. 2. (Dayanak) Maddesinde ise "... 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 107'nci maddesinin birinci fıkrası ile 3194 sayılı İmar Kanununun 28'inci maddesinin ikinci fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır" denilmektedir.

Oysa, mühendislik mesleğinin niteliği, mühendislik eğitimi sonucu alınacak unvanlar, bu unvanların kimler tarafından kullanılacağı, mesleğe kabul ve ifa koşulları, ayrıca meslek alanında lisans eğitimi sonrasında yüksek lisans, doktora, doçentlik, profesörlük aşamalarıyla ilgili düzenlemeler 3458, 2547 ve 6235 sayılı Yasalarla düzenlenmiştir.

Yönetmeliğe "dayanak" olarak gösterilen 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin 107. Maddesinin 1. fıkrası ile 29.6.2011 günlü, 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 12. Maddesinin (Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğünün görevleri) (a) bendi ile aynıdır. Bu kararnameye karşı Anayasa Mahkemesinde görülen dava sonucu mahkemenin 2011/100 Esas ve 2012/191 No'lu kararında; "... Bakanlığa, kendi görev alanıyla ilgili mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlama, geliştirme, uygulanmasını sağlama ve meslek mensuplarının kayıtlarını tutma görevi verilmiştir. KHK'nin 2. maddesi bir bütün olarak dikkate alındığında, **Bakanlığın görev alanının esas itibarıyla yerleşme, çevre ve yapılaşma hizmetlerinden oluştuğu anlaşılmaktadır. Sözü edilen hizmetler, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanun hükümleri uyarınca kurulan ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine bağlı meslek odalarına üye olarak faaliyet gösteren mimar ve mühendislerce yerine getirilen mimarlık ve mühendislik hizmetleridir. Bakanlığa verilen mesleki hizmetlerin norm ve standartlarını hazırlama görevi, mimar ve mühendislerin mesleki faaliyetlerini icra ederken uyacağı kuralların belirlenmesini değil, bu meslek mensuplarınca sunulan hizmetin niteliklerinin ve standartlarının saptanmasını öngörmektedir...**"

“...Öte yandan mimarlık mühendislik faaliyetinde bulunan gerçek ve tüzel kişilerin kayıtlarının Bakanlık tarafından tutulmasının öngörülmesi, istatistiksel bilgi sağlama amaçlı olup meslek mensubu üzerinde icrai bir etkisi bulunmamaktadır...” denmektedir.

Yukarıda alıntılanan Anayasa Mahkemesi kararı ile Anayasanın 135. maddesi ve bir bütün olarak 6235 Sayılı Yasa birlikte değerlendirildiğinde; bir mühendislik hizmet alanında hizmeti yürüteceklerine eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasların Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından belirlenmesi, Anayasanın 135. maddesi başta olmak üzere Anayasaya ve Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırıdır. Mühendislik ve mimarlık meslek alanına ilişkin eğitim koşulları, mesleki yeterlilik ve deneyim konuları ve bunların belgelendirilmesi ile ilgili hususların TMMOB'nin ve bağlı Odalarının ana görevleri ve yetkileri kapsamında olduğu pek çok yargı kararında da ortaya konmuştur. Bu husus Danıştay 8. Dairesinin E: 2008/11038 K: 2011/1400 sayılı ve 08.03.2011 tarihli kararında ve daha pek çok kararında **“... Bu kapsamda İnşaat Mühendisleri Odasının serbest çalışan inşaat mühendislerinin etkinliklerini denetlemek ve serbest inşaat mühendisliği hizmetinin esaslarını, mesleki deneyim, kapasite ve yeterlilik açısından değerlendirmekle görevli olduğu açıktır”** şeklinde vurgulanmıştır.

Dolayısıyla Yönetmeliğe dayanak olarak gösterilen 3194 sayılı İmar Kanununun 28. Maddesinde Bakanlığa verilen yönetmelik çıkarma yetkisi “yeterli uzmanlığa haiz” mühendislerin tespitini içermemektedir. Yani Bakanlık, özellik arz eden binaların proje norm ve standartlarını tespit etme, proje yapılırken hangi kriterlere uyulacağını belirleme, nasıl bir denetim prosedürünün uygulanacağını kuralını koyma yetkisine sahipken, o projeyi yapan veya denetleyen mühendisin “yeterli uzmanlığını” yani yetkinliğini belirleme ve belgelendirme yetkisine sahip değildir. Bu görev 6235 sayılı TMMOB Kanunu gereği meslek kuruluşlarına aittir.

2. Yetkinlik/Yeterlilik Sorunu:

Yalnızca özellik arz eden binaların değil, tüm tasarım faaliyetlerinin bağımsız bir denetim mekanizması tarafından denetlenmesi, hatta eş zamanlı olarak müellifin tasarımı esas alınarak tekrar analiz edilmesi tüm gelişmiş ülkelerde yaygın bir uygulamadır. Gelişmiş ülkelerde aynı zamanda, özellik arz eden binaların tasarımını üstlenen meslek mensuplarının, mesleki yeterliliği, deneyimi, kişiliği, etik anlayışı ile belli bir mesleki olgunluk düzeyine eriştiğini, girdiği sınavda gösterdiği başarı ile kanıtlamış olması gereklidir. Bu başarıyı gösteren meslek mensupları farklı ülkelerde farklı isimler ile (Professional Engineer (P.E.), Chartered Engineer (CEng.)) anılmaktadır. Benzer bir sistemin ülkemizde de oluşturulması için İnşaat Mühendisleri Odası çatısı altında uzun yıllardır meslek mensuplarının belgelendirilmesi ve yetkilendirilmesi için çalışmalar yapılmıştır.

Son 20 yıllık dönem içerisinde Yetkin Mühendislik, devletin de gündemine girerek, 5 yıllık kalkınma planlarına konulmuş, Deprem Şurasında hayata geçirilmesi konusunda kararlar alınmış, TÜBİTAK raporlarına geçmiş, Deprem Master planlarına girmiş, Strateji ve Eylem Planlarında ifade edilmiş, TBMM Araştırma Raporlarında yer almış olmasına rağmen yasal mevzuat haline dönüşmemiştir.

Bu süreçlerdeki çabanın amacı şudur. %96'sı çeşitli derecelerde deprem bölgesinde bulunan ülkemizde; nüfusumuzun %98'i değişik derecelerde deprem tehlikesi altında yaşarken ve 20. yüzyıl boyunca 80'i aşkın hasar verici depremde 100.000 insanımızı kaybetmişken, can kayıplarının ve hasarların azaltılması için alınacak önlemlerin başında, imar ve inşaat faaliyetlerinde yetkin elemanların görev almasını sağlamak gerekir. Yeni mezun bir meslek mensubunun sınırsız yetkilere sahip olması son derece tehlikelidir. Diplomanın belgelediği eğitim her koşulda çok önemli ve gerekli ise de, bir iş gerektiği gibi yapabilmenin ölçütü olarak yalnız başına yeterli değildir. Oysaki günümüzde özellik arz eden yapıların yeni mezun bir mühendis tarafından tasarlanmasını engelleyecek hiçbir yaptırım yoktur.

Özellik arz eden binalar Yetkin Mühendisler tarafından tasarlanmalı, yine yetkinliği belgelenmiş mühendisler tarafından da tüm tasarım süreci boyunca kontrol edilmelidir. Taşıyıcı sistemi doğru kurgulanmamış bir binanın tasarım gözetimi anlamlı değildir.

Tasarım Gözetimi uygulamasından önce Yetkin Mühendislik sisteminin hukuki zeminin oluşturulması ve belgelendirmenin, İnşaat Mühendislerinin en detaylı şekliyle sicilini tutan kurum olan İMO'nun çatısı altında oluşturulacak ve diğer paydaşların da dahil olabileceği bir yapılaşma tarafından hayata geçirilmesi en elzem konudur. Tasarım Gözetmenleri de Yetkin Mühendisler içerisinde, ilgili konuda deneyimleri meslek kuruluşu tarafından belgelenen meslek mensupları tarafından oluşturulmalıdır.

3. Sistem Sorunu:

Bakanlık (Mesleki Hizmetler Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanan yönetmelik taslağı, daha önce yürürlükte bulunan "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ"deki gibi mesleki yeterliliği puanlandırma esasına göre saptamaktadır. Oysa özelliğ arzedenden binaların tasarımı ve kontrolü işi tam anlamıyla yetkinlik gerektiren bir meslek uygulamasıdır. Puanlandırma sistemi mesleki yetkinliği/yeterliliği ölçmekten ziyade meslek mensuplarının genel hatlarıyla tasnifini sağlayabilir. Mesleki yetkinliği ölçme ve değerlendirme yöntemleri ise daha farklıdır.

Yetkin Mühendis bilgi, deneyim ve etik olmak üzere üç temel kritere sahip olmalıdır. Yetkin Mühendisin belgelendirilmesi ise bu üç kriterin ölçülmesi/değerlendirilmesi sonucu olmak durumundadır. Bilgi ve deneyim için belli bir meslek yaşına sahip kişilerin çeşitli seviyelerdeki sınavlarda başarılı olması, hazırlayacağı raporlar ile deneyimini ortaya koyması ve meslek yaşamındaki sicilinin sorunsuz olması gerekmektedir. Bunun yanı sıra ölçme ve değerlendirmeden sorumlu kurumların mesleki ve bilimsel saygınlığından şüphe edilmemesi gerekmektedir.

Sonuç olarak mesleki yetkinlik/yeterlik tespit ve belgelendirme sistemi yukarıda izah edilen bir çerçeveye sahip olmalıdır. Bunu yapabilecek kurum ise tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde 6235 sayılı kanun ile görevlendirilmiş ve yetkilendirilmiş meslek kuruluşlarıdır. İnşaat Mühendisliği meslek uygulaması ve İnşaat Mühendislerinin yetkinlik/yeterlik belgelendirilmesi İnşaat Mühendisleri Odasının dışında gerçekleşmesi hukuken mümkün olmayacağı gibi eşyanın tabiatına da aykırıdır.

Ekte İnşaat Mühendisleri Odası tarafından hazırlanmış olan ve bu sistemin nasıl kurulabileceğine dair örnek teşkil eden "Referans Belgesi Yönetmeliği" sunulmaktadır.

4. Taslağa İlişkin Sorunlar:

"Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik" taslağının "Türkiye Bina Deprem Yönetmeliği Kapsamında Yapılacak Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Tebliğ"den daha ileri bir noktada olduğu söylenemez.

- Tebliğde yer alan ve bu sistemin yürütücü pozisyonunda yer alan 5 kişilik "mühendislik komisyonu" yönetmelikte "teknik komisyon" olarak isimlendirilmekte ve sayısı 3'e düşürülmektedir. Komisyonda görev alacak kişiler Tebliğde daha detaylı tarif edilirken, yönetmelik taslağında esnetilmiştir. Bu durum idarenin uygulamaya doğrudan müdahale etme imkanını kolaylaştırabilecektir. Bu durum belgelendirmeye olan güveni ve inancı etkileyecektir.
- Puanlandırma sistemi, bu taslakta da, akademik unvan sahibi olanların önünü daha çok açmakta profesyonel mühendislerin önünü ise tıkamaktadır. Oysa mühendislik mesleğinin icrası bilimsel bilgi ile sınırlı değildir. Bilimsel bilgi ve çalışmalar mühendisliğin temelini teşkil eder ancak Mühendislik/Mühendislik teknikleri uygulama ve deneyim ile gelişir. Dolayısıyla yetkin/yeterli mühendisi akademik unvanla tarif etmeye çalışmak son derece hatalı bir tutumdur.
- Yönetmelik taslağında bir kişinin en az kaç puan alarak Tasarım Gözetmeni olabileceğine dair herhangi bir kriter bulunmamaktadır. Buna karşın Geçici Madde 1'de belirtilen "...yeterli sayıda tasarım gözetmeni bulunmaması hâlinde..." geçici tasarım gözetmenliği hizmeti için 42 puan tarif edilmiş durumdadır. Geçici belge için 42 puan belirleniyorsa normal Tasarım Gözetmeni için daha yüksek bir oranın düşünüldüğü varsayılmaktadır. Hal böyle olunca "Geçici" veya "İşe mahsus" olarak verilen belgelerin daha düşük "yetkinliğe" sahip kişiler tarafından verilebileceği ortaya çıkmaktadır ki, bu da sistemin daha başından işlemeyeceğinin itirafı niteliğindedir. Çünkü Geçici Madde için herhangi bir tarih belirtilmemiştir. Bu da "Geçici" adı altında kalıcı bir alternatif uygulama olacaktır. Çünkü 2019 tarinden bu yana uygulanmakta olan Tebliğ çerçevesinde verilen Tasarım Gözetmenliği son derece sınırlı kalmış durumdadır. Bakanlık "Geçici Madde" adı altında kendi kurallarını delme fırsatı aramaktadır.
- Yine Geçici Maddenin (b) bendinde "...yeterli sayıda tasarım gözetmeni bulunmaması hâlinde..." "Belirli uzmanlık alanları için Ek-1'de tarif edildiği şekilde ilgili alanda yüksek lisans/doktora yapmış/yönetmiş veya ders veriyor olması ve halen bir yükseköğretim kurumunda öğretim üyesi/görevlisi olması, yeterlidir" denmektedir. Bu durum, Bakanlığın yetkinliği akademik unvan ile eşdeğer tuttuğuna tipik bir örnek teşkil etmektedir. Akademik personelin doğrudan mühendislik hizmeti veriyor durumuna sokulması hem hukuken hem de pratik olarak doğru değildir. Bilgi birikimi ve deneyimi yüksek yetkin

meslektaşlarımızın varlığı ülkemizde göz ardı edilemeyecek kadar çok olmasına rağmen, özel danışmanlıklar hariç, akademik personelin piyasa ilişkilerinin içine daha çok sokuluyor olması bilimin ve eğitimin gelişmesine de engel teşkil edecektir.

- Yine bu yönetmelik taslağında dikkat çeken unsurlardan birisi de, İnşaat Mühendisliği mesleğini hangi ad veya nam altında (tasarım gözetmeni vb.) uyguluyor olursa olsunlar, meslek icrasında bulunan kişilerin kendi meslek kuruluşları ile bağlarının koparılması veya yok sayılmasıdır.

“Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik” taslağına ilişkin yukarıdaki 4 ana madde dahilinde yaptığımız genel değerlendirmelerin yanı sıra işleyiş esnasında sorun çıkarabilecek pek çok detay eksikliği veya tali sorunlar bulunmaktadır. Esasa ilişkin bunca soruna karşılık, detaylarla ilgili görüş ve değerlendirmelerimizi saklı tutmak kaydıyla önerilerimizi aşağıda sıralıyoruz.

1. ÇŞİDB hazırlamış olduğu taslağı bütünüyle değiştirerek, sadece ileri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren özellik arz eden binaların projeleri ve bu projelerde çalışacak Tasarım Gözetmenlerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile proje üretim ve kontrol prosedürlerinin belirlenmesi çerçevesinde hazırlamalıdır.
2. Anayasanın 135. Maddesi ve 6235 sayılı TMMOB Kanununun vermiş olduğu yetkiye dayanarak Tasarım Gözetmenliği yapacak meslek mensuplarının yetkinlik /yeterliliklerinin tespiti, belgelendirilmesi, sicilinin tutulması ve takibi hususunda TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasına yönetmelik hazırlanmalıdır.
3. Her iki yönetmeliğin hazırlanmasında ÇŞİDB ile İMO ortak ve koordineli bir çalışma yürütmelidir.

Takdirlerinize sunarız,

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu

TMMOB Tarafından “Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik”in İptali İstemiyle Dava Açıldı

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca Resmi Gazetede yayımlanan “Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik”in yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle TMMOB tarafından Danıştay’da dava açıldı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca 28.09.2022 tarih ve 31967 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Özellik Arz Eden Binaların Tasarım Gözetimi ve Kontrolü Hizmetlerine Dair Yönetmelik”in yürütmesinin durdurulması ve iptali istemiyle TMMOB tarafından Danıştay’da dava açıldı. Yönetmeliğin tamamının iptali istemiyle açılan davada ayrıca 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 28. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “İleri tasarım yöntemleri ve teknolojileri gerektiren özellik arz eden binaların projeleri, bu alanda Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelik çerçevesinde yeterli uzmanlığı haiz mühendislerin gözetiminde yapılır.” İfadesinin de Anayasa’ya aykırı olduğu gerekçesiyle Anayasa Mahkemesi önüne götürülmesi talep edildi.

Dava dilekçesinde 3458 ve 6235 sayılı Yasalarda “özel binaların tasarım gözetmenliği” şeklinde bir faaliyet alanı/ meslek/unvan bulunmadığı, 6235 sayılı Yasa gereği mühendislik ve mimarlık ihtisas alanlarını belirlemenin TMMOB’nin yetki ve görev alanında olduğu, Yasa ile verilmiş bir yetkinin Yönetmeliklerle eliyle yok sayılmayacağı belirtildi. Her türlü imar ve yapılaşma süreçleri ile depremler ve genel itibarıyla afetlerin Birliğe bağlı Odaların iştirak alanındaki mühendislik, mimarlık ve şehir plancılığı disiplinleriyle doğrudan ilgili olduğu, alanın gereklerine ve kamu yararına en uygun olan düzenleme ve uygulamalara ulaşılabilmesinin sağlanmasının kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının varlık nedeni olduğu hususlarına değinildi. Dava konusu Yönetmeliğin hem düzenlediği alan itibarıyla hem de bu alanda yürütülecek mesleki faaliyetlere ve faaliyetleri yürütecek olan meslek mensuplarına yönelik kriter ve kurallar getirmesi nedeniyle TMMOB’nin yetki alanına müdahale edildiği vurgulandı.

Yine yapılan düzenlemelerin, bilimin ve tekniğin öngördüğü şekilde bütün ve kalıcı bir planlama, kentleşme ve yapılaşma sürecine hizmet edecek düzey ve yeterlilikte olmadığı, belirlilikten uzak düzenlemeler getirildiği, kamu yararına aykırılık taşıdığı belirtildi. Son olarak bilimsel ve teknik esaslara, uzmanlık ayırımına, yapı ve imar Yasaları ile 6235 sayılı Yasaya, hukukun genel ilkelerine, Anayasa maddelerine de aykırılık taşıyan Yönetmeliğin öncelikle yürütmesinin durdurulması ve ardından yapılacak inceleme neticesinde iptali talep edildi.

Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Yapılan Değişiklik, Beklentileri Karşulamaktan Uzaktır

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun, Resmi Gazetede yayımlanan "Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" hakkında 18.11.2022 tarihinde yaptığı açıklama.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 2 yıldan uzun bir süredir güvenli bir yapı üretimi ve yapı üretim sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için şantiye şefliği konusunda çalışmalar yürütmektedir. Bu çalışmalar kapsamında Şantiye Şefliği Hakkında Yönetmelik Değişiklik Taslağı ve teknik raporlar hazırlanarak kamu kurumları, ilgili kuruluşlar ve meslektaşlarımızla paylaşılmıştır.

18.11.2022 tarihli Resmi Gazetede Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan "Şantiye Şefleri Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yayımlanmıştır. Söz konusu yönetmelikteki değişiklikler güvenli yapı üretimini sağlamaktan uzak, mevcut durumun farklı bir şekilde ifade edilmesinden başkaca bir anlam taşımamaktadır.

Odamız 1500 m² üstü bütün işlerin şantiye şefliğinin tam zamanlı olarak yapılmasını, işin niteliğine göre mesleki deneyim aranmasını, şantiye şeflerinin meslek içi eğitim alması gerektiğini, şantiye şeflerinin özlük haklarının geliştirilmesini savunmuştur.

- Yayımlanan yönetmelik değişikliğinde şantiye şeflerinin; 1500 m²'yi geçmeyen 4 iş, 4500 m²'yi geçmeyen 3 iş ve 7500 m²'yi geçmeyen 2 iş üstlenebilmesine olanak tanınmıştır. TÜİK'in 2021 verilerine göre ruhsata tabi işlerin %72'si konut üretimi olup, konut üretiminin %64'ü ortalama 1800 m² civarında inşaat alanına sahiptir. Mevcutta konut üretiminin bu aralıkta yoğunlaşması Odamızın 1500 m²'yi geçen işlerde şantiye şefliğinin tam zamanlı olarak yapılmasını talep etmesindeki temel gerekçedir. Bakanlık tarafından yapılan değişiklik mevcut durumu değiştirmeyip yapı üretim sürecinde herhangi bir iyileştirmeye sebep olmayacaktır. Sadece konut üretiminin yoğunlaştığı bu aralıklarda şantiye şefliğinin tam zamanlı olarak öngörülmemesi yapı üretim sürecinin ne kadar önemsendiğini ifade etmektedir.
- Şantiye şefliği sürekli eğitime ihtiyaç duyan, bilimsel ve teknolojik gelişmeleri, norm ve standartlardaki değişiklikleri yakından takip etmesi gereken kamusal bir görev alanıdır. Odamızca Bakanlığa sunulan önerilerde şantiye şefliği yapılabilmesi için öngörülen meslek içi eğitim faaliyetleri ve belgelendirme Bakanlık tarafından dikkate alınmamıştır.
- Bir diğer taraftan şantiye şeflerinin özlük haklarına yönelik önerdiğimiz TMMOB asgari ücretinin altında çalıştırılmaması, sigorta primlerinin düzenlenmesi hususlarında da yayımlanan değişiklikte herhangi bir düzenleme bulunmamakta, şantiye şeflerinin ücretleri piyasa koşullarına bırakılmakta, meslek odaları yönetmelikte yine yok sayılmaktadır.
- Yapılan değişiklikte kamu kurumları için m² şartı aranmaksızın tam zamanlı şantiye şefliği öngörülürken, yurttaşların barındığı, çalıştığı ve kullandığı kamu kurumları dışındaki yapılarda bu zorunluluğa gerek görülmemiştir. Kamu kurumlarının yapıları ile yurttaşların kullandığı yapıların üretiminde şantiye şefliği görev sürelerinin farklı tanımlanması anlaşılır değildir.

Deprem ve diğer afetlerin yapılarda yaratmış olduğu hasarların çok büyük bir kısmının imalat kusurlarından kaynaklandığı biliniyor olmasına rağmen, inşaa sürecinin temel aktörü olan şantiye şefliğine gerekli önemin verilmiyor olması düşündürücüdür. Önceki haline göre Yönetmelikte yapılan değişikliklerde, yapı üretim sürecinde yapı güvenliğini sağlayacak ciddi bir fark bulunmamaktadır.

Şantiye şefliğinin; bir yapının fen ve tekniğe, ruhsat ve projesine uygun olarak inşa edilmesi ile inşaatın iş ve işlemlerinin planlanmasını sağlamak gibi önemli görevlerinin yanı sıra işçi sağlığı ve güvenliğini şantiye sahasında gözetmek gibi önemli bir rolü vardır. Ancak görünen o ki yapılan değişiklikte şantiye şefliği hizmeti sadece resmi prosedürleri tamamlamak amacıyla kağıt üzerinde kalmaya devam edecektir.

**TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

Yurttaşlarımızın Deprem Korkusu Duymadan Yaşama Hakkı Vardır!

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun Düzce Depremi hakkında 23.11.2022 tarihli basın açıklaması

Bu sabah (23.11.2022) saat 04.08'de merkez üssü Düzce'nin Gölyaka ilçesi olan, Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsünün açıklamasına göre 6 büyüklüğünde bir deprem meydana gelmiş, şu ana kadar ulaşan bilgilere göre biri ağır 46 kişi yaralanmıştır. Deprem Sakarya, Bolu, İstanbul, Kocaeli, Bursa başta olmak üzere Ankara dahil birçok kentimizde hissedilmiştir.

Tam da 1999 yılında 7.2 büyüklüğünde gerçekleşen Düzce depreminin 23. yılını geride bırakırken gerçekleşen deprem tüm yurttaşlarımızın geçmişte yaşadığı acı anıları canlandırmış, haklı olarak depreme hazırlık konusundaki endişelerini yeniden yükseltmiştir.

Bilindiği gibi geçtiğimiz 12 Kasım tarihinde tüm yurttan olası bir depreme karşı çök-kapan-tutun tatbikatı yapılmıştır. Kamuoyunun depreme duyarlılığı ve deprem durumunda bilinçli olması konusunda çalışmalar yapılması, yapısal olmayan tehlikelere karşı vatandaşa korunma yollarının öğretilmesi ve tatbikat yapılması elbette gereklidir. Ancak deprem anında yapılması gerekenlerin yanı sıra deprem öncesi hazırlık da son derece önemlidir. Ne yazık ki depremin öncesine dair yapılması gerekenler konusunda ülkemiz sınıfta kalmıştır. Yapıların depreme karşı güvenliğini tesis etmek için tasarım, inşaat ve denetim süreçlerinin doğru ve sağlıklı bir şekilde yürütülmesi esastır. Güvenli yapılaşmanın bu üç sac ayağından her birinde hem yasal düzlemde hem de uygulamada ciddi sorunlar bulunduğu bilinmektedir.

Deprem sonrası oluşan hasarların büyük çoğunluğunun imalat kusurlarından kaynaklandığı bilinirken inşaat sürecinin temel aktörü olan şantiye şefliğine gerekli önemin verilmemesi, konuya dair yaklaşımın ne kadar ciddi olduğunun da bir göstergesidir. TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 2 yılı aşkın bir süredir yürüttüğü kampanyalarla, yaptığı çalışmalarla hazırladığı teknik raporlarla şantiye şefliği görevinin önemini ve doğru bir şekilde yapılmasının koşullarını ilgili kurum ve kuruluşlarla paylaşmış, kamuoyunu aydınlatmaya çalışmıştır. Oysa, bundan birkaç gün önce Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Şantiye Şefliği Yönetmeliğindeki değişiklikler olması gerekenin bir hayli uzağında kalmıştır. TÜİK'in 2021 verilerine göre ruhsata tabi işlerin %72'si konut üretimi olup, konut üretiminin %64'ü ortalama 1800 m² civarında inşaat alanına sahiptir. Mevcutta konut üretiminin bu aralıkta yoğunlaşması dolayısıyla Odamız 1500 m²'yi geçen yapılarda şantiye şefinin tam zamanlı olarak görevlendirilmesi gerektiğini savunmakta, "Her Şantiyeye Bir Şef" olması gerektiğini söylemektedir. Mevcut yönetmelikte ise şantiye şefleri birden fazla işi üstlenilebilmekte, şantiye şefliği hizmeti kağıt üzerinde bir prosedür olarak görülmeye devam etmektedir.

Türkiye'nin mevcut yapı stoku tam bir bilinmezlik içindedir. Olası bir büyük depremde yapıların nasıl etkileneceği şüphelidir. Hal böyleyken deprem önlemi olarak yapılması gereken en önemli faaliyetlerden biri yapı stokunun taranmasıdır. Belediyeler tarafından yapı stoku taranarak depreme hazırlık konusunda önemli bir adım atılabilir.

1999 depremlerinden sonra, güvenli ve sağlıklı bir yapılaşma ve çevre için nelerin yapılması, ne tür önlemlerin alınması gerektiği konularında kamu kurumlarınca birçok çalışma yapılmış, raporlar hazırlanmış ve bu yapılan çalışmalar AFAD'ın 2011 yılında yapmış olduğu geniş tabanlı bir çalışma ile hazırlanan Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planında (UDSEP) son şeklini almıştır. Büyük çoğunluğu 2017 tarihinde bitirmek üzere 2023 yılında tamamlanması hedeflenen çalışmalar Bakanlar Kurulu Kararı olarak 18.08.2011 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girmiş olmasına rağmen gelinen aşamada ciddi bir ilerleme kat edilmediği görülmektedir. Üstelik rapora göre çoktan tamamlanması gereken yapı stokunun taranması konusunda, 2020 yılında TBMM'de kurulan Deprem Komisyonunun raporuna yansıtıldığı kadarıyla yapı stoku taramasının yönteminin bile nasıl olması gerektiğinin belirlenmediği anlaşılmıştır.

Yapı envanterinin taranması, kentsel dönüşümün yapı güvenliği için gerçekleştirilmesi, kamusal bir yapı denetimi sisteminin kurulması, mühendislik hizmetlerinin inşaat sürecinde maliyet külfeti olarak değil özne olarak görülmesi, mühendislerin meslek odalarınca belgelendirilmesi, imar aflarıyla ruhsatlandırılan kaçak yapılara gerekli inceleme ve uygulamaların yapılması, şantiye şefliğinin tam zamanlı olarak yapılması başlıca önlemlerdir.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası olarak, depremde yaralanan yurttaşlarımıza acil şifalar diliyor, dep-

remden etkilenen tüm yurttaşlarımıza geçmiş olsun diyoruz. Topraklarının yüzde 95'i deprem bölgesinde bulunan ülkemizde tüm yurttaşlarımızın deprem korkusu duymadan güvenle yaşayabileceği bir gelecek için yerel ve merkezi tüm yöneticileri, kamu kurumlarını harekete geçmeye davet ediyor, İMO olarak tüm birikimimiz ve deneyimimizle elimizden geleni yapmaya hazır olduğumuzu bildiriyoruz.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günümüz Kutlu Olsun!

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yönetim Kurulunun, 19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günü nedeniyle yaptığı açıklama.

Türkiye`de inşaat mühendislerinin tek ve merkezi öz örgütlüğü olan İnşaat Mühendisleri Odasının kuruluşunun 68. yılını kutlamanın onurunu ve gururunu yaşıyoruz. 19 Aralık 1954 yılında mesleğin gelişimini sağlamak, meslektaşların çıkarını ve toplumun yararını savunmak için yola çıkan Odamız 68 yılı geride bırakırken ilk günkü heyecan ve coşkuyla aynı ilkeler doğrultusunda, kararlı bir şekilde yürümeye devam ediyor.

Odamızın kuruluş yıl dönümünden hareketle ülkemizde her yıl 19 Aralık günü, İnşaat Mühendisleri Günü olarak kutlanıyor. Tüm meslektaşlarımızın İnşaat Mühendisleri Günü kutlu olsun!

Kuruluş yıl dönümlerimizin belki de en anlamlı yanlarından biri de meslekte 25-40-50 ve 60 yılını dolduran meslektaşlarımıza Odamız tarafından, "Hizmet Belgesi, Onur Belgesi ve Plaket" takdim edilmesidir. Hiç kuşku yok ki mesleğimize ve ülkemize sayısız katkıları olan meslektaşlarımız çok daha fazlasını hak ediyor. Onlara ne kadar teşekkür etsek azdır.

Bilindiği üzere inşaat mühendisliği kurucu mühendislik alanlarının başında geliyor. Toplumun can ve mal güvenliğini yakından ilgilendiren hayati bir üretim alanının, yapı üretiminin temel taşı olan inşaat mühendislerinin önemi ve gerekliliği açıktır. Nitekim Odamızın ve mesleğimizin tarihi, küllerinden doğan bir ülkenin baştan başa imarında rol oynayan, gecesini gündüzüne katarak fedakârca çalışan, geçmişimizi geleceğe taşıyanların tarihidir. Bu tarihe bakıldığından aynı zamanda görülecektir ki ortada mesleğe tutkulu bir bağlılık, kamu yararını her şeyin önünde tutma ve emeğe saygı vardır.

Bugün meslek alanımızın, tarihinin en sıkıntılı dönemini geçirdiğini söylersek abartmış olmayız. İnşaat mühendisleri arasında işsizlik yüzde 30'lara ulaşarak ülke ortalamasının çok üstünde yer alıyor. Üstelik genç inşaat mühendisi işsizliği yüzde 50'lere dayanmış durumda. Özelleştirme furyası son 20 yılda öylesine hız kazandı ki neredeyse satılacak kamusal değer kalmazken buna paralel olarak kamuda inşaat mühendisi istihdamı yok denecek seviyelere geriledi. Meslektaşlarımızın hakları her geçen gün daha fazla gasp ediliyor, mühendisler asgari ücretin bile altında çalıştırılıyor, mesleğimiz itibarsızlaştırılarak meslektaşlarımızın imzası kağıt üstünde bir formaliteye indirgeniyor.

Bu gibi durumların üstesinden, büyük bir meslektaş dayanışmasıyla, inşaat mühendislerinin kendi örgütüne, kendi hak ve özgürlüklerine sahip çıkmasıyla gelebiliriz.

Böylesi şartlar altında mesleki etik ilkelere bağlı, mesleğin ve meslektaşların sorunlarının çözümünü asli amaç kabul eden, kamusalıktan ve toplumsal yarar ilkesinden taviz vermeyen ve bundan dolayı da şimşekleri üstüne çekmekten çekinmeyen bir meslek örgütünün 68 yıl boyunca ayakta kalması, yoluna gelişerek devam etmesi, meslek alanının referans kurumu haline gelmesi üyelerinin ilgi ve desteğiyle mümkün olmuştur.

Daha müreffeh, daha demokratik, bilimi kılavuz edinmiş, mühendise ve mühendisliğe hak ettiği değeri veren aydınlık bir toplumun kurulması dileği ve umuduyla,

19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günümüz kutlu olsun!

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

Odamızın Kuruluş Yıl Dönümü nedeniyle Şubelerimizde çeşitli etkinlikler düzenlendi.

Adana

İMO Adana Şubesi tarafından Odamızın kuruluşunun 68. yılı dolayısıyla 75. Yıl Sanat Galerisinde gerçekleştirilen etkinlikte, meslekte 60, 50, 40 ve 25 yılı dolduran üyelerimize plaket ve onur belgeleri, üniversiteye bu yıl başlayan öğrencilere ilk baretleri takdim edildi.

Ankara

İMO Ankara Şubesi tarafından, Odamızın kuruluşunun yıl dönümünde Mühendislik Haftası kapsamında bir dizi etkinlik düzenlendi.

16 Aralık 2022, Saat: 14.00'te İMO KKM Teoman Öztürk Konferans Salonunda Meslekte 25, 40, 50 ve 60. Yıl Töreni düzenlendi. İMO Ankara Şube Yönetim Kurulu Başkanı Bülent Tatlı'nın konuşmasıyla başlayan törende meslektaşlara plaketleri ve belgeleri sunuldu. Plaket törenine İMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Özer Akkuş, TMMOB II. Başkanı Selçuk Uluata ve Genel Sekreter Serap Dedeoğlu da katıldı.

Söyleşi: Gündeme Dair

20 Aralık 2022, Saat: 18.30'da, İMO KKM Rüştü Özal Salonunda İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ve CHP Genel Sekreteri Selin Sayek Bök'e'nin katıldığı Gündeme Dair Söyleşi düzenlendi.

Tiyatro: Deli Bayramı

24 Aralık 2022, Saat: 20.00'de İMO Ankara Şubesi / İMOT Tiyatro Topluluğu tarafından İMO KKM Teoman Öztürk Salonunda Deli Bayramı oyunu oynandı.

Antalya

Odamızın kuruluş yıl dönümü etkinlikleri kapsamında Genç Meslektaşlarımız ile 25 Aralık 2022 Pazar günü buluşma gerçekleştirildi.

Meslekte 25, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimize plaketleri ve belgeleri sunuldu.

Aydın

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odasının Kuruluşunun 68. yılı İMO Aydın Şubesi tarafından Kuşadası'nda düzenlenen Gala yemeği ile coşkuyla kutlandı.

Bursa

Odamızın kuruluşunun 68'nci yıl dönümünü Geleneksel Dayanışma Gecesi ile kutlandı. Gecede meslekte 60'nci, 50'nci, 40'nci ve 25'nci yılını dolduran meslektaşlarımıza plaket ve belgeleri takdim edildi.

Denizli

Odamızın kuruluşunun 68'nci yıl dönümünü Geleneksel Dayanışma Gecesi ile kutlandı. Gecede meslekte 50'nci, 40'nci ve 25'inci yılını dolduran meslektaşlarımıza plaket ve belgeleri takdim edildi.

Diyarbakır

İnşaat Mühendisleri Odası Diyarbakır Şubesi tarafından Meslekte 40. ve 25. yılını dolduran üyelerimiz için plaket töreni düzenlendi.

Erzurum

19 Aralık tarihinde üyelerimizin katılımıyla "Kuruluş Yıldönümü Yemeği" düzenlendi. Meslekte 50., 40. ve 25. yılını dolduran üyelerimizin Onur Belgesi ve Hizmet Belgeleri sunuldu.

Eskişehir

68. yılını kutlayan Odamızın kuruluş yıldönümü nedeniyle İMO Eskişehir Şubesi, "Geleneksel Oda Yemeği ve Plaket Töreni"ni 17 Aralık 2022 tarihinde 600 davetlinin katılımıyla gerçekleştirdi.

19 Aralık haftası etkinlikleri kapsamında Geleneksel Tavla Turnuvası 21 Aralık 2022 çarşamba günü şubemizde gerçekleşti.

Gaziantep

İMO Gaziantep Şubesi tarafından meslekte 25, 40, 50 ve 60. Yılını dolduran meslektaşlarımız için "Plaket ve

Onur Belgesi Töreni" Şube Hizmet Binasında kokteyl ve müzik dinletisi eşliğinde düzenlendi. Plaket ve Onur Belgesi Töreninin Açılış Konuşması Şube Başkanı Burcak Güçyetmez tarafından gerçekleştirildi.

Hatay

68. Kuruluş Yıl dönümü Etkinlikleri Kapsamında Meslekte 25. 40. ve 50. Yılına tamamlayan üyelerimize plaketleri takdim edildi.

İstanbul

İMO İstanbul Şubesi tarafından, Odamızın kuruluşunun yıl dönümünde Mühendislik Haftası kapsamında bir dizi etkinlik düzenlendi.

100. Yıla Doğru Türkiye`de Basın ve Kadın Özgürlüğü

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından Odamızın 68. Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri kapsamında düzenlenen "100. Yıla Doğru Türkiye`de Basın ve Kadın Özgürlüğü" başlıklı söyleşi Şube Konferans Salonu`nda gerçekleşti. 17 Aralık 2022 tarihinde gerçekleşen söyleşiye konuşmacı olarak Gazeteci yazar Ayşenur Arslan katıldı.

Meslekte 40, 50, 60 Yıl Plaket ve Onur Belgesi Töreni

İMO İstanbul Şubesinin Odamızın 68. Kuruluş yıldönümü kapsamında düzenlediği Meslekte 40, 50, 60 Yıl Onur Belgesi, Plaket Töreni Sarıyer Belediyesi Yaşar Kemal Kültür Merkezi`nde gerçekleşti. Törenin açılışı Şube Başkanı Fusun Sümer`in konuşmasıyla başladı ve ardından Sarıyer Belediye Başkanı Şükrü GENÇ ve İstanbul Milletvekili Emine Gülizar Emecan bir konuşma yaptı. Açılış konuşmalarının ardından törende sırasıyla meslekte 60. Yıl, 50. Yıl ve 40. yıllık olan üyelerin plaket törenine geçildi.

Harun Karadeniz`i Anma Etkinliği

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından Odamızın 68. Kuruluş Yıl Dönümü Etkinlikleri kapsamında düzenlenen Harun Karadeniz`i Anlama ve Anma Etkinliği 23 Aralık 2022 tarihinde İMO İstanbul Şubesi Harun Karadeniz Konferans Salonunda gerçekleştirildi.

Etkinlik başlangıcında Şubemizin konferans salonunun adının Harun Karadeniz Konferans Salonu olmasına ilişkin gerçekleştirilen törende Refik Durbaş`ın Harun Karadeniz için yazmış olduğu "Harun Karadeniz Düşünceleriyle Yaşıyor" şiiri okundu. Şube Başkanı Fusun SÜMER`in "Kalplerimizin en derin yerinde kendisine yer açtığımız meslektaşımız Harun Karadeniz`in ismini konferans salonumuza vererek onu gözlerin göreceği bir yere taşıyoruz" sözlerinin ardından salonun açılış töreni tamamlandı.

60`ından Sonra Suluboya Resim ve Çakıltışı Mozaik Sergisi

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından Odamızın 68. Kuruluş Yıldönümü Etkinlikleri

kapsamında düzenlenen "60'ından Sonra Suluboya Resim ve Çakıltaşı Mozaik Sergisi" açılışı Şube Fuaye katında gerçekleşti. Meslektaşımız İnş. Müh. Nadir Çatak'ın sergisi 6 Ocak 2023 tarihine kadar sergi ziyaret edildi.

Söyleşi: Depremini Bekleyen İstanbul

İnşaat Mühendisleri Odası 68. Kuruluş Yılı Dönümü Etkinlikleri kapsamında gerçekleştirilen söyleşiye konuşmacı olarak Nasuh Mahruki (AKUT Vakfı Başkanı) ve Can Sözen (Afet Eğitimcisi) katıldı. 10 Aralık 2022 tarihinde Şube Konferans Salonunda gerçekleşen söyleşi Şube Afete Hazırlık ve Müdahale Komisyon Başkanı Temel Pirlî'nin açılış konuşmasıyla başladı.

Etkinlikler kapsamında ayrıca; Deprem Yalıtım Sistemleri Uygulaması semineri, Tarihi Yapıların Yapı Mühendisliği Açısından Değerlendirilmesi semineri, Mühendisin Yemin Töreni ve Söyleşi, Deprem Nasıl Afete Dönüşür semineri, İsmet Kızıl ile ritim atölyesi, Depremlerden Ders Çıkarmak semineri ve Meslekte 25. Yıl Belge Töreni düzenlendi.

İzmir

İMO İzmir Şube Meslekte 60, 50, 40 ve 25. Yıl Plaket töreni 20 Aralık 2022 tarihinde Tepekule Kongre Merkezi'nde gerçekleşti.

İMO İzmir Şube Başkanı Eylem Ulutaş Ayatar'ın açılış konuşmasıyla başlayan törende mesleklerinde 60, 50, 40 ve 25. yılını dolduran üyelerimize plaket ve şiltleri takdim edildi. Tören arasında İMO İzmir Şubesi Türk Sanat Müziği Korosu küçük topluluğu tarafından bir dinleti gerçekleştirildi.

Kocaeli

Meslekte 25, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimize plaketleri ve belgeleri sunuldu.

Konya

19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günü nedeniyle düzenlenen Plaket Töreninde İnşaat Mühendisliği mesleğinin 25, 40, 50 ve 60 yılını tamamlayan üyelerimize plaket ve onur belgesi takdim edildi.

Manisa

İMO Manisa Şubesi tarafından 17 Aralık 2022 tarihinde, İnşaat Mühendisleri Günü Kutlandı. Törende meslekte 50., 40., 25. ve 20. yılını dolduran meslektaşlarımıza belge ve plaket verildi. İnşaat Mühendisleri Odası Ma-

nisa Şubesi Yönetim Kurulu Başkanı Dilek Yeltin, Odamızın önemini vurgulayan açılış konuşmasında, Odamızın bugünlere gelmesinde emeği geçenlere ve katkı koyanlara şükranlarını sundu.

Muğla

İnşaat Mühendisleri Odası Muğla Şubesi mesleğinde 50, 40 ve 25 yılına ulaşan üyelerimizin plaket törenini gerçekleştirdi.

Samsun

19 Aralık İnşaat Mühendisleri Günü etkinlikleri kapsamında İMO Samsun Şubesinde düzenlenen etkinlik programında, Genç-İMO üyesi Ondokuzmayıs Üniversitesi İnşaat Mühendisliği 1. sınıf öğrencilerine yönelik "İlk Baretim" etkinliği gerçekleştirildi.

Trabzon

19 Aralık etkinlikleri kapsamında Gala Yemeği 17 Aralık Cumartesi günü gerçekleşti. Meslekte 25, 40, 50 ve 60 yılını dolduran üyelerimize plaketleri ve belgeleri sunuldu.

genç-İMO üyesi olan KTÜ İnşaat Mühendisliği bölümü öğrencileri 68. Kuruluş Yıldönümü kapsamında gece düzenledi. Geceye Şube Yönetim Kurulu üyeleri de katıldı.

Odamız Kurul ve Komisyonları Çalışmalarına Başladı

Yapı Malzemeleri Uzmanlık Alanı Kurulu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Yapı Malzemeleri Uzmanlık Alanı Kurulu ilk toplantısı 5 Ekim 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. İMO Yönetim Kurulu II. Başkanı Nusret Suna'nın açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda Kurul Başkanlığına Prof. Dr. Mustafa Tokyay, Raportörlüğe M. Kemal Ardoğa seçildi.

Toplantıda 47. Dönem çalışmaları hakkında yapılan

bilgilendirmenin ardından, kurula sevk edilen yazılar görüşüldü. Yapı Malzemeleri ve Zemin Laboratuvarları Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağı ile ilgili görüş hazırlanması için çalışma yapıldı. Toplantıya, Yönetim Kurulu II. Başkanı Nusret Suna, Kurul Üyeleri; Prof. Dr. Mustafa Tokyay, Prof. Dr. İsmail Özgür Yaman, Prof. Dr. Özkan Şengül, İrfan Kadiroğlu, Bilgehan Karaman, Abdullah Atlıman, Muhittin Tarhan, M. Kemal Ardoğa ve Genel Sekreter Yardımcısı Ceylan Özkul katıldı.

Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonu ilk toplantısı 29 Eylül 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. İMO Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Jale Alel' in açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda, Kurul Başkanlığına Sinem Kolgu, Raportörlüğe Derya Sevinç Sarıkaya seçildi. Toplantıda

47. Dönem çalışmaları değerlendirilerek, 48. Dönem çalışmaları hakkında görüşme yapıldı. Toplantıya, Yönetim Kurulu Sayman Üyesi Jale Alel, Kurul Üyeleri; Ayşe Merih Balkanay, Sibel Tatar, Sinem Kolgu, Derya Sevinç Sarıkaya, Rabia Eke Doğan, Hatice Özen, Hatice Onay, Neriman Çağla Pehlivan, Ezgi Çimen, Gizem Cansu Şahin, Berivan Yaşar, Eda Turan, Tuğçe Kars ve Genel Sekreter Yardımcısı Ceylan Özkul katıldı.

Kıyı ve Deniz Yapıları Uzmanlık Kurulu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Kıyı ve Deniz Yapıları Uzmanlık Kurulu ilk toplantısı 14 Eylül 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. İMO Yönetim Kurulu Üyesi Gülsun Parlar'ın açılış konuşmasıyla başlayan toplantıda, Kurul Başkanlığına Prof. Dr. Ayşen Ergin, Raportörlüğe Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Anılan seçildi. Ardından, kısa zaman önce kaybettiğimiz kurul üyemiz Prof. Dr. Adnan Oğuz Akyarlı anıldı. Toplantıda 47. Dönem çalışmaları değerlendirilerek, 48. Dönem çalışmaları hakkında görüşme yapıldı. Toplantıya, Yönetim Kurulu Üyesi Sıdıka Gülsun Parlar, Kurul Üyeleri; Prof. Dr. Ayşen

Ergin, Prof. Dr. Ahmet Cevdet Yalçın, Prof. Dr. Yalçın Yüksel, Dr. Işıkhan Güler, Prof. Dr. Esin Çevik, Doç. Dr. Rifat Tür, Doç. Dr. Bergüzar Özbahçeci, Mihail Atik, Prof. Dr. Veysel Şadan Özgür Kırca, Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Anılan ve Genel Sekreter Yardımcısı Ceylan Özkul katıldı.

İnşaat Mühendisliği Eğitimi Komisyonu

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İnşaat Mühendisliği Eğitimi Komisyonu 21 Eylül 2022 tarihinde ilk toplantısını yaparak, 48. Dönem çalışmalarına başladı. Toplantıda, Kurul Başkanlığına Prof. Dr. Sinan Altın, Raportörlüğe Doç. Dr. Rıza Secer Orkun Keskin seçildi. 47. Dönem çalışmalarıyla ilgili komisyon üyeleri Prof. Dr. Erdem Canbay, Doç. Dr. Rıza Secer Orkun Keskin ve Prof. Dr. Metin Hüsem tarafından bilgi verildikten sonra,

48. Dönemde neler yapılacağına dair kurul başkanı Prof. Dr. Sinan Altın tarafından öneriler aktarıldı. Toplantıya Yönetim Kurulu 2. Başkanı Nusret Suna, Yönetim Kurulu Üyesi Tansel Önal ile Kurul Üyeleri Prof. Dr. Sinan Altın, Prof. Dr. Metin Hüsem, Prof. Dr. Erdem Canbay, Prof. Dr. Şevket Ateş, Doç. Dr. Rıza Secer Orkun Keskin, Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Rifat Kahyaoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Korhan Deniz Dalgıç, Doç. Dr. Mahmut Kılıç ve Kurul Sekreteri Eylem Gümüş Yılmaz katıldı.

Ulusal 8. Yapı Mekaniği Laboratuvarları Çalıştayı Tamamlandı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası ile Eskişehir Teknik Üniversitesi tarafından düzenlenen Ulusal 8. Yapı Mekaniği Laboratuvarları Çalıştayı, Eskişehir Teknik Üniversitesi İki Eylül Yerleşkesi Yabancı Diller Konferans Salonunda 14-15 Ekim 2022 tarihinde gerçekleştirildi.

Çalıştayı'nın açılış konuşmalarını İMO Yönetim Kurulu 2. Başkanı Nusret Suna ve Prof. Dr. Uğur Ersoy yaptı. Daha sonra çağrılı konuşmacı Prof. Dr. Tuğrul Tankut, Deneysel Araştırma başlıklı sunumunu yaptı. Tankut'un sunumunun ardından oturumlara geçildi.

Uluslararası 11. Beton Kongresi Birinci Duyurusu Yapıldı

İnşaat Mühendisleri Odası adına 28-30 Eylül 2023 tarihlerinde Atatürk Üniversitesi Nene Hatun Kongre ve Kültür Merkezi – Erzurum'da İstanbul ve Erzurum Şubelerinin ortaklaşa düzenleyeceği "21. Yüzyılda Beton" Temalı "Uluslararası 11. Beton Kongresi" Birinci duyurusu yayımlandı.

Giriş

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası adına İstanbul Şube'nin ortaklığında son beton kongreleri, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İzmir, Antalya Bursa Şubeleri ile beraber bu kentlerde yapılmıştı. 11. Uluslararası Beton Kongresi, TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul ve Erzurum Şubeleri tarafından 28-29-30 Eylül 2023 tarihlerinde Erzurum'da düzenlenecektir. Bu kongrede, beton teknolojisindeki son gelişmeler ile taze ve sertleşmiş beton ile ilgili diğer konular, yurdumuzun dört yanından katılacak yerli ve yurtdışından gelecek uluslararası araştırmacılar tarafından tartışılacak ve değerlendirilecektir. Kongre konularının inşaat mühendisliği ve beton ile ilgili araştırmacıların ve sektör çalışanlarının ilgisini çekeceğine inanmaktayız.

Kongre Konuları

1. Betonda Dijitalleşme ve Yenilikçi Yaklaşımlar
2. Betonda Nitelik Kontrolü ve Deneyler
3. Özel Betonlar
4. Beton Bileşenleri ve Tasarımı
5. Sürdürülebilir Beton
6. Betonda Dayanıklılık Özellikleri
7. Beton Üretimi ve Taze Beton Özellikleri
8. Betonun Mekanik Davranışı
9. Yapısal Uygulamalar

Önemli Tarihler

Kongre'de bildiri sunmak isteyen katılımcıların özgün çalışmalarını kapsayan en az 200 kelimelik bildiri özetlerini e-posta yolu ile 17 Şubat 2023 tarihine kadar betonkongresi11@imo.org.tr adresine göndermeleri gerekmektedir.

Bahar Hezer'i Bir Kadın Cinayetinde Kaybettik

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonunun meslektaşımız Bahar Hezer'in öldürülmesiyle ilgili 4 Aralık 2022 tarihli açıklaması.

İnşaat Mühendisleri Odası Şanlıurfa Temsilciliği Yönetim Kurulu Üyesi meslektaşımız Bahar Hezer'i bir kadın cinayeti sonucu kaybettik. Üzüntümüzü ve kızgınlığımızı ifade etmeye kelimeler yetmez.

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde kadına yönelik şiddete dikkat çekmek için bir video çalışmasında yer alan meslektaşımız maalesef yakını tarafından uğradığı silahlı saldırı sonucu katledilerek yaşam hakkı elinden alınmıştır. Ülkemizde son yıllarda artan ekonomik ve toplumsal sorunlar yanında yaratılan hukuksuzluk iklimi, 1 Ağustos 2021 tarihinde İstanbul Sözleşmesinden çekilme kararıyla kadınları daha da karanlık bir gelecekle baş başa bırakmıştır. Tam da bu nedenle kadın cinayetleri politiktir.

Biz kadın inşaat mühendisleri, kadına yönelik şiddet ve aile içi şiddet konularında devletlerin yükümlülüklerini yerine getirmesini, kadına yönelik şiddetin ortaya çıkmadan önlenmesini, mağdurların korunmasını, failerin cezalandırılmasını ve gerekli tüm politikaların üretilmesini talep ediyoruz. Kadınların

yaşam hakkının güvencesi olan İstanbul Sözleşmesinden vazgeçmiyoruz.

İSTANBUL SÖZLEŞMESİ YAŞATIR.

48. Dönem Kadın İnşaat Mühendisleri Komisyonu

İMO 48. Dönem 2. Danışma Kurulu Toplantısı Yapıldı

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası 48. Dönem 2. Danışma Kurulu toplantısı 10 Aralık 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi.

Divan Başkanlığını Hatice Ülkü Özer, Başkan Yardımcılığını Aynur Mamikoğlu Gündoğdu, Divan Yazmanlıklarını Feride Betül Hacimusalar Yörükçü ve Ejder Akcan'ın yaptığı Danışma Kurulu, İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç'in açılış konuşmasıyla başladı. Toplantıda İMO Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Özer Akkuş tarafından 48. Çalışma Döneminde yapılan faaliyetler hakkında sunum yapıldı. Oda çalışmalarının değerlendirildiği toplantıda mesleğimizle ilgili mevzuatlardaki eksikliklerin tespiti ve çözüm yöntemleri görüldü.

Toplantıda sırasıyla; Süleyman Kamil Akın, Oktay Gülağacı, Cevat Öncü, Dilek Yeltin, Mustafa Özçelik, Ülkü Küçükayalar, Mete Akalın, Emine Fusun Sümer, Gülsüm Sönmez, Eylem Ulutaş Ayatar, Mahsum Çiya Korkmaz, Cihat Mazmanoğlu, Engin Fırat Ata, Bülent Tatlı, Burkay Güçyetmez, Serhat Pişken, Erbil Gökhan Sözeri, Selçuk Uluata ve Rezan Bulut söz alarak görüş ve düşüncelerini paylaştılar.

Toplantı İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç ve Divan Kurulu Başkanı Hatice Ülkü Özer'in kapanış konuşmalarıyla tamamlandı.

Oda Yönetim Kurulu ve Oda Kurul Komisyon Başkanları Toplantısı Yapıldı

İMO Yönetim Kurulu ve kurul-komisyon başkanları ortak toplantısı 13 Aralık 2022 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. Toplantıda Oda çalışma programının 2023 yılı süreci ve kurul komisyon çalışmaları ile ilgili planlamalar görüldü.

Toplantıya İMO Yönetim Kurulu Başkanı Taner Yüzgeç, 2. Başkanı Nusret Suna, Sekreter Üyesi Özer Akkuş, Sayman Üyesi Jale Alel, Yönetim Kurulu Üyeleri Gülsun Parlar, Veysel Özkan, Tansel Önal, Genel Sekreter Serap Dedeoğlu, Kurul Başkanları; Selçuk Uluata, Rifat Akbıyıklı, Erdoğan Balcıoğlu, Ayşen Ergin, Zekai Celep, Feza Çinicioğlu, Mustafa Tokyay, Abdullah İncir, Ahmet Göksoy, Bahattin Sarı, Sinan Altın, Sinem Kolgu, Evren Korkmazer, İlhan Öçer ile Genel Sekreter Yardımcıları Ceylan Özkul, Dilek Bekiroğlu ve kurul sekreterleri katıldı.

İMO SEM

İMO SEM Eğitim Platformumuz Güncellenmiştir

İnşaat Mühendisliği uzmanlık alanlarında yüzlerce seminer ve onlarca kursların yer aldığı eğitim platformumuz güncellenmiştir. İMO SEM platformunda ilginizi çeken eğitimlerin detaylarını kontrol edebilir izle butonuyla açılan pencereden TC Kimlik numaranız ve Oda Üye Sicil numaranız ile giriş yaparak kendi profilinizi oluşturabilirsiniz. Eğitim platformundaki eğitimlere %70~90 oranında katılım göstererek ilgilendiğiniz alanlarda "Katılım Belgesi" almaya hak kazanabilirsiniz.

Platformu: <https://sem.imo.org.tr/> web adresinden ziyaret edebilirsiniz.

Betonarme Yapı Davranışı Kursu

İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çalışmaları çerçevesinde Prof. Dr. Ali Tuğrul TANKUT tarafından hazırlanmış olan Betonarme Yapı Davranışı Kursu açılmıştır.

Eğitim İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çevrimiçi eğitim platformu üzerinden yayınlanacak, katılımcılar 7 gün 24 saat eğitim videolarına ulaşabileceklerdir.

Çevrimiçi eğitim sistemlerde kullanılan en çağdaş yöntemler ile katılımcıların takibini yapacak eğitimin sonunda, %90 devamlılık sağlayan üyelerimize katılım belgesi verilecektir.

Mühendislikte Makro Programlama Kursu

İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çalışmaları çerçevesinde İnş. Müh. Kazım KARAĞAÇ tarafından hazırlanmış olan Mühendislikte Makro Programlama Kursu açılmıştır.

İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çalış-

kezi çevrimiçi eğitim platformu üzerinden yayınlanacak, katılımcılar 7 gün 24 saat eğitim videolarına ulaşabileceklerdir.

Çevrimiçi eğitim sistemlerde kullanılan en çağdaş yöntemler ile katılımcıların takibini yapacak eğitimin sonunda, %90 devamlılık sağlayan üyelerimize katılım belgesi verilecektir.

maları çerçevesinde hazırlanan Mühendislikte Makro Programlama Kursu açılmıştır.

Eğitim İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çevrimiçi eğitim platformu üzerinden yayınlanacak, katılımcılar 7 gün 24 saat eğitim videolarına ulaşabileceklerdir.

Çevrimiçi eğitim sistemlerde kullanılan en çağdaş yöntemler ile katılımcıların takibini yapacak eğitimin sonunda, %90 devamlılık sağlayan üyelerimize katılım belgesi verilecektir.

Üstyapı ve Atık Su Projeleri Yapım Aşaması Eğitimi Açıldı

İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çalışmaları çerçevesinde İnş. Müh. Barış Çavuşoğlu tarafından hazırlanmış olan Üstyapı ve Atık Su Projeleri Yapım Aşaması Eğitimi açılmıştır.

Eğitim İnşaat Mühendisleri Odası Sürekli Eğitim Merkezi çevrimiçi eğitim platformu üzerinden yayınlanacak, katılımcılar 7 gün 24 saat eğitim videolarına ulaşabileceklerdir.

Levent Darı'yı Saygı ve Özlemle Anıyoruz

Değerli meslektaşımız, Odamızın ve TMMOB'nin emektarı, sevgili Levent Darı'nın aramızdan ayrılışının üzerinden 1 yıl geçti.

Meslektaş olmandan gurur duyduğumuz çok özel bir insandı Levent Darı. Onun özverili çalışmalarını bugün hala Oda faaliyetlerimizde, mesleki çalışmalarımızda görüyor, yokluğunu derinden hissediyoruz.

1986 yılında ODTÜ'den mezun olmuştu Levent Darı. Mesleki hayatına Marmaris'te kıyı liman mühendisi olarak başlamış, 1988 yılından itibaren de inşaat taahhüt ve yapı tasarımı alanlarında şirket yöneticisi olarak çalışmıştı. Evli ve bir çocuk babasıydı. Onun için, Odamızın temel direklerinden biridir desek abartmış olmayız. Oda Yönetim Kurulumuzun 41., 42. ve 43. Dönemlerinde sekreter üye olarak kollarını sıvadı. Sadece Yönetim Kurullarında değil, Odamızın uzmanlık kurullarında da görev alarak önemli katkılar sundu. Özellikle Referans Belgesi Kurulu ve Mesleki Değerlendirme Kurulu çalışmalarıyla mesleğimizin gelişimi için çok çaba sarf etti. Türkiye Mühendislik Haberleri Dergisinin 448. sayısından 480. sayısına kadar Genel Yayın Yönetmeni ve Yazı İşleri Müdürü olarak görev yaptı. Türkiye'nin en eski süreli yayını olan TMH'yi hep canlı, hep üretken tutmaya gayret etti. Onu, son olarak 47. Dönem İMO Yönetim Kurulu Üyeliği görevindeyken, çok

erken bir yaşta kaybettik.

Levent Darı'yı tanıyan herkes onun mücadeleciliğini bilirdi. Öğrencilik yıllarından beri çalışkanlığıyla nam salmıştı. Alçak gönüllüydü. Bulunduğu her alanda bir iz bıraktı.

Odasına, ülkesine, halkına sevgiyle bağlı bir mühendis, bir mücadele insanıydı. Onu sevgi ve özlemle anıyor; mesleğine, meslektaşlarına, Odasına ve ülkesine sunduğu katkıları için minnet duyuyoruz.

Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları İçin 2023 Yılı Asgari Ücreti 17.500 TL Olarak Belirlendi

TMMOB Yönetim Kurulu tarafından alınan karar uyarınca ücretli çalışan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Asgari Ücreti 2023 yılı için brüt 17.500 TL olarak tespit edildi.

6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kanunu hükümlerine dayanarak, TMMOB Ana Yönetmeliğinde yer alan "Birliğin ve Bağlı Odaların Amaçları" maddesi uyarınca her yıl TMMOB Yönetim Kurulu tarafından açıklanan Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Asgari Ücreti 2023 yılı için brüt 17.500 TL olarak tespit edildi.

TMMOB Yönetim Kurulu'nun 24 Aralık 2022 tarihli toplantısında "Ücretli çalışan mühendis, mimar ve şehir plancıları için 2023 yılı ilk işe giriş bildirgesinde baz alınacak asgari brüt ücretin 17.500 TL olarak belirlenmesine; Odalarınca belgeli çalışmanın koşul olduğu uzmanlık alanlarında, mesleki deneyimin arandığı alanlarda, şantiye şefliği, sorumlu müdürlük, iş güvenliği uzmanlığı, yapı denetim elemanı, daimi nezaretçi, uzak yol kaptanlığı vb. hizmetlerde asgari ücret uygulanmayacağını, bu durumda olan mühendis, mimar, şehir plancılarının ücretlerinin alınan sorumluluk gereği belirlenen asgari ücretinin üzerinde olmasına" karar verildi.

Yine Aynı Senaryo! Birliğimizin Siyasal İktidar Tarafından Hedef Gösterilmesine İzin Vermeyeceğiz!

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın "TTB ve TMMOB yasalarının değiştirilmesine yönelik hazırlık yapıldığı" doğrultusundaki beyanlarına dair TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz tarafından 27 Ekim 2022 tarihinde basın açıklaması gerçekleştirildi.

Kurulduğumuz günden bu yana meslektaşlarımızın haklarını, toplumun çıkarlarını ve kamusal varlıklarımızı korumayı görev edinmiş Birliğimiz, ilgili ya da ilgisiz her konuda siyasi iktidar tarafından hedef gösterilmeye devam ediyor. Adalet Bakanı Bekir Bozdağ tarafından bugün bir kez daha "Birliğimiz hakkında hazırlıklar yapıldığı" dile getirilmiştir.

Bakan Bozdağ'ın sözünü ettiği "hazırlıklar" 20 yıldır devam eden AKP İktidarının değişmeyen gündemlerinden birisidir. AKP iktidarı, 20 yıldan bu yana ülkenin kamusal varlıklarını özelleştirmeyi, doğal alanlarımızı ve kentsel mekanlarımızı yağmalamayı esas alan bir gündeme sahiptir. Birliğimiz, AKP'nin ranta ve sömürüye dayalı bu politikaları karşısında mücadele verdiği için ormanlarımızı, madenlerimizi, parklarımızı, doğamızı koruduğumuz için hedef alınmaktadır.

Meslek alanlarımıza ilişkin politikaların ve uygulamaların toplumun genel çıkarlarına uygun gelişmesini sağlamak Anayasa'nın 135. Maddesi tarafından Birliğimize verilen görevdir. Birliğimiz kurulduğu günden Anayasa ve yasalar tarafından kendisine verilen görev ve yetkiler ışığında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Siyasi iktidar kendi sözü ve iradesi dışındaki hiçbir görüşe ve anlayışa yaşam şansı vermek istemiyor. Demokratik seçimler ile ele geçiremediği kurumları ve o kurumlarda temsil edilen meslektaşlarımızın iradelerini antidemokratik yol ve yöntemlerle kontrol altına almaya çalışıyor. Birliğimizi işlevsizleştirmeye ve kontrol altına almaya yönelik hiçbir girişime izin vermeyeceğiz.

Birliğimizin anayasa tarafından tanımlanmış statüsünün ortadan kaldırılmasına, yasalarla güvence altına alınma hak ve yetkilerinin aşındırılmasına ve 600 bini aşkın meslektaşımızın iradesinin yok sayılmasına bütün gücümüzle karşı çıkacağız.

AKP'nin demokrasiyi, hukuku ve kamusal varlığımızı çiğnemesine izin vermeyeceğiz. Mesleğimize, meslektaşlarımıza ve ülkemize sahip çıkmaya, demokrasiyi, özgürlükleri ve çoğulculuğu savunmaya devam edeceğiz.

Emin Koramaz
TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

KAYIPLARIMIZ

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, aramızdan ayrılan üyelerimizi üzüntüyle bildirir yakınlarına başsağlığı dileriz.

21462
Müjdat Aslantürk
ADMMA
1955 - 2020

21542
Atilla Çengel
İTÜ
1952 - 2020

21699
Ersin Aydın
İDMMA Işık MYO
1947 - 2020

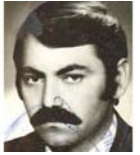
21744
Hasan Anıl
İDMMA Kadıköy
1951 - 2020

21774
Erdoğan Çelik
İTÜ
1954 - 2020

21982
Mesut Cömert
Ege Üniversitesi
1953 - 2020

22378
Hasan Sarı
İDMMA Galatasaray
1944 - 2020

22465
Üstün Gürol
Ege Üniversitesi
1940 - 2020

22517
Hayrettin Uslu
ADMMA
1950 - 2020

22570
Adnan Çevik
İDMMA Galatasaray
1951 - 2020

22641
Turgay Ürkmez
İDMMA Vatan
1956 - 2020

22724
Abdullah Duran
İDMMA Galatasaray
1957 - 2020

22737
Osman Güner
ADMMA
1948 - 2020

22758
Murat Cinizyan
İTÜ
1953 - 2020

22768
Münir Mert
İTÜ
1954 - 2020

22785
Yücel Temiz
İTÜ
1938 - 2020

22999
Mustafa Karasu
İDMMA
1952 - 2020

23149
Abdullah Sapan
ADMMA
1956 - 2020

23191 - Mehmet
Raşit Andaç
ADMMA
1955 - 2019

23430
Turan Çapan
Sakarya DMMA
1951 - 2020

23489
Muzaffer Akçora
ADMMA
1955 - 2020

23717
Durmuş Atay
Eskişehir DMMA
1951 - 2020

23859 - Ahmet
Seyfi Sancaktar
Konya DMMA
1956 - 2020

23860 - Hasan
Basri Özkaya
İDMMA
1951 - 2020

23928
Hasan Dinçsoy
Adana MYO
1953 - 2020

24177
Kadir Erkmen
Adana MYO
1958 - 2020

24509
Mehmet Destici
Ankara DMMA
1950 - 2020

24515
Yüksel Amil
İDMMA Vatan
1948 - 2020

25283
İsmail Dağlı
Sakarya DMMA
1955 - 2020

25544
Hayri Mit
Müniş Oskar
1933 - 2020

KAYIPLARIMIZ

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, aramızdan ayrılan üyelerimizi üzüntüyle bildirir yakınlarına başsağlığı dileriz.

25637
Talip Çalık
AİTİA Zafer MYO
1949 - 2020

25694
Mustafa Emiroğlu
ADMMA
1958 - 2020

25751
Ömer Çelikoyar
İTÜ
1953 - 2019

26108
Ömür Arslantaş
Ankara DMMA
1954 - 2019

26523 - Cihat
Cenger Çekli
Adana MYO
1949 - 2020

26573
Mustafa Türkmen
İDMMA
1954 - 2020

26595 - Abdullah
Durutürk
KTÜ
1955 - 2020

26713 - Mehmet
Ömer Ayseven
İDMMA Kadıköy
1954 - 2020

26731
Mehmet Altun
İTÜ
1955 - 2020

26825
Metin Karataş
Sakarya DMMA
1959 - 2020

27028 - Mehmet
Önder Kazaz
KTÜ
1957 - 2020

27138 - Mehmet
Seyfi İşçimen
İDMMA
1952 - 2020

27175
Turgut Çıkış
ADMMA
1952 - 2020

27334
Şükrü Gündoğan
İDMMA Vatan
1956 - 2020

27344 - İsmail
Hakkı Ercan
İTÜ
1958 - 2019

27741
Selçuk Aşakar
İDMMA
1955 - 2020

27746 - Mustafa
Cansseven
Sakarya DMMA
1950 - 2020

27781
Muhitdin Şenyüz
Balıkesir Üni.
1957 - 2020

27831
Ferda Eren
İDMMA Galatasaray
1955 - 2020

27865
Zafer Beykont
İDMMA Galatasaray
1957 - 2020

27931
Mehmet Ali Terzi
Adana MYO
1950 - 2020

27950 - Köksal
Yalçın Akdağ
AİTİA Zafer MYO
1957 - 2020

28122
Ayhan Baş
İTÜ
1954 - 2020

28304
Sabri Güllal
İDMMA Kadıköy
1949 - 2020

28399
Alp Arslan
Wayne State Uni.
1958 - 2020

28446 - Refik
Ahmet Kaleli
Dokuz Eylül Üni.
1955 - 2020

28757
Yılmaz Akalın
Balıkesir Üni.
1959 - 2020

28838 - Kamil
Özden Melek
Adana İTİA MYO
1958 - 2020

28876
Ahmet Ahiakin
İTÜ
1952 - 2020

29279
Bekir Alagöz
Yıldız Teknik Üni.
1953 - 2019

KAYIPLARIMIZ

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, aramızdan ayrılan üyelerimizi üzüntüyle bildirir yakınlarına başsağlığı dileriz.

29405
Lutfi Evkuran
Dokuz Eylül Üni.
1959 - 2020

29527
Hasan Demirbaş
İDMMA Yıldız
1953 - 2020

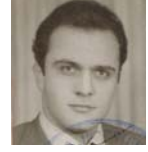
29787
Aslan Koç
Akdeniz Üni.
1961 - 2019

30233 - Mehmet
Kahraman
İDMMA Yıldız
1952 - 2020

30491
Mustafa Çelik
Anadolu Üni.
1960 - 2020

30610
Feridun Kotooğlu
Selçuk Üni.
1958 - 2021

30642 - Hüseyin
Belcioğlu
Yıldız Teknik Üni.
1954 - 2020

30652
Ali Serdar Öpöz
Yıldız Teknik Üni.
1957 - 2020

30857 - Mustafa
Ümit Eren
İTÜ
1955 - 2019

31153
Osman Yalçındağ
Dokuz Eylül Üni.
1950 - 2020

31284
Yusuf Hızır
Ankara DMMA
1956 - 2020

31285
Mustafa Böke
ODTÜ
1957 - 2020

31341 - Mehmet
Ertuğrul Önal
Boğaziçi Üni.
1958 - 2020

31910 - Ahmet
Şahin Bilgel
İTÜ
1958 - 2020

31956
Muammer Koç
ODTÜ
1961 - 2020

32593
İbrahim Çakır
Çukurova Üni.
1959 - 2020

32671
Fatma Yüksel
Gazi Üniversitesi
1962 - 2020

32959
Mahmut Yılmaz
Fachhochschule
1952 - 2020

33335
Tugay Yılmaz
Hochschule
1961 - 2020

33487
Metin Öner
İDMMA Vatan
1949 - 2020

33837
Nurettin Çil
FHS Hildesheim
1953 - 2019

34429 - Yıldır
Demircioğlu
İDMMA Işık MYO
1946 - 2020

34545
Hasan Ermanav
ODTÜ
1962 - 2020

34556
Semih Öksüz
ODTÜ
1964 - 2020

34904 - Hasan
Öcal Özmen
Çukurova Üni.
1955 - 2020

34944
İlhan Atam
Anadolu Üni.
1962 - 2019

34988 - Cemal
Bülent Eksen
ODTÜ
1960 - 2020

35375
İrfan Şahin
Yıldız Teknik Üni.
1955 - 2020

35569
Yusuf Ziya Yavuz
ODTÜ
1959 - 2020

35855
Hasan Tok
Akdeniz Üni.
1962 - 2020

KAYIPLARIMIZ

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, aramızdan ayrılan üyelerimizi üzüntüyle bildirir yakınlarına başsağlığı dileriz.

36018
Tahsin Sevim
Yıldız Teknik Üni.
1961 - 2020

36060
Mikdat Kesici
Fırat Üniversitesi
1946 - 2020

36461
Osman Yakar
Selçuk Üni.
1947 - 2020

36488 - İbrahim
Doğankaya
ODTÜ
1958 - 2020

36777 - Mehmet
Bülent Gönül
Dokuz Eylül Üni.
1957 - 2020

37362
Gündüz Akın
Aachen Yüksek
1937 - 2020

37458
Kenan Kaya
İTÜ
1967 - 2020

37754
Hasan Güngören
KTÜ
1964 - 2020

38292 - Mehmet
Hakkı Berent
Boğaziçi Üni.
1963 - 2019

38316
Osman Şare
İTÜ
1963 - 2020

38466
Süleyman Şimşir
Çukurova Üni.
1959 - 2020

38778
Mehmet Yücel
Cumhuriyet Üni.
1944 - 2020

38849
Vedat Toydemir
Cumhuriyet Üni.
1956 - 2020

39050
Kemal Günaydın
İTÜ
1965 - 2020

39060
Hüseyin Koç
Selçuk Üni.
1965 - 2020

39186
Avni Dursun
Atatürk Üni.
1947 - 2020

39322
Murat Çakar
Yıldız Teknik Üni.
1964 - 2020

39420
Günay Gün
İTÜ
1969 - 2020

40209
Cengiz Çakmak
İstanbul Üni.
1943 - 2020

40263
Salih Güzey
İstanbul Üni.
1944 - 2020

40303
Mehmet Köksoy
İstanbul Üni.
1943 - 2019

40413 - Hacı
Mehmet Genç
Cumhuriyet Üni.
1947 - 2020

40563
Bayram Ali Yavuz
İstanbul Üni.
1944 - 2020

40614 - Burha-
neddin Çoruh
Atatürk Üni.
1948 - 2020

40640
Bülent Güleröğlü
Dokuz Eylül Üni.
1968 - 2020

41607
Nazım Kartal
Yıldız Teknik Üni.
1969 - 2020

41633 - Mustafa
Murat Bozkaya
İTÜ
1968 - 2020

41680
Erol Karakurt
Dokuz Eylül Üni.
1968 - 2020

41801
Kemal Şahin
Yıldız Teknik Üni.
1952 - 2020

42012
Hüseyin Şen
ODTÜ
1969 - 2020

KAYIPLARIMIZ

İnşaat Mühendisleri Odası olarak, aramızdan ayrılan üyelerimizi üzüntüyle bildirir yakınlarına başsağlığı dileriz.

42474
Mustafa Ali Özen
Gazi Üniversitesi
1945 - 2020

42950
Abdullah Erol
Dokuz Eylül Üni.
1968 - 2019

44047
Davut Yahşi
Gazi Üniversitesi
1972 - 2020

44150
Muhiddin Yılmaz
Süleyman Demirel Ü.
1971 - 2020

44485 - Halük
Fahri Baklacioğlu
ODTÜ
1965 - 2020

44489
Ayhan Topcu
KTÜ
1971 - 2020

44639
Özkan Anar
Dokuz Eylül Üni.
1972 - 2020

44915
Memduh Yıldırım
Cumhuriyet Üni.
1942 - 2020

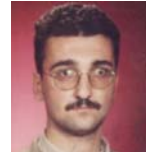
45680
Nuri Kurman
ODTÜ
1961 - 2020

46020
B. Recep Reel
ODTÜ
1945 - 2020

46457
Bülent Erdener
İTÜ
1974 - 2020

46712
Çetin Ulusoy
Yıldız Teknik Üni.
1974 - 2020

47329 - Mehmet
Ali Hakan Dinç
ODTÜ
1957 - 2020

48071 - Kaan
Temelgünzeki
Doğu Akdeniz Ü.
1967 - 2020

48240
Ömer Faruk Ak
İstanbul Üni.
1958 - 2020

49764
Şinasi Sakarya
Gazi Üniversitesi
1949 - 2020

50891 - B. Türker
Haznedaroğlu
İTÜ
1948 - 2020

51853
Mensur Söker
Dicle Üniversitesi
1977 - 2020

53928 - Mustafa
Levent Ertan
Pamukkale Ün.
1961 - 2020

54150
Muzaffer İnce
Dokuz Eylül Üni.
1978 - 2020

54277 - Mehmet
Selman Kayhan
Yıldız Teknik Üni.
1952 - 2020

54385
Cengiz Altay
İstanbul Üni.
1945 - 2020

55661
Seyit Erden
İTÜ
1974 - 2019

56667 - Mustafa
Oğuzhan Adak
Boğaziçi Üni.
1965 - 2020

63309
Niyazi Altun
İDMMA Galatasaray
1951 - 2020

63707 - Serkan
Onur Özdemir
Pamukkale Üni.
1980 - 2020

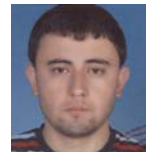
66454
Adnan Koçak
Atatürk Üni.
1960 - 2020

66891 - İbrahim
Keleşoğlu
Balıkesir Üni.
1981 - 2020

69512
Selman Yılancı
Ege Üniversitesi
1984 - 2020

76555
Uğur Artan
Dokuz Eylül Üni.
1984 - 2020

MEVCUT EĞİTİMLERİMİZ

Şantiye Şefliği Temel Eğitimi (ŞŞTE)

- ŞŞTE-01: Şantiye Mühendisliğine Giriş
- ŞŞTE-02: Şantiye Kurulumu ve Proje Başlangıcı
- ŞŞTE-03: Geoteknik ve Temel Yönetimsel Beceriler
- ŞŞTE-04: Kaba İnşaat İşleri
- ŞŞTE-05: Yalıtım, İnce İnşaat İşleri ve İzin Süreçleri
- ŞŞTE-06: Şantiyelerde Çok Kullanılan Programlar
- ŞŞTE-07: Altyapı Projeleri İmalatları ve Yapım Yöntemleri
- ŞŞTE-08: Üstyapı Projeleri İmalatları ve Yapım Yöntemleri

Betonarme Yapı Davranışı

Mühendislikte Makro Programlama

Üstyapı ve Atık Su Projeleri Yapım Aşamaları

İmar Mevzuatı

Kamulaştırma

Gayrimenkul Değerleme

Afet Riskli Alanlarda Kentsel Dönüşüm

PLANLANAN EĞİTİMLERİMİZ

Zemin Etüdü ve Geoteknik Rapor

Yüzeysel ve Derin Temellerin Tasarımı

İstinat Duvarları ve Kazı Destek Yapıları Tasarımı

İnşaat Mühendisliğinde Sözleşme Hukuku

Tasarım Gözetmenliği

Trafik Güvenliği Eğitimi

imosem.imo.org.tr

8 FARKLI UZMANLIK ALANI

5 KATEGORİ

TÜM ŞUBELER

ONLARCA SEMİNER

YAPI 64 ADET

GENEL 61 ADET

ULAŞTIRMA 18 ADET

GEOTEKNİK 29 ADET

YAPI MALZEMESİ 37 ADET

KIYI VE DENİZ MÜHENDİSLİĞİ 10 ADET

HİDROLİK VE SU KAYNAKLARI 14 ADET

YAPIM YÖNETİMİ VE YAPI İŞLETMESİ 49 ADET

TOPLAM SEMİNER SAYISI 282 ADET

EMEĞİMİZİN KARŞILIĞINI İSTİYORUZ!

Kamu görevlisi meslektaşlarımızın zaman içinde aşınan ücret ve özlük haklarına yönelik iyileştirmeler yapılmalı; diğer meslek grupları ile meslektaşlarımız arasında oluşan adaletsizlik giderilmelidir.

Kamuda çalışan meslektaşlarımızın üzerindeki siyasi baskı ve sürgün tehdidi son bulmalı, güvencesiz kamu istihdamı modelleri ortadan kaldırılmalıdır.

Kamuda çalışan mühendislerin ek gösterge rakamları 1. derecenin 4. kademesi için 6400 olarak belirlenmelidir.

Ek ödeme oranları %180 ile %200 seviyesine yükseltilmeli ve emekliliğe yansıtılmalıdır.

Teknik Hizmetler Sınıfı kapsamında "Özel hizmet tazminatları" bölümünde belirlenen tavan oranı %160'dan %215-%260'a yükseltilmeli ve bu oran emekli aylık ücretlerine yansıtılmalıdır.

Kamu çalışanları ücretlerinde yapılan gelir vergisi dilimine bağlı mağduriyet giderilmelidir.

**TMMOB
İNŞAAT MÜHENDİSLERİ
ODASI**

